

La terra que ens ha vist néixer, créixer, que ens ha sentit plorar, inclús que ha vist morir gent per defensar-la, aquesta terra és nostra i de tot aquell que l'estimi. **NO PERMETREM QUE ENS LA PRENGUIN!!**
 agusti@llibertat.com
 !!*!!

L'ESTEL

Amb el suport de:

GOVERN DE LES ILLES BALEARS
 Conselleria d'Educació i Cultura
 Direcció General de Política Lingüística

A.P.P.E.C
 ASSOCIACIÓ
 DE PUBLICACIONS
 PERIÒDIQUES
 EN CATALÀ

paisos catalans.org/estel
 E MAIL focifum@teleline.es

ANY XX. NÚMERO 465

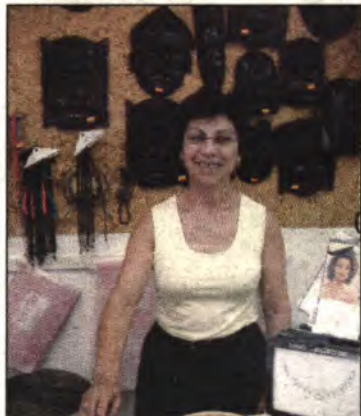
15 D'AGOST DEL 2001

PREU: 300 PTS - 1.80 euros

C A L A B O N A

El passat dijous dia 26 de juliol la Consellera de Sanitat del Govern Balear senyora Aina Salom convidà a dinar als directors de revistes de la Premsa Forana de Mallorca i als directors de TV dels pobles de Mallorca a dinar a Cas Carboner de Montuïri. A la foto, el senyor Damià, amo de Cas Carboner i recor de Pòrtol fa cas a la consellera i als seus directors generals.

Fa 7 anys que en Francesca Adrover va obrir la botiga Dit i Fet a Cala Bona. Tel. 971 585 257

Fa 7 anys que n'Antoni Maçanet va obrir la Botiga Detalls a Cala Bona. Tel. 971 813 500

En Vicent Ferrer de Manacor és estudiant i estueja a Cala Bona. Tel. 971 585 257

Fa 30 anys que la família Riera-Caldentei va obrir la rellotgeria Mar a Cala Bona. Tel. 971 585 324

Fa 8 anys que en Miquel Rigo regenta el Restaurant can Bosco a Cala Bona. Despatxa menús a 1200 ptes. A la carta se menja per una mitjana de 2500. A la foto amb n'Isabel cambrera i en Rodrigo, cuiner. Tel. 971 586 350

C A P D E P E R A

Fa 43 anys que en Jeroni Alzina regenta el Taller Can Jeronet a Capdepera. Son pare va obrir aquest taller l'any 1938. A la foto amb el seu ajudant Jesús Sánchez. Tel. 971 563 347

N'Antònia i na Joaquina són les bardames del café can Patilla de Capdepera. Despatxen la millor llet freda de Mallorca. I... totes dues estan lliures. Tel. 971 563 105

FUSTERIA TOUS MOREY S.L

C/CAMP ROIG, Nº7
 POLÍGONO INDUSTRIAL
 07580-CAPDEPERA

TELF/FAX: 563850

S A N T L L O R E N Ç

Fa un any i mig que en Tomeu Caldentei regenta el Restaurant Molí d'en Bou a Sant Llorenç des Cardassar. En Tomeu fou professor a l'Escola d'Hostaleria de Mallorca fins que va obrir aquest restaurant amb un grup d'alumnes de la seva confiança. Fan cuina creativa mediterrània. Se menja per una mitjana de 7000 ptes a la carta. Els dilluns tancat. Tel. 971 569 663

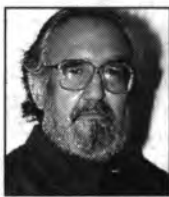

Fa 4 anys que na Mercè Garcia a qui veiem amb ses filles Mercè i Lúcia, regenta el Bar Nou al centre de Sant Llorenç des Cardassar. Fan menjar per encàrrec. Tel. 971 569 023

Especial dedicat a LLEVANT DE MALLORCA
 Si vos ha agradat, telefonau al **971 26 50 05**
 i el vos enviarem cada quinze dies.

LA REVISTA DELS EMPRESARIS

Foc i Fum

MATEU MARIÓ DE SANT JOAN

* A mitjans mes de juliol passat va fer una bona saó a les nostres illes. S'ompliren moltes cisternes i aljubs i els arbres, tant els cultivats com els dels bosc reberen una regada: les figueres de moro i les de cristià agafaren saba per tal de poder madurar les seves figues, els ametllers podran madurar els ametllons i al bosc els arbres begueren per poder passar l'estiu amb més esponera. Però en Miquel Segura de sa Pobla a damunt la seva columna de l'Ultima Hora, no va escriure res d'això. Amb la seva visió negativa de les coses va profetitzar que la palla encara al sementer se podria i el bestiar no podria menjar, que els menets estimadets moririen si menjaven els

bruiols que neixerien amb la saó i altres desastres que sortirien d'aquesta saó. Afortunadament no donà la culpa de tot això al Govern Balear com te de costum.

* També ha estat en Miquel Segura, un dels pocs periodistes que s'ha alegrat de la denúncia per part del Govern Espanyol de la Llei de l'ecotassa al Tribunal Constitucional. Aquest periodista, llepa dels senyors de la terra, avui senyors dels hotels ja que la terra si no està urbanitzada no treu quasi res, no te cap inconvenient en pro-

clamar-se traïdor a les demandes de la majoria de ciutadans d'aquestes illes, a les demandes que els turistes paguin un euró diari al Govern balear que d'aquesta manera tindria diners per a compensar els sectors menys productius i per redistribuir la riquesa d'una terra on hi ha gent que no sap que fer amb tants de milions mentre que altra

ho te difícil per arribar a final de més. Tanmateix els col·laboradors del Diari Balears, encapçalats pel brillant Llorenç Capellà, obrin els ulls als mallorquins que prest sabran qui són els partits polítics que defensen la gent d'aquesta terra i els partits polítics que defensen els senyors i la gent de la nació castellana. Ω

Estampa dramàticament senil d'una de les darreres manifestacions dels espanyols de Biscaia contra la violència d'ETA.

Mentre els joves nacionalistes bascos enterren a la gudari Castresana morta per una explosió fa poc a Alacant.

Com veu el dibuixant de la revista Debat Nacionalista el resultat de les eleccions a Euskadi i la demanda per part de Catalunya de voler bisbes catalans.

Ripa, Deia, 17-2-2001

Eines per a la construcció • Estanteries industrials
 C/. Antoni Torrandell, 94 - Tel. 971 50 00 44 - Fax 971 88 03 11
 07300 INCA (Mallorca)

III HA GENT A QUI LI MOLESTA QUE ES PARLE I S'ESCRIGA EN CATALA

ÉS LA MATEIXA GENT A QUI LI MOLESTA QUE ES PARLE I S'ESCRIGA

Mallorquí
 La llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, és oficial a Mallorca. Els teus fills tenen el dret i el deure de saber-la. Exigeix escoles catalanes al teu poble o barriada

La xuleria i prepotència del govern colonial espanyol

PERE FELIP I BUADES

El Govern de n'Aznar ha de dimitir, ha de dimitir al manco de les seves responsabilitats de govern colonial que exerceix sobre Mallorca. Ha de dimitir per la seva incapacitat manifesta per a solucionar els molts problemes que existeixen aquí i que són competència exclusiva del govern colonial. Ha de dimitir perquè en la seva bogeria imperialista, envia legions de policies, jutges i fiscals, contra els mallorquins que de manera pacífica alhora que valenta defensen la seva identitat cultural social i política, metre que deixa anar a lloure per aquesta terra les hordes salvatges d'energúmens d'espanyols que, amb la seva actitud provocativa i de pinxo tan pròpia d'aquesta "raça", creen alarma social pels carrers de les ciutats i pobles de les nostres illes. Els podeu veure circulant, a tota velocitat, amb les seves motos per damunt les voravies, sense respectar ancians ni mares amb nins que, sovint reben cops i ensurts d'aquesta gent que no respecta semàfors, ni direcció contraria ni senyals d'stop ni res.

Però això és poc si ho comparem amb la actitud de "tancredo" que adopten les forces de seguretat del govern colonialista espanyol davant les legions de malobrants, prostitutes, màfies, gansers, etc. que omplen els nostres carrers.

Hauriem de fer-lo dimitir, a aquest govern aznarista, els ciutadans d'aquestes illes que no estam conformes amb el tracte d'explotació colonial a que ens sotmeten les seves forces d'ocupació policiaques, judicials, polítiques, mediàtiques, econòmiques, etc. I si no ho podem aconseguir, allò que hauriem de fer és dimitir nosaltres. Dimitir d'aguantar un govern espanyol repressor del nostre fet diferencial, l'únic objectiu del qual és recaptar tota la riquesa que produïm, per invertir-la en millorar i mantenir les comunitats que són el graner de vots on s'alimenta el partit que el sosté: Castella i Andalusia. A Andalusia encara està en

vigor el Pla d'Ocupació Rural (PER), el que passa és que aquest pla ara acull més andalusos i els paga millor, sense fer res, per suposat, tot això amb la complicitat dels mitjans de comunicació que callen allò que abans deien a crits. Abans, els agrairts perceptors del PER cobraven del govern d'en Felipe González, ara cobren del PP de n'Aznar. Aquesta circumstància, possiblement, faci creure als responsables d'aquests dos partits que d'aquesta manera se podran repartir les voluntats agràides d'aquestes dotzenes de milers de persones andaluses a l'hora de ficar el seu vot a les urnes. Això justificaria l'increment de la dotació que el PP ha destinat a aquests fenomen, a la vegada que explicaria la postura silenciosa del PSOE, pare de l'invent, que segurament creu que encara seguirà traient profit d'aquest bunyol.

Nosaltres, els ciutadans de Mallorca i els de la resta dels Països Catalans som els qui pagam als andaluso-espanyols el seu suculent "sou per no fer res". Ens hauríem de considerar-nos dimisionaris perquè les forces d'ocupació persegueixen als nostres joves simplement per tenir una ideologia distinta a la del senyor Aznar i els seus adoloradors radiofònics i televisius. Hauriem de dimitir els illencs de tan nefaste govern perquè els nostres joves independentistes pacífics i responsables, alhora que el Lobby per la Independència son damnats a pagar multes, o són tractats per les forces d'ocupació espanyoles com si fossin delinqüents. Ha de dimitir el Govern espanyol de n'Aznar de les seves responsabilitats a aquesta terra, perquè gràcies a la gestió dels seus lacais illencs, aquesta comunitat s'ha convertit en la tercera de l'Estat on més delictes i faltes se cometien segons el DdM 04-07-01.

Per a la bona salut del poble balear, és necessari que el Govern del senyor Aznar dimiteixi, i si no ho fa, hauríem de dimitir nosaltres d'aquest govern, i ho hauríem de fer ja. Ω

La indefensió dels qui guanyen judicis

BERNAT JOAN I MARÍ.

PRES. D'ESQUERRA REPUBLICANA-ILLES BALEARS I PITIÜSES

Fins i tot quan hom sent —col·lectivament— que ha guanyat un judici, un ha de sentir-se indefens. Avui tothom celebra que el rector de la Universitat Rovira i Virgili, de Tarragona, hagi estat declarat innocent de l'acusació de prevaricació. El cas partí de la denúncia d'una professora —de nom Josefina Albert— que fou separada de les proves d'accés a la universitat perquè, contravenint les normes, es dedicava a passar els exàmens en castellà als alumnes. Segons la normativa, havia de passar-los en català.

El rector ha estat declarat lliure de culpa, però les persones que compartim idees, intencions i projectes amb ell ens sentim completament desprotegides. I ens hi sentim perquè el judici ha existit, l'acusació ha existit i la tal Albert ha pogut portar el rector i el coordinador de les proves d'accés a la universitat davant els tribunals. Ens sentim també deseparats completament perquè, ni que sigui parcialment, la professora espanyolista ha aconseguit els seus objectius: veure el rector i el coordinador al banquet dels acusats, en primer lloc, però també facilitar que l'alumnat que ho vulgui pugui fer la selectivitat en espanyol (a Catalunya no arriben a un 5% els alumnes que escullen aquesta opció), que s'hagin de canviar normes i reglaments, i, en defi-

nitiva, posar pressió contra el procés de normalització de la llengua catalana.

També ens sentim desprotegits, desvalguts i deseparats perquè, en la sentència exculpària del rector, el jutge que la dicta es permet d'afirmar que el reglament de la universitat és "un despropòsit" (on és l'autonomia universitària, tan pregonada per tot arreu? Qui és el jutge per ficar-se allà on teòricament no hauria de tenir cap ni una competència?), i perquè els resultats obtinguts garanteixen que, sempre que algú vulgui carregar contra el català, podrà fer-ho impunement.

La situació col·lectiva dels catalanoparlants és tan lamentable que fins i tot ens hem de sentir desprotegits i desvalguts quan guanyem els judicis. Perquè sembla com si aquests jutges espanyolistes ens anassin perdonant la vida, mentre ells se la passen fent política pràctica allà on només s'hauria d'impartir justícia. Perquè cada individu contrari a la normalització del català que vulgui ficar-hi cullerada sap que sempre tindrà uns aliats fermos molt ben col·locats, que l'ajudaran en la seua tasca de posar pals a les rodes de la nostra normalitat cultural. Perquè, en definitiva, un judici contra un rector perquè exigeix que les proves d'accés a la universitat que dirigeix siguin en la llengua del país, hauria de resul-

tar completament impossible. Algú es podria imaginar el rector de la Sorbona anant a judici perquè s'exigeix que la selectivitat allà es faci en francès? O el rector de la Complutense davant el jutge perquè les proves d'accés, a Madrid, només es poden fer en espanyol? Idò igual d'impossible hauria de ser poder jutjar, per una raó equivalent, el rector d'una universitat dels Països Catalans!

El judici no es podria perdre, perquè hauria ajudat a guanyar adeptes al catalanisme. Fer-lo i fallar-lo a favor del rector és la millor maniobra que un jutge intel·ligent i anticatalà pot fer. Un jutge mínimament just hauria impedit que el judici se celebrés. Un jutge anticatalà però ruc hauria fallat en contra del rector i hauria desencadenat una onada d'adhesions a la causa dels Països Catalans i de la normalització del català. Un jutge intel·ligent i anticatalà permet que el judici se celebri, però dona la raó al rector. El rector està en llibertat perquè un jutge que dicta sentència en espanyol i que diu que el reglament de la universitat és un despropòsit li perdona la vida.

Jo em deman, senzillament, quant de temps més aguantarem aquestes coses. Col·lectivament, clar... Individualment, ja som molts els que fa temps que hem dit prou!. Ω

Porcada política a Sineu

La moció de censura contra el batle de Sineu representa una de les porcades polítiques més pudentes d'aquest estiu del 2001. Ho mirem com ho mirem. Però, sobretot, si ho analitzam des de la hipotètica òptica política d'una ètica cívica que vulgui anar molt més enllà de l'estètica i la cosmètica municipalista més superficial.

Per si no bastava la decisió que es va prendre fa dos anys en alguns ajuntaments de Mallorca, on es va optar per governar-hi conjuntament, ara ens surten amb aquestes: s'inicia el torn de començar a governar municipis també amb gent trànsfuga del mateix partit.

envellida pel caciquisme illenc.

Més tost estan sorgint, s'imposen entre nosaltres, unes noves formes caciquils de governar. Hi enlluerna molt més l'ampliació de parcel·les de «podertinent» que la reproducció de tics ancestrals d'antics i nous terratinents.

El/la terratinent d'abans anava marcant el ritme al governant de torn. I aquest li anava sempre al darrera. La meta, emperò, n'era sempre la mateixa: mantenir i millorar la seva condició de terratinent.

El/la «podertinent» d'avui dia, en canvi, va marcant i imposant un altre ritme, cada cop més frenètic i accelerat. Roman i es comporta tan distanciat de la terra, de la gent que hi viu, de les organitzacions que la treballen i, fins i tot, de la mateixa organització política que l'ha col·locat allà on és, que només veu i viu el

poder que l'enlluerna.

El/la «podertinent» d'avui dia no va de berbes. Ben capficat o capficada en la tasca de mantenir-se en el poder polític, sia com sia, no té cap casta de mirament a l'hora d'emprar els mitjans que siguin, i envesteix fort i no et moguis contra tot allò que li fa nosa. També la meta n'és sempre la mateixa: mantenir i millorar la seva condició de «podertinent», al preu que sia.

Sineu n'és una bona mostra. Tant de bo que no en sorgeixi ni se n'arribi a donar cap altra entre nosaltres. Seria una altra porcada política de les més grosses. Ω

Mallorca, 25 de juliol de 2001.

Cecili Buele i Ramis
Diputat del PSM-Entesa
Nacionalista al Parlament de
les Illes Balears

Khalil Gibran i la seva crítica als matrimonis concertats

PER MARINA FERRÀ HAMELYNCK

Els matrimonis concertats una pràctica que als membres de la cultura occidental ens sona a èpoques passades i decimonòniques, i és habitual a països de l'àrea islàmica. Khalil Gibran a la seva obra "Ales Rompudes" descriu tota la seva angoixa i pena en veure que la seva estimada de l'ànima na Selma que va ser compromesa en matrimoni a un nebot d'un determinat bisbe maronita. L'autocrítica religiosa és ben present dins la literatura de Gibran, així doncs, "Esperits Rebels" on es toquen temes tan crus i actuals dins el fonamentalisme islàmic com per exemple, la col·laboració dels clergues corruptes en les desigualtats i injustícies jurídiques, socials, la lapidació per adulteri, etc. va suposar que l'excomunicassin de l'Església Catòlica Maronita. A "Ales Rompudes" torna tocar un tema delicat reflectint els sentiments d'indignació i d'impotència al

davant de la seva experiència personal, d'una forma apassionada, carregada de dramatisme, quan el poeta veu la seva al·lota deprimida i l'intenta consolar de la malifeta que li han fet: "...Vine Selma, vine, i siguem dos fortes torres enfront de la tempesta. Llitem amb l'enemic com a valerosos soldats, i oposem les nostres ànimes. Si resultam morts a la batalla morirem com a màrtirs; si vencem viurem com herois. Reptar els obstacles i les dificultats és més noble que retirar-se a la tranquil·litat. Els colomets que voletegen al voltant de la làmpada fins morir són més admirables que el top, habitant de l'obscur túnel. Vine, Selma, i caminarem per aquest aspre camí amb fermesa, amb els ulls posats en el sol, per que no ens deixi veure les calaveres ni les serps entre les roques i les espines. Si la por ens atura enmig del camí, només sentirem la mofa de les veus de la nit,

però si arribam amb valor al cim de la muntanya ens reunirem amb els esperits celestials, cantant en triomf i alegria. Té valor Selma, eixuguet les llàgrimes i esborra la tristesa del teu rostre. Aixecat i seiem-nos al costat del llit de ton pare, perquè sa vida depèn de la teva, i el teu somriure és el seu únic remei."

A "Esperits Rebels" l'autor ens parla de la lapidació per adulteri i torna a criticar els matrimonis concertats per terceres persones i contra la voluntat dels nuvis, al seu relat "El Lament dels Sepulcres": "...Al dia següent vaig deixar la ciutat per tal de dirigir-me al camp, on el silenci desvetlla a l'ànima el que ella desitja, i on els cels purs tapen les llavors de la desesperança que la ciutat alimenta amb els seus carrers estrets i els seus llocs obscurs. Vaig guaitar en totes direccions però no es veia res, només l'espectre de la

Mort dempeus davant aquelles restes esfereïdores... Moments després vaig veure un jove apropant-se amb el rostre cobert amb un mantell. A l'apropar-se al cadàver de l'adultera es lleva la peça de roba i cobrí amb ella el cos de l'al·lota amb tendresa i delicadesa, cobrint-lo de terra i llàgrimes vessades.

Després arrabassà unes flors i les col·locà respectuosament sobre la senzilla tomba. Estava començant a allunyar-se, però el vaig atendre i li vaig demanar:

-Quin parentesc l'uneix a aquesta adúltera? I per què va venir arriscant la seva vida per protegir el seu cos de les feres?

Al mirar-me fixament, vaig notar la tristesa dels seus ulls. Llàvors digué:

-Jo sóc el desgraciat, l'amor del qual ha provocat que aquesta dona fos apedregada: la vaig estimar i em va estimar des de que érem menuts, cresquerem junts;

l'Amor, al que servirem i venerarem, era l'amor dels nostres cors. L'amor uní les nostres ànimes. Mentre estava absent de la ciutat durant cert període de temps, en tornar vaig descobrir que son pare l'havia promesa a un home a qui no estimava. Ma vida es convertí en una lluita continua, i tots els meus dies es fongueren en una solitud llarga i obscura. Vaig tractar de tranquil·litzar el meu cor, però ell es resistia. Finalment vaig anar veure-la d'amagat, el meu únic propòsit era mirar de reüll els seus formosos ulls i sentir el so dolç de la seva veu. La vaig trobar plorant la seva desgràcia i la vaig intentar consolar. Va arribar el marit després que estavem una hora en silenci sense ferres. Li vaig demanar que es tranquil·litzés però ell agafant-la amb ambdues mans la va empènyer cap al carrer, i cridà fort:

-Veni! Veni a veure a l'adúltera i al seu amant!

Tots els veïnats anaren tot d'una a guaitar. Poc després vingué la justícia per dur-la davant l'Emir, però els soldats m'ignoraren. La ignorància de les Lleis i la rigidesa de les costums castigaren la dona per l'errada de son pare i perdonaren l'home..." Ω

El territori anglès de Gibraltar

L'afer català és un assumpte pendent a les cancelleries europees, tot i que romanguí arxivat. Des de la signatura del Tractat d'Utrecht del 1713, després d'unes converses iniciades a Londres el 1711, els espanyols van retirar-se de les costes de Gibraltar a canvi de comprar la traïció anglesa a la causa catalana. Des d'aleshores, l'equilibri europeu ha estat sempre discutit. La pacificació europea s'ha cercat de mil maneres distintes. I, en tots els casos, el sofriment i l'escàndol s'han apropiat d'aquest continent.

Aquest anterior paràgraf podria constituir una aspiració romàntica d'un catalanisme somiador, però no ho és des del moment en que passats els anys hom vol revisar el contingut del Tractat d'Utrecht. La qüestió sobre la sobirania de Gibraltar destapa les ires dels espanyols. És el record intangible d'una batalla perduda. El frugal sentiment de victòria que s'ha esmorteït amb el pas del temps.

Els únics motius que s'argüeixen des de la perspectiva històrica, envers l'abolició de les Constitucions catalanes i la unitat dels Països Catalans, és el dret de conquesta. Un dret que no és tal dret. Una opressió en tot cas, que continua aplicant-se amb severa disposició. Va ésser, en definitiva, l'autèntic propòsit de Felip V, com ho serà sens dubte el de Felip VI, assolir el vassallatge d'un poble veí, laboriós i botiguer, perfectament útil a les necessitats recaptatòries d'una cort-avui estat- que gasta segons les seves particulars preferències.

En aquest suposat equilibri europeu s'havia d'admetre la passivitat catalana per la resta de la història. Consistia, en resoldre un problema, per la via de l'eliminació d'aquest. Certament, que des de 1711, les coses no han canviat gens, tot i el pas de tantes generacions de nous nats disposats a viure, però l'expedient sobre les Constitucions catalanes i la unitat del Països Catalans, no

ha estat resolt. Continua obert. És un afer de dret internacional públic, sense validació ferma per poder ésser definitivament arxivat. És un assumpte delicat. Hi ha en joc l'equilibri europeu: la pacificació europea.

La revisió del Tractat d'Utrecht és un afer complex, però en tot cas, tenint en compte la situació catalana i la vigència del seu contingut, a resultes de la seva nova lectura dins el contenciós anglo-espanyol per la qüestió de Gibraltar, cal no deixar passar aquesta ocasió per recordar-ne les clàusules annexes. I, en tot cas, donar audiència a les parts interessades o implicades, no sols els Països Catalans, a més d'Espanya i França, sinó també: la Gran Bretanya, Àustria, Holanda, Prússia (actualment Alemanya), Savoia (actualment Itàlia o la Padania) i Portugal.

En definitiva, una conferència europea internacional, segons la qual s'hauria de parlar, d'una qüestió tabú: de fronteres. De fet Espanya pretén revisar les seves

fronteres del sud amb el Regne Unit, tot recollint una disposició legal que implica igualment les catalanes. Vistes les negociacions sobre Gibraltar, no cal dir per tant, que Gibraltar és de sobirania anglesa, mal els hi pesi als espanyols. Gibraltar és anglès tothom ho sap. Però ja no és tant conegut que l'afer català sigui una assignatura pendent a Europa. El dret és el dret, i les normes juguen per tothom, sobretot si no han estat derogades, com en el cas del Tractat d'Utrecht.

Podria argüir-se, que el cas de Menorca és un precedent per retornar els territoris a la monarquia espanyola, sense que impliqui cap altre consideració internacional i molt menys, que qüestionari l'instable equilibri europeu. Però no és el cas. Hi ha uns successors polítics de la voluntat catalana de continuar resistint malgrat la traïció anglesa comprada pels espanyols a canvi de Gibraltar. Aquest successors, l'actual poble dels Països Catalans, amb les seves diverses formes de representació, de capacitat legal per constituir-se com part interessada en aquest litigi internacional.

I no sols, ser-ne part interessada sinó subjecte actiu, a fi de reclamar-ne justícia.

Cal advertir, que alguns diputats del Partit Nacional Escocès, comprensius amb la nova pacificació europea, s'han manifestat per dur la causa catalana a la Cambra del Comuns, en la mesura en que el contenciós de Gibraltar continuï essent exorable moneda de canvi de la política exterior espanyola.

Com ha dit Jordi Sales, en el recent curs d'estiu del GEN-Grup d'Estudis Nacionalistes, la Unió Europea, és una esforç sublim de pacificació. Europa ha estat en flames des de fa molts i molts anys. La pau s'ha de construir sobre la base del dret i del seny. Ambdues qualitats, no poden ésser una excepció en el cas del contenciós català. Sinó que preguntin a la història quina relació pot haver-hi entre l'Estatut de Núria i la II Guerra Mundial: l'instable equilibri europeu. Ω

Llorenç Prats-Segarra
(lloprats@hotmail.com)
Editor-adjunt de "Catalunya Campus"
Agost de 2001

Restaurant Hípica son Pardo

Menús a 900 ptes.
Diumenges a 2000

Tel. 971 201 017

PATRICIA

PERRUQUERIA UNISEX EUROPEA AFRO-AMERICANA

TOT TIPUS DE TRUNYELLES, EXTENSIONS, PÈL COSIT, TENYIT FIXOS I TEMPORALS, PERMANENTS, TALLATS, EMMOTLLATS, POSTISSOS, CUES, PERRUQUES, MAQUILLATGE, MANICURA, PEDICURA... PRODUCTES AFROAMERICANS

CARRER DE JERONI POU, 4

CIUTAT DE MALLORCA

TEL. 971 465 094

Saturació i model de vida

CECILIA BUELE I RAMIS. DIPUTAT DEL PSM-ENTESA NACIONALISTA AL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

Viure a Mallorca comporta restriccions que es fan ben necessàries. Les hi imposa un territori que, de fet, és insular. Ningú no en té cap dubte, d'això. La saturació té uns límits infranquejables, un sòtil sostenible més enllà del qual esdevé del tot impossible ultrapassar-se, per molt que es vulgui.

Davant d'això, es van fent preguntes, donant-hi mil respostes, que tenen molt a veure amb la població resident. I hom arriba a demanar-se: ¿no serà cert que ja som massa gent en aquesta illa?

La simple formulació d'aquesta pregunta està fent al·lusió explícita i directa al nombre de persones que poden arribar a viure a Mallorca, al sostre poblacional, als milions d'habitants que pot suportar l'illa, als límits que s'han d'imposar a la immigració, etc etc. És una qüestió de xifres i de número d'habitants per quilòmetre quadrat que es pot encabir a Mallorca.

Tècnicament deu estar molt bé fer tot això. I fer-ho així, sens dubte. Políticament, hi ha molts d'emperons, s'hi poden destriar molt greus mancances.

Des d'una perspectiva nacionalista, ecologista i d'esquerres, aquesta és una de les preguntes

que es poden formular. D'entre moltes d'altres a fer-hi, n'és una. Però no hi esdevé la pregunta fonamental, la primera, la més rellevant, la de més futur.

Demanar-nos si «som massa», abans de demanar-nos si no «tenim massa», em sembla un greu error de càlcul, de conseqüències del tot imprevisibles.

El model de vida, l'estil de vida que es vulgui adoptar-hi, té molt més fortes repercussions damunt la Mallorca del futur que el mateix nombre d'habitants que la trepitgin.

Si tothom ha d'arribar a tenir dues o més cases urbanes, dos o més xalets rurals, dos o més cotxes, dues o més llanxes - per posar només alguns exemples -, està més clar que les aigües cristal·lines de les platges del Trenc que, a Mallorca, ja no hi cap ara mateix ni la meitat dels que ja hi som! Si n'hi cabem tants, sens dubte, és perquè moltíssims no tenen - ni poden arribar a tenir, ara per ara - res d'allò que s'indicava una mica més amunt.

Com més tinguem, més pocs haurem de ser-hi. Si no «tenim» tant, en canvi, podem arribar a «ser» molts més a Mallorca. Es tracta de saber si tenim ganes de ser molts, o no, i actuar conse-

qüentment des de totes les instàncies.

¿Passant olímpicament de ser persones «solitàries» i esdevinent-hi agosaradament persones solidàries? ¿Tarannà solidari enfrontat a impuls solitari? Hi esdevé l'indici més clar d'una sana globalització, si és que de bon de veres apuntam que aquesta arribi pertot arreu i per a tothom.

I aquí és on rau el quid de la qüestió, al meu entendre. Si optam per viure abocats vertiginosament al ritme frenètic que ens imposa el mercat capitalista, el futur de Mallorca està molt ben traçat des de fa estona: han de ser pocs els qui vagin tenint més.

¿La resta? ¡Fora! No ens queda cap altra alternativa.

O optar per altres models nous.

M'apunt a això darrer. Tot i sabent que també comporta restriccions d'una altra índole, encara molt més dures. Ω

Mallorca, 26 de juliol de 2001.

Cecili Buele i Ramis
Diputat del PSM-Entesa
Nacionalista al Parlament de
les Illes Balears

La Plataforma pro-Parc de Llevant demana a Antich l'aprovació inicial del PORN

Davant la postura immovilista dels anti-parc, el Govern ha de decidir

Fa més d'un any i mig que s'inicià la tramitació del Pla d'Ordenació de Recursos Naturals de la Península de Llevant, i fa dos mesos que s'inicià la fase de consultes. Durant aquest període s'ha generat un intens debat entre les postures favorables i contràries a la protecció de la zona.

Aquest debat se troba ja prou madur. Més de 50 entitats, associacions i partits agrupats en la Plataforma pro-Parc de Llevant donen suport a la declaració del parc i demanen al Govern una ampliació de l'àmbit. Els ajuntaments d'Artà i Son Servera demanen que s'incrementi el seu territori que se proposa protegir, i fins i tot des de l'Ajuntament de Sant Llorenç, que en principi fou el més reticent, s'observen moviments a favor d'incorporar certes àrees al Parc. A més a més, dues enquestes han indicat que la majoria de la ciutadania, tant de Mallorca com dels municipis afectats, és favorable a la creació del Parc. Al·ltre costat, els propietaris i les entitats que en fan de portaveus: Associació per a la Defensa de

Llevant, Associació s'Alou, Associació per a la Defensa de Tramuntana i Associació de Propietaris de Finques Rústiques.

La postura dels anti-parc sembla completament inamovible. Ni tan sols entren a debatre continguts concrets de la proposta; la seva és una oposició de principis que no sembla modificable a pesar de la postura clarament dialogant i negociadora del Govern. En la història de les nostres illes, mai cap Govern ha fet un esforç d'informació i diàleg tan important a l'hora de declarar un espai natural protegit.

Davant aquesta situació d'estancament, la Plataforma pro-Parc de Llevant sol·licita al president del Govern que no demori més la decisió i dugui a Consell de Govern l'aprovació inicial del PORN, de forma que els ciutadans puguin al·legar durant el període d'exposició pública. Així els anti-parc podran exposar els seus arguments legals en contra (ja han dit que aniran als tribunals) i els que estan a favor podran expressar-ho formalment d'igual manera.

La Plataforma pro-Parc de Llevant és una agrupació d'entitats, associacions, partits i persones organitzades per tal de demandar al Govern la declaració d'un parc a la zona estudiada pel Pla d'Ordenació de Recursos Naturals de la Península de Llevant. Aquesta Plataforma, en continu creixement, compta a hores d'ara amb l'adhesió de més de 50 entitats, associacions i partits. Entre elles podem destacar aquestes: ARCA. Associació Balear d'Amics dels Parcs. Associació de Geògrafs de les Illes Balears (AGIB). CCOO Comarcal. Els Verds de Mallorca. Es Grup (Capdepera). Esquerra Unida de Balears. Federació d'Associacions de Veïns de Palma. Geomarin. Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa (GOB). Grup Excursionista de Mallorca (GEM). Institució Catalana d'Història Natural. Joventuts Socialistes de les Illes Balears. Joves d'Esquerra Nacionalista-PSM (JEN-PSM). PSM-Entesa Nacionalista de Mallorca. PSOE-Artà. Sindicat de treballadores i treballadors de l'ensenyament - Intersindical de les Illes Balears (STEI). Societat d'Història Natural de les Balears. UGT Comarcal. Unió d'Independents d'Artà. info@gobmallorca.com. Ω

Salvats del perill

Diuen que en una alqueria hi havia una lloca amb deu pollets que corrien, amunt i avall, pels rodals.

Un dia es va calar foc al rostoll on raïen, de manera que es van quedar encerclats.

La lloca cridà els pollets per protegir-los sota les ales, tal com moltes vegades havia fet. Els pollets li van venir corrents. Tots, excepte un.

Una volta el foc es va estroncar, el pagès se'n vingué a cercar la lloca i els pollets. Prest va veure un bony socarrat que, en moure'l amb un peu, va poder identificar com un pollet que degué morir cremat. Caminà unes passes més i es trobà un altre bony ennegrit, ara més gran que no el d'adés. Corresponia a la gallina, també morta. Però la gran sorpresa que no s'esperava fou que, en moure-la amb el peu, van eixir vius de sota la lloca els nou pollets restants.

La gallina havia mort, però havia salvat les cries en protegir-les amb el propi cos.

L'anècdota acaba ací, però explica ben a les clares l'obra de Jesucrist a la creu per la Humanitat.

La gallina salvà els pollets en morir en lloc dels seus fills.

Déu fet home ens estimà tant que ens ho ha demostrat en posar sa vida per nosaltres al cabiró del Calvari. Allí ell moria en lloc nostre (que sovint ho havíem merescut pels nostres mals fets i mals camins), perquè tu i jo, poguéssim així salvar-nos i obtenir l'E-

ternitat.

Si comprenem que Déu és tan bo com per fer una tal obra és que estem en la seva ona.

Tal com escrivia Jacint Verdaguier:

Dormiu en la meva arpa, himnes de guerra;

Brolleu, himnes d'amor.

Com cantaria els núvols de la terra,

Si tinc un cel al cor?.

Jesús hi pren posada cada dia,

Li parla cada nit,

I no batrà les ales d'alegria

L'ocell d'amor ferit?.

Els seus braços amb amor me sostenen,

Dins els seus ulls me veig,

I místiques paraules van i vénen

En celestial festeig.

Ja l'he trobat, Aquell, que tant volia,

Ja el tinc lligat i pres;

Ell amb mi s'estarà de nit i dia,

Jo amb Ell per sempre més.

Jesús, Jesús, oh sol de l'alegria,

Si el món vos conegués,

Com girasol amant vos voltaria,

Dels vostres ulls suspès.

Deixeu-me, rossinyols, per festejar-lo,

La dolça llengua d'or;

Vergés i flors del camp, per encensar-lo,

Deixeu-me el vostre cor.

Qui beu al vostre pit mai s'assedega,

Jesús sempre estimat

*Oh quan serà que jo a torrents hi bega
Per una eternitat!"*

Això ho sap ben bé tot aquell qui ha acollit Jesucrist dins el seu cor, tal com en Verdaguier.

Però en certa ocasió, llegim als evangelis, que estava Jesús guaitant la ciutat de Jerusalem, la qual no el reconeixia com al Messies, i digué aquestes paraules: -Jerusalem, Jerusalem, que mates els profetes i apedregues els que t'han estat enviats! Quantes vegades he volgut aplegar els teus fills, tal com una lloca aplega els pollets sota les ales, i no has pas volgut!.

El pollet que se n'anà a la seva morí socarrat.

El camí és tornar-se'n cap al teu Creador, qui cobreix les seves criatures amb un poder net i flamejant.

"Vegeu, amic, com Déu ha obert molts camins per ajudar l'home, I considera com és Déu de generós en la seua justícia, misericòrdia, que són mitjans amb els quals perdona els pecadors, als qui prega de sortir de pecat per la seua amor i de venir a la vida per a la qual foren creats.

Pensa i ama els homes com Déu, els quals, a causa del pecat, són inferiors a les bèsties. Clama a Déu per eixir del forat, per gràcia i perdó, més amunt que el mar, cel i tots els elements" (Ramon Llull).

Vegeu tu el secret per pujar de la bestialitat a la gràcia del perdó. No desaprofitem la vida. AJUDA EVANGÈLICA DELS PAÏSOS CATALANS. Ω

CALA RATJADA

Fa mig any que na Renate Schulz ha obert la Botiga de Moda Joana's a Cala Rajada. Ven moda de firmes alemanyes i italianes. Tel. 971 563 146

Fa 15 anys que en Joan Calafat de Capdepera regenta el rent a car, Autos Calaf a Cala Rajada. Tel. 971 566 258

Fa 2 mesos que na Caterina Llabata, que tenia la perruqueria Kuky a la Plaça des Castellet s'ha traslladat a la Via Mallorca de Cala Rajada. Tel. 971 819 358

Fa 15 dies que en Patrique Caspar d'Alemanya ha obert la botiga de moda Rocater al carrer Tritó de Cala Rajada. Tel. 616 772 574

Fa 2 mesos que en Dietmar Hofschner regenta la Pizzeria Romizza al carrer Tritó de Cala Rajada. En Dietmar sap història, i sap que els enemics seculars de Catalunya són França, Espanya, i el Vaticà. També són els seus enemics, especialment el Vaticà que durant segles feia cremar als seus germans de religió, els luterans. Li vaig explicar que els espanyols fan campanyes mediàtiques contra els alemanys residents a la nostra terra, però que els mallorquins, des de fa més de tres segles hem estat aliats dels austríacs i dels alemanys contra França i Espanya. Tel. 606 378 097

Fa 3 anys que en Jaume Guardiola de Girona i na Maria Antònia Cladera de sa Pobla regenten el Souvenir Somart a Cala Rajada. És una botiga molt especial. Tel. 971 588 081

Al vent, manifest dels inexistent

(A la recerca de la física quàntica de la vida quotidiana)

● Ground (*) declara de no existir organitzativament fins al moment i també la seva irrenunciable decisió de no existir mai, tret de manifestacions mentals poc estructurades, corrent de camins coincidents de gent i nuclis, famílies i colles heterogènies.

Qualsevol incomprensió o autoproclamació serà una traïció a l'esperit i objectius de Ground, que no pretén sinó una presència espurnejant, de llampec i una actuació espontània, gràcia d'una percepció no codificada ni dissecada per racionalismes estantissos.

Ground és un vincle no físic per alternatives que neixen pertot, una font d'energia per als menyspreats i acaçats, per a creadors i místics, per a aventurers i rodamons, per a gent que no pretén la moda ni entén ja el món, per a cercadors empedreïts de la revolta front a l'esclerosi dominant de qualsevol color, de les feixugues rutines anihiladores, dels riures sarcàstics dels sedentaris....

Allò que en diuen actualitat no és sinó un fals i manipulat decorat fabricat pels grans menjacocos del planeta.

La major part dels esforços dels sistemes d'organització social imperants són emprats per a l'emmagatzematge i perfeccionament de les armes d'auto-destrucció i genocidi. Cada any ingressen dins el volum monetari mundial un 8% més de diners blanquejats (del narcotràfic, tràfic d'armes il·legals, tracta de blanques, etc.) permès i fomentat per Bancs i governs per als propis guanys i per fer que la pseudociutadania occidental els voti «perquè l'economia va bé». Fabricació de necessitats fictícies i gustos estàndards per al consum unificat per un màrketing idiotitzador. Fer de la política un pur comerç i del comerç una política, sota una Dictadura mediàtica de propaganda de dues cares estretament interrelacionades: la comercialconsumista per un costat i la psicològicopolítica per l'altre. Fer dels súbdits occidentals uns còmplices automates (conductisme de masses) preparats tècnicament i programats per a xuclar tota riquesa del Tercer Món, a través de l'explotació psíquica i de la colonització mental de la gent del Primer Món.

Mentrestant, els vertaders problemes, la humanització, l'expansió vital per damunt dels nostres prejudicis, misèries i violències quotidianes, són ignorats o abordats de manera insuficient i grossera, sense gens de rigor ni bona fe, amb una superficialitat de paròdia per farsa.

Però hi ha una petita porta per deturar el brogit infernal, la tenalla del món, i baixar-se'n.

La lluita d'interessos creats més o menys disfressats en demagògies atractives o ideologies de coloraines no ens interessa realment. I no pas per principis, sinó per sentit pràctic.

Ground és pensar globalment i actuar localment, és esperit i cos, matèria i antimatèria, empirisme i idealisme, intuïció i reflexió, imaginació i lògica, meditació i comunicació. Ground és síntesi, diàleg, diversitat i interrelació, petita barreja d'ones sintonitzades en matisació mútua. Un bocí d'ironia front a les ortodòxies petrificades al servei del poder que constantment desertitzen la realitat i menyspreen la bogeria realista i creativa.

Comunicació capgirada a l'endret, finalment, segons llargària d'ona de l'energia de la partícula. El vi de la vella amistat. Una comunicació compartida de debò.

Superació del paradigma espai-temps: el futur és ara, l'allí de l'ací concret.

El temps, segons la teoria de la Relativitat, no existeix, sempre és l'Eternitat, per això el futur dels nostres actes a venir gravita sobre els estranys esdeveniments del present i del passat.

Solidaritat planetària. Reflexos de llum intel·ligent connectant, per un estret i ajustat corredor, com des de la cova de Plató, segons la velocitat de la llum, eixa única magnitud absoluta entre allò relatiu.

Construcció de l'alternativa diària, el propi trip segregat des de dins mateix de tu, sense toxines.

Unió subtil i perfecta d'antítesis rabiüdes. La Gran Unificació entre l'electrofeble i la forta interacció.

Subversió de ghettos ideològics, voluntat i esperit front a l'esclerosi mecànica. Aquest volterianisme il·lustrat. El racionalisme mecanicista, antítesi de la Inquisició, ha tingut, com aquella, moltes ramificacions doctrinàries i eixorques. «El limitat de cor i pensament es vincla per estimar allò limitat de la vida, tal com el miop no veu un colze més avant en el camí», va escriure un exiliat.

L'anul·lació de tota codificació emmetzimada, tret dels quanta absorbits iles espurnes d'antimatèria.

El ghetto de l'autopista Macià-Fuster viu el setge de la pròpia feblesa interna, Jocs Florals d'avui en dia, burlescs i rutinaris. I fa acceleradament adaptacions àuliques, però copiar modes és ben distint de cercar nous camins vitals. I arrufa el nas a la dissidència, de la mediocritat orgullosa estant. (Però les modes passen i l'estil hi resta i sols allò etern no està eternament passat de moda).

Heus ací el nostre poble davallant per la Història mentre amuntega herència de gens malaltissos de generació en generació fins a fer-ne gloriosa idiosincràsia nacional de la seva «santa tradició». Un observador imparcial podria ben bé comprendre per què la nostra decadència ha arribat en un punt d'inflexió en què les nostres tribus reneguen del propi indigenisme i de la pròpia autenticitat, amb referents autòctons de gent tan poc autèntica.

Ground esclata als Països Catalans, entre les ruïnes de les conveniències i els molt fàcils premis del passat, enmig les matusseres baralles d'una nació en eclipsi, sublim inutilitat letàrgica administrada pels clergues materialistes oficials. Potser és una tardorena burla del destí o un producte de la necessitat d'alguna sang nova, una petita invasió subtil d'altres aires dins aquest resclum.

«Sols jo sóc responsable de la meva sort, i... si pogués dir això mateix de la meva gent i del meu país!».

Tant de bo pogués transmetre'ls els meus pensaments».

(poema indi).

I en Llach cantava a «L'Estaca».

«Sovint la força m'oblida...».

Però hi ha la força, com a la «Guerra de les Galàxies» i la seva saga, que la rutina i el sarcasme dels panxacontents tiren a les deixalles per tancar-se dins l'orde de l'encefalograma pla i abúlic, d'un racionalisme típicament conservador, que no sap multiplicar, incapaç de fer reviscolar un poble que va cloent els ulls a la vida.

El primer toc és el respecte a la força.

I el segon el respecte a l'equilibri tranquil del cosmos, la fi de l'arrogància suïcida de la nostra espècie, dels perillosos calígules cocainomans que ens governen.

El tercer, l'autenticitat personal, escola de calor, la porta que duu a l'autoconeixença amb referents. Claror i gaudi intern a través de la multiplicat de talls d'un carboncle brillant, encès en mescalina.

Podria estar-se produint -just ara i ací, en qualsevol lloc- una autèntica mutació en l'espil de la vida.

INFOTEC
Cala Rajada

Antich Gili, S.L.

C/ Leonor Servera, 50 • local 30 • al lado de Brins Burger
Tel. 971 56 65 11 • E-mail: infotec@arrakis.es

Des dels quanta de la nova física d'Einstein, revolucionadora del món científic, però no pas encara del quotidià; fins a les ombrívols previsions del Club de Roma sobre medi ambient. Vet ací símptomes i anàlisis, profecies, la intuïció de quelcom que volta per succeir, d'esmoreïts o nerviosos indicis.

La fi del Cromanyó.

Un esclat, la consciència i l'energia en connexió.

«Arreu hi ha vida visible i invisible» (poema indi Lakota).

Potser algú somia alguna solució, s'inicia en alguna guerra mental guerrejada, produeix fluxe mental i felicitat natural per al supermercat espiritual, cul de mal seure.

Ground emet fora de la banda convencional del retro-racionalisme, a l'esquerra o a la dreta del dial segons majors mancances, totalment contaminat per la toxicitat ambiental, convençut del seu aspecte risible, la seva aparença pocasolta, dèbil imatge, estrambòtica argumentació.

Tanmateix escolta (sí, atèn): Potser és a prop la sèrie de catàstrofes a ca nostra i al planeta, predites per tants informes oficials. Potser la terra de la quarta part de la humanitat ben engreixada acabarà essent un erm espiritual. Potser això és evitable, però les possibilitats baixen ràpid a causa del tancament, la rutina i la manca d'empatia imperants en l'anestesiament col·lectiu de la massa embrutida i neronitzada.

Segurament les catàstrofes són connaturals de totes les generacions cíniques: l'estaca de la consciència que és aquest posat descregut i resaberut però sense rigor, ni lluita ni sacrifici, malfeiner per al positiu i rutinari amb el mal, un look vil de més entesos sense el necessari esforç de tocar fons.

Hi ha un progressiu cataclisme o mutació en marxa, just enmig de la codificada decoració de normalitat, xarxa d'amors egoïstes frustrats, converses lineals de hobbies, sense ecos interiors. Probablement n'hi ha hagut d'altres semblants: la història humana no és precisament un verger de roses i a moltes generacions els arriba algun àngel exterminador segons encaç i mida.

Eclipsi de la nació i del planeta. Contaminació i desaparició de l'equilibri natural, multiplicació de les drogadiccions i de la violència psíquica.

No hi ha futur per als joves que estudien supersticions i mecàniques obsoletes, fora de la fondària de mires, del toc interdisciplinari-curull de meravella-típic del Renaixement o de l'Atenes clàssica; per als qui es preparen a fora dels problemes de l'avui i del demà. Tan sols un petit coneixement dut a l'acció ja pot ser indefinidament més valuós que un gran coneixement ineficax de parsimoniosos mandarins especialitzats.

Els sistemes d'organització social imperant estan intrínsecament incapacitats per plantar cara a una situació que prefereixen ignorar, que temen i agreugen (la creixent disparitat de renda, el creixement descontrolat de les màfies amb els papers de l'Estat en regla i del narcotràfic aprofitat pels poders constituïts, «democràtics» o no; el poder absolutista del gran capital bancari i del complex militarindustrial i tecnològic; el desastrosos procés de contaminació general i destrucció medioambiental; la corrupció general acceptada; la robotització per la propaganda comercialpolítica de la moderna Dictadura dels mitjans informatius...).

Front a la inhibició idiota induïda, «1984» d'Orwell és la paràbola si fa no fa hiperrealista per copsar la realitat avui en dia: el control subliminal i consumista, el conductisme de masses, la quífmica distorsionadora del màrquetig, dels diners i de la moda, la deliberada incomprensió psicòtica del més trivial oponent, la desllavassada bondat superficial de clicé, l'enviscat ectoplasma del tecnofeixisme gris, la massificació banal del mal, l'exploració sistemàtica d'allò pitjor que ens mou, el verí maliciós dels integristes... El costat fosc de la Força.

Tanmateix cal vèncer aprensions i recordar Baudelaire, segurs que la voluntat és la més preciosa clau de totes les facultats humanes, i el llibre de l'I Xing, quan reconeix que és la voluntat que pot modificar el destí individual i col·lectiu, amb un «vull, accept, faig».

I doncs, no esperar, anar drets a la ferida. Qui no desinfecti la pròpia nafra ha d'esperar que aquella vingui a infectar-lo. Beat the monkey. La Taronja mecànica. El Mur.

Voluntat de vèncer amb l'antítesi del Stalin de fa 50 anys, del Maquiavel de 500 anys arrere. Llibertat i, encara per davant, una alertada passió per una bondat més mil·limetrada. Die weisse Rose. Stat rosa pristina nomine. Nomina nuda tenemus.

Que no hi ha gurús, caps, grups perfectes, sinó aplec d'iniciatives incompletes i complementàries, trencaclosques panoràmics de la vida. El perdut cristall fosc al cor de l'Ésser.

Que cadascú haurà de desfer el cabdell emmaranyat del propi laberint, més enllà de recursos literaris, d'excusetes mediterrànies, el preu inexorable que ha de ser pagat encara per la mateixa gran adquisició.

La gran conjunció en clar, dins el cor, dels oposats en guerra.

Que la contradicció que duu cap a un altre lloc és la comprensió caiguda en parany per l'anquilosament intel·lectualisme immobiliària.

Que no hi ha casualitats: tot és ben calculat i mesurat.

Que qualsevol acció dolenta -bumerang i karma de les sorpreses de la vida- produeix efectes malsans en qui la realitza -i li apagarà la claror interna que desembossa els nusos fins a la transparència. «...avui em deixarà tot allò dolent que en mi fa niu, I tornaré a ser com en un principi» (poema Navajo). La percepció meravellada d'en Lluç i d'en Gaudí.

Una mirada revolucionària.

Que un ésser humà que medita en els misteris de la vida, al cant dels ocells, i que viu en el respecte a l'harmonia, posseeix més força que no pas un exèrcit invocant la mort. Cantarem i riurem i res no rebutjarem!

Que milers de profetes ben diversos recorren la terra, que tot i que la contaminació materialista d'interessos creats, i de diners, afecta tot l'existent, i a ells i a llurs seguidors, no és cap casualitat aquesta presència.

Que el pacifisme, nacionalisme, internacionalisme, catastrofismes, conservacionismes ... són incomplets, però vies que, ben aprofitades, poden originar grans troballes. Que les fugides cap arrere, cap avant i cap a altres dimensions poden ser vàlides, útils, si són preses amb intensitat i flama.

Que tu ets una altra rajola al Mur del sistema i del perill extern que combats o simules combatre. El teu rodal exterior reflecteix els problemes del teu interior. La realitat és un missatge xifrat de l'Enllà i del futur.

Que el destí es burla fatalment del teu orgull.

Però la bellesa és una claror al cor, i l'amor purificat pel patiment creatiu s'estendrà fàcilment com un llamp: un món obert, quarta dimensió quàntica, bella percepció d'aigua i d'ecos.

O més dura serà la caiguda.

Que soterrades entre la fressa i el soroll, entre l'enorme confusió, hi ha veus ben clares a l'abast de tothom. Cada submón té el missatge xifrat dels propis miralls.

Que el consumisme que ens emboteixen pertot com a realització és un culdesac.

Que totes les èpoques trien malament els objectes d'adulació.

Que les coses són com són i, si bones, tant millor: Tu mateix has d'esdevenir la sort.

Que ara mateix sentim un bocí de paradís per tal que muntats en aquest petit fugisser, descobrim un gaudi, el desconegut.

Que sols l'absència de gaudi és estrany somni als ensuperbits de la percepció. «Quan no trobis cap raó per ser agraït, és menester que cerquis l'errada dins de tu» (poema indi). Tu tens la clau de l'espai-temps i dius que no.

Ground talla ja la transmissió.

Potser la reprendrà o potser s'extingirà.

Que al capdavant tant se val la nostra transmissió. L'esperança rau més enllà de qualsevol silenci.

La nostra adreça: esborrat el nombre de ma casa i el nom del carrer on visc.

Canviades les adreces de tots els camins. Truquem a qualsevol porta de qualsevol carrer, de qualsevol ciutat, de qualsevol lloc del món. On la llibertat és total però no es considera més important que l'amor. (A tu, que no ens coneixem, si en passar em trobes i vols parlar a un inexistent, ¿per què no ho havies de fer?).

(*) L'autor o autors del Manifest de Ground (Grups Reconstrucció Oritzó Umà No Degenerat) són andònims i només aspiren que el buf que els anima s'escampi. ☺

CALA RATJADA

Na Manuela i en Roland Ausenguuber són els amos del Cafè La Strada de Cala Rajada. És un local per veure futbol i sempre està ple d'alemanys. Tel. 971 566 105

Fa 3 anys que na Caterina Mestre d'Artà va obrir la Botiga de Moda Heura a Cala Rajada. Tel. 971 818 495

Fa un any que En Pere Ruiz va obrir la panificadora Can Pere al Polígon Industrial de Capdepera. Són 13 operaris entre forners, repartidors i venedors. Serveixen tot el Llevant de Mallorca. Durant 10 anys amb en Pep Navarro regentaren el Forn de sa Plaça a Artà. Tel. 971 563 831

Fa un any que en Pere Pasqual ha traslladat el garaix d'Autocars Discrecionals Llevant al Polígon de Capdepera. Aquesta empresa, fundada l'any 1979 te 24 autocars turístics.

-Que opinau de la passada vaga de xofers d'autocar, li demanam.

-Hi va haver molts molèsties, però els xofers havien de fer valer els seus drets. L'empresa ha d'ésser generosa amb els seus empleats, de lo contrari l'empresa anirà malament. La responsabilitat de l'empresa és guanyar molts de doblers a fi de poder pagar un sou digne. Tel. 971 818 076

Fa un any que n'Isidre Pérez regenta el Bar Papeo a Cala Rajada. Despatxa els plats combinats i els entrepens. A la foto amb la seva ajudant Margalida Marxante. Tel. 971 564 131

Fa 4 anys que na Paca Morei i en Miquel Tous feren societat limitada per obrir la Fusteria Tous-Morei al Polígon de Capdepera. Són 11 persones entre operaris i oficinistes. Tel. 971 563 850

www.fussball-total.de

LA STRADA
FUSSBALL TOTAL

www.fussball-to

Tel. 971 56 61 05
laStrada@fussball-total.de

Leonor Servera 13
07590 Cala Ratjada

Aznar i l'autoestima malsana

PER QUIM GIBERT, LICENCIAT EN PSICOLOGIA PER LA UAB

Autoestima és un mot que està de moda. Quan fa unes dècades l'expressió no es feia servir, la gent en deia amor propi, punt d'honor, estimació cap a un mateix.... Els continguts que doten de sentit la paraula autoestima tenen connotacions positives. És a dir, quan parlem d'autoestima parlem d'una autoestima sana, equilibrada, vitalitzadora. I que et permet fer-te respectar i reaccionar davant d'injustícies, posem per cas.

L'autoestima no ha de ser forçosament un qüestió individual. En l'àmbit grupal, l'autoestima és igualment important i necessària.

És per això que el moviment homosexual celebra anyalment la diada de l'orgull gai i lesbià. I els col·lectius de dones, de refugiats, de treballadors, de pares amb vaillets afectats per síndromes... impulsen en favor dels seus drets jornades reivindicatives, anys internacionals, maratons televisives. Per tant, quan els pobles sense estat del planeta reivindiquen l'aplicació d'un dret que els és inherent com el d'autodeterminació, no fan més que lluitar en bé de la salut i el benestar. No hi ha pitjor discriminat que aquell que es deixa discriminar.

A les antípodes d'aquestes nacions històricament maltractades, hi ha les nacions històricament maltractades. Ens trobem, en conseqüència, davant de dos tipus de nacionalismes: un de defensiu (Tibet, Sahara, Kurdistan, Txetxènia, Països Catalans...),

que malda per recuperar la seva autoestima col·lectiva, i un altre d'ofensiu (Xina, Marroc, Turquia, Rússia, Espanya, França...), que s'irrita quan les nacions que té sota el seu domini es desacomplexen. «Els grans menyspreadors se senten sovint menyspreadors», apunta el filòsof Emilio Lledó (La Vanguardia, 17.12.1999). I ho justifica explicant que en l'actitud dels menyspreadors s'amaga un sentiment d'inferioritat. Altrament, a ningú li cal enervar-se i, menys, infravalorar els altres. Així com tampoc haver-se d'estar autodemostrant res per tal de compensar les pròpies limitacions. El mateix Lledó, en unes altres declaracions (El País, 4.4.1999), assenyalava: «El conreu de la discriminació de la vida i l'odi és una de les malalties senils del nacionalisme (ofensiu). Moltes vegades els polítics de les nacions desenvolupades fomenten amb les seves intervencions i els seus prejudicis (...) aquesta irracionalitat».

La classe política espanyola ha interioritzat una obsessiva fixació per posseir, per retenir, per controlar, els territoris no-castellans, que anexionaren com a seus en d'altres èpoques arran de tractats reials i guerres. Amb quins criteris es pot reclamar Gibraltar als anglesos, per un cantó, i negar-se en rodó a cedir Melilla i Ceuta als marroquins per l'altre?

Als pobles que gaudeixen d'una autoestima positiva no els cal esforçar-se per demostrar les excel·lències del

poder estatal europeu ni embolicar la trocaminant la moral dels que caminen cap al seu alliberament nacional. Serveixi d'exemple quan

Txèquia no va posar cap mena de traves als independentistes eslovacs en el moment que aquests decidiren muntar el seu propi estat.

Quan José Mari Aznar té la necessitat impetuosa de dir que les nacions europees -per referir-se a l'Europa dels estats, que és molt diferent- no són invents artificials, ni expressions del passat, i quan Fraga Iribarne relaciona una futura independència del País Basc amb un conflicte civil, és que ambdós dirigents se senten ansiosos. Els fa pànic només de pensar que el seu projecte polític d'Espanya se'n pugui anar a Can Pistras. I passar a la història com uns fracassats, com aquells que han estat incapaces de preservar la unitat nacional. I és aleshores que no tenen escrúpols en el moment de generar equívocs per tal d'aconseguir els seus propòsits. Recórrer a la confusió és un recurs mesquí, que delata debilitat. Amb tot, a hores d'ara no hi ha dubte de qui són les víctimes i qui els agressors.

Rere la política que fa Aznar s'entreveu una actitud narcisista, expressió definida pel psicòleg Raimon Gaja com «una sensació irreal de mereixement» És a dir, una autovaloració desmesurada que, en el fons, no és més que una forma de contrarestar una autoestima baixa. Ω

En Quim Gibert, és psicòleg

Amics de Maria del Mar Bonet

DATA: Sat, 21 Jul 2001 17:06:07 +0200

De: «Maria Merce Piauelo»

<bonetamics_ppcc@hotmail.com>

A: focifum@teleline.es

Bon amic Mateu Joan Florit,

Som la Maria Mercè i en Ramon de Tona, subscriptors de L'ESTEL, que et fem saber per al teu coneixement i dels lectors -si ho creus convenient, cosa que agrairíem- que hem constituït l'associació AMICS DE MARIA DEL MAR BONET.

D'alguna manera ens hem sentit obligats a posar el nostre granet d'arena per intentar col·laborar en la divulgació del coneixement de la cantant més volguda, emblemàtica, fidel i magnífica que tenim als Països Catalans. Això és el que nosaltres creiem fermament.

Els cinc dies de concert a la Plaça del Rei de Barcelona, dins la programació del Grec, intentarem per mitjà de la nostra presència que els seus admiradors coneguin l'entitat.

La nostra web és: www.bonet.amics.ppcc.8m.net. Conté enllaços interessants i comprèn un col·loqui.

Celebrem la prosperitat de L'Estel i admirem també la teva constància i tenacitat.

(Tumbé t'has fet ben mereixedor d'un monument...). Ω

Rep una abraçada dels teus amics.

Maria Mercè i Ramon

Les ciutats de Cuenca (Equador) i Maceió (Brasil) elegides Capital Americana de la Cultura 2002

Les ciutats de Cuenca (Equador) i Maceió (Brasil) han estat elegides per un Jurat Internacional com a Capitals Americanes de la Cultura 2002, d'entre deu ciutats finalistes.

A partir de l'any vinent, i com ja succeeix a Europa, seran designades anualment dues ciutats d'alguns dels 35 països del continent americà com a Capital Americana de la Cultura. Aquestes ciutats, necessàriament, hauran de pertànyer a països lingüísticament o geogràficament diferents, com ja és el cas de Cuenca i Maceió.

La primera Capital Americana de la Cultura de la història fou Mérida (Mèxic), durant tot l'any 2000. Iquique (Xile) ho és enguany. Cuenca i Maceió iniciaran la seva capitalitat cultural americana a partir del primer de gener de l'any proper.

La ciutat de Santa Ana de los Ríos de Cuenca és la capital de la

província equatoriana d'Azuay, ubicada a la regió centre sud del país. Està situada a una altitud de 2.560 metres sobre el nivell del mar i la seva població és de 450.000 habitants.

Cuenca, que té significatives arrels prehistòriques, fou fundada l'any 1557. Actualment és una ciutat universitària, que organitza programes i esdeveniments de caràcter nacional i internacional. Disposa d'importants equipaments culturals, com museus, galeries d'art, biblioteques, arxius històrics, centres culturals, tallers educatius, etc.

Des d'un punt de vista econòmic, la ciutat disposa d'una acurada xarxa de serveis públics. A Cuenca hi ha 200 indústries mitjanes i 500 de petites, així com un ampli parc industrial i una zona franca.

L'activitat artesanal inclou 4.000 tallers de microempresaris. D'altra banda, a la ciutat hi ha més de 10.000 establiments comercials.

Per la seva bellesa paisatgística,

la seva capacitat d'integrar les influències i mantenir les tradicions culturals, per la conservació dels valors històrics i patrimonials, així com per l'intens valor del seu disseny urbanístic, el 1999 la UNESCO va atorgar a Cuenca la designació de Patrimoni Cultural de la Humanitat.

Maceió és una ciutat situada al nord-est del Brasil, que destaca per la seva exuberant bellesa natural i pels seus monuments històrics. Capital de l'estat d'Alagoas, està situada a una alçada de 16 metres sobre el nivell del mar i la seva població és de 750.000 habitants, que es triplica durant l'època vacacional.

Durant el segle XVII, els vaixells portuguesos van començar a atracar en el que posteriorment seria Maceió, que va rebre el títol de ciutat el 1815 i fou designada capital d'Alagoas el 1839.

Maceió té un notable conjunt arquitectònic, a més d'una completa infraestructura turística. Destaquen

el Palau Floriano Peixoto (1893), el Palau de l'Associació Comercial d'estil neoclàssic (1923), Palau del Baró de Jaraguá, erigit durant el segle XIX i que actualment és seu de la Biblioteca Central, Teatre Deodoro (1905), Edifici de l'Assemblea Legislativa (1850), Centre de Ciències Biològiques (1891) i el conjunt arquitectònic de l'àrea de Jaraguá. Quant a arquitectura religiosa destaca la seva Catedral Metropolitana (1821) i l'Església de Nostra Senyora dos Pretos (1836).

Un dels grans atractius de Maceió és la seva rica i variada artesanaria.

El proper mes d'octubre, el president de la Capital Americana de la Cultura, Xavier Tudela, signarà a Cuenca, conjuntament amb l'alcalde Fernando Cordero, i a Maceió, conjuntament amb l'alcalde Katia Born, en sengles actes públics, l'Acord de Nominació pel qual es farà oficial la

designació de Cuenca i Maceió com a ciutats Capital Americana de la Cultura 2002. Els actes serviran també per a presentar la programació d'actes d'ambdues capitalitats culturals.

La iniciativa de la Capital Americana de la Cultura està promoguda per l'Organització Internacional No Governamental (OING) Capital Americana de la Cultura, constituïda a Barcelona el 1997. La proposta, que s'adreça a tots els països membres de l'Organització dels Estats Americans (OEA), té el suport de diversos organismes internacionals, com el Parlament Llatinoamericà, el Parlament d'Europa, la Xarxa Europea de Capitals Culturals, etc.

L'Organització té la seu europea a Barcelona, la seu per a Amèrica Llatina a Sao Paulo (Brasil) i la seu per a l'Amèrica anglosaxona a Toronto (Canadà). Ω

25 de juliol de 2001

Interferències lingüístiques

ANDREU SALOM I MIR

Quan dues llengües, com la catalana i la castellana, estan en contacte continu, alhora que, políticament i sociolingüista, l'una ha esdevingut subordinada a l'altra, es produeixen indefugiblement **interferències** lingüístiques unidireccionals, que poden ser de caire fonètic, morfològic, sintàctic i lèxic. Pel que ens afecta, les interferències del castellà en el català són nombrosíssimes, pertal com la **imposició** històrica-histèrica de la llengua de Cervantes en la nostra terra ha pertorbat greument el desenvolupament normal de la llengua de Ramon Llull. Les llengües, però, no tenen cap culpa dels desgavell lingüístic (a més no hi ha llengües superiors o inferiors, car totes realitzen la mateixa funció d'identitat i de comunicació). La responsabilitat l'hem de cercar sempre en les altes instàncies polítiques mediàtiques de tarannà clarament intolerant i opressor (lleugi, ací, l'Estat espanyol).

Entre les interferències fonètiques del castellà en la nostra parla podem esmentar la confusió dels fonemes /s/, essa sorda i /z/, essa sonora, o l'articulació bleda del fonema /v-(ll). De les interferències de caire morfològic cal citar el canvi de gènere de mots (masculins) com corrent, costum, llegum, senyal, deute, dubte... D'altra banda, les interposicions d'orde sintàctic poden ser força més diverses (un exemple ho constitueix l'ús incorrecte del gerundi, que en català expressa anterioritat o simultaneïtat en l'acció, però no pas posterioritat, com en castellà: "També viatjà per Espanya, agradant-li molt Sevilla").

Les interferències més nombroses són, tanmateix, les lèxiques, les quals es poden agrupar en **calcs i manlleus**. El calc consisteix en agafar la paraula de l'altre idioma, tot copiant

l'estructura de la llengua donadora i adaptant-la al propi (tallat/cortado, atur/paro, rentaveixelles/lavavagillas...). A més del pròpiament lèxics, els calcs poden ser **semàntics** (quan hom imita l'esquema o la significació d'un mot o d'una locució estrangera. Així, el verb collir, per afinitat amb "coger", ha passat a ocupar els significats del genuí "agafar", i el verb (provar), per interferència del castellà "probar", ha substituït els significats que corresponen als verbs (tastar)—de menjar—i (d'assajar) la roba o, encara, **sintàctic** (quan hom imita la construcció d'una proposició de la llengua interposada: "El bo és que vinguis"). Altrament, el manlleu de l'element lingüístic, gairebé sempre lèxic, que passa d'una llengua a una altra i s'integra en la que rep (bueno, pues, paro, cortado...) o bé que, procedent d'un llenguatge especialitzat, sovint procedent de l'anglès (anglicisme), passa a integrar-se en el llenguatge comú (robot, esport, futbol, bàsquet, còmic...

Tant els manlleus com els diversos tipus de calcs, palesen la condició de desigualtat i de subordinació en que es troba la llengua receptora, és a dir, la catalana. La mediatització del castellà és, doncs, aclaparadora. Això suposa un empobriment considerable de la llengua, la qual pot portar, en darrer terme, a la seva desaparició, tot passant, òbviament, per fases intermèdies, com el bilingüisme i la conversió del català en una mena de dialecte de l'espanyol. Tot plegat ens remet a l'evidència que quan una llengua com la nostra està tant interferida, provoca, alhora, canvis profunds en la manera de veure **el món** del poble que la parla, atès que és a través de la llengua com el veiem i l'expressam. Ω

El Trot és cosa nostra

Joan Martí i Dolç: El poder de la informació

MIQUEL ALEMANY I BAL·LE

El protagonista de la secció d'avui és un professional de la informació. El seu nom és Joan Martí i Dolç i exerceix de periodista esportiu especialista en hípiques. El seu nom de batalla és el de «Martí». Amb aquest nom, és conegut en el món del trot a Balears.

Actualment és el periodista especialitzat en carreres de cavalls més antic de la nostra terra i un dels que més entén el problema del trot a les illes.

En Joan començà a viure el món dels cavalls com aficionat, quan el seu pare el dugué a veure corregudes al antic hipòdrom de Bons Aires l'any 1933, quan era molt petit.

Acabat el servei militar, l'any 1945, començà a escriure les seves cròniques esportives de trot a les publicacions «Semana Deportiva» i «Mallorca Deportiva». No sempre li publicaven els articles. Sempre ha patit la incomprensió de les persones que dirigien els diaris.

Ell creu que aquestes persones haurien de tenir una gran passió i entendre de cavalls de carreres, en especial les de trot.

El següent diari, on col·laborà fou «Ultima Hora». Aquest històric diari el cridà per informar del trot, l'any 1945.

Aleshores, en Martí cobrava 250 pessetes cada mes. Les seves cròniques sortien abans de la reunió hípica i una vegada acabada, n'explicava els resultats.

En Joan Martí i Dolç, també ha col·laborat en «Fiesta Deportiva», «Diario de Mallorca», «Tribuna», «Radio Popular», «Cort» i «Majorca Daily Bulletin». A més, també ha enviat escrits a la revista «Cavallets» i ha participat en programes de les televisions locals «Canal 4» i «Telenova Canal 37».

En Martí Dolç, recorda quan a la publicació «Fiesta Deportiva», escrivia 10 pàgines el dia de la «Gran Diada Hípica», en motiu de la disputa del Gran Premi Nacional. En aquesta publicació, va tenir el privilegi d'entrevistar a personatges del món esportiu, tant mallorquins, com de fora. Recordem a Otto Bumbel, entrenador de futbol alemany, que va fer campió de lliga al Atlètic Madrid l'any 1966, Antoni Rigo, ex àrbitre de futbol internacional i Montserrat Treseres (nedadora de llarga distància), a més de diversos presidents del Mallorca com el Baró de Vidal.

En Joan, no sols ha entrevistat a gent de l'esport, també han donat resposta a les seves qües-

tions na Sara Montiel, l'actriu Lola Herrera, el cantant Renato Carazzone, Marino Marini i Valzarina.

També ha escrit diversos llibres. El primer de tots, fou «Imagen y trabajo», publicat l'any 1990. El més conegut de tots ha estat «Història del trot a Balears», publicat pel Consell Insular de Mallorca l'any 1995. Aquest lli-

Propietaris de Cavalls Trotadors li donà l'any 1986 una placa que li fou lliurada pel comandant general de Balears, senyor Gálvez, altres distincions han estat una placa lliurada pels Professionals del Taxi, una palangana d'argent donada per l'Associació de Cavallistes per la seva Col·laboració en pro del trot i la insígnia d'or del Club de Dames, lliurada per

Any 1960. Hipòdrom de Ca donya Aina. Joan Martí i Dolç entrevistant a Sebastia Fuster «Ranxer». Devora ells, el famós semental de cavalls trotadors «Ecu d'Or D».

bre és la millor font d'informació que hi ha a Balears sobre aquesta modalitat esportiva. Es ven a les llibreries i va ser present en la «Setmana de llibres en català», l'any 1997. Els propietaris de cavalls, menadors i aficionats en general, han pogut gaudir de la lectura d'aquest llibre i han estat molt contents de llegir els seus èxits esportius i dels seus cavalls. Aquest llibre ha estat font d'inspiració de gent que escriu damunt trot. El seu darrer llibre ha estat «Cent anys de l'esport a Mallorca», escrit amb altres col·laboradors.

Aquesta és una història breu de tots els esportistes que han guanyat trofeus i campionats a competicions importants. En Joan Martí fou l'encarregat de escriure tota la informació del trot. Aquesta informació és una còpia del llibre que escrigué l'any 1995 amb més detalls i dades actualitzades fins l'any 2000.

Actualment escriu als diaris «Ultima Hora» i al «Majorca Daily Bulletin», publicacions del Grup Serra.

En la primera, cada setmana surt la secció «El trote y su huella» per parlar de un tema actual del món del trot, mentre que en el diari mallorquí escrit en anglès, fa el mateix, però canviant de llengua.

En Martí, sempre ha tingut molt bones relacions amb la gent del trot.

L'Associació de Criadors i

la seva presidenta Isabel Garau.

El fet de que li publiquin cada setmana els seus escrits sens tocar cap ratlla li dona molta satisfacció. Si hagués de triar entre els millors cavalls que ha vist córrer, se quedaria amb «Rois des Landes» i «Cèsar de Saint Pol», com importats i «Parvallon» com millor equí nat a Mallorca.

Segons ell, «Ecu d'Or D» és el semental més bo que ha donat el trot Balear. Bartomeu Estelrich «Pancuit» és, segons ell, el millor jockey de tots els temps. En Joan el coneixia molt bé. El va entrevistar moltes vegades, fins i tot quan l'any 1977 aterrà per primer cop a Mallorca, esdevingut jockey i format a França per conduir el cavall «Valiant», que per descomptat guanyà.

Avui en dia, en Joan Martí fa acte de presència a Son Pardo cada setmana on gaudeix de les curses programades per la direcció de Son Pardo, depenent del Consell de Mallorca. Les seves crítiques i opinions als diaris del Grup Serra son molt respectades pel seus col·legues esportius, ja que realment, ell és un mestre de mestres, en matèria hípica.

En Joan creu que el trot es troba descompensat totalment, en l'actualitat. La culpa és de moltes persones. Si fos escoltat, aquesta modalitat esportiva tant nostra seria salvada. Ell sempre ha fet el possible perquè pogués subsistir. Senyors del trot, escolteu-lo. Ω

Però si t'ho hem dit qui érem nosaltres

From: pedro botero <lucifulo2000@yahoo.es>

To: ricard <colomtaube@hotmail.com>

Així que no saps xiquet qui som nosaltres, però si t'ho hem dit. Som els habitants de l'infern, del lloc on hi ha sempre foc i més foc. O no? El nostre humor baratet? Les coses barateres no creus que també es venen; almenys a la terra les venen a bon preu.

La canya pels fatxes; el caramal·let pels marxistes.

Honrem les Banyes i les Cues! Lloeu la falç i el martell. Ω

L'antifranquisme a Mallorca. VIII LLIBRE

Maria Antònia Munar: el polític més intel·ligent

MIQUEL LÓPEZ CRESPI

Maria Antònia Munar es va confirmar com un dels polítics més intel·ligents de les Illes

Maria Antònia Munar es va confirmar com un dels polítics més intel·ligents de les Illes. La forma com ha presentat davant de l'opinió pública la victoriosa aprovació de la Llei de Consells així ho confirma. La iniciativa de fer una moratòria per provar d'aturar el procés especulatiu a Mallorca ha estat la darrera confirmació d'aquesta vivor especial de la presidenta. Indubtablement, en aquesta ocasió (com en tantes altres!) PSOE i PSM han d'anar al darrere dels èxits de Maria Antònia una mica esmaperduts. La merescuda derrota política del PP provant de posar entrebancs a la Llei de Consells s'ha fet real amb la decisió del Tribunal Constitucional. A partir d'aquest moment la victòria política ha estat capitalitzada per UM en contra del govern Antich (PSOE) deixant en evidència, de rebot, el paper sovint de soci embadalit, del PSM. I cal remarcar que la meua crítica a Mateu Morro es fa des de la posició d'amic i de simpatitzant crític; és ben sabut que he demanat sovint el vot per aquest partit. Un amic al qual no li agrada constatar el paper subordinat del nacionalisme d'esquerres (i fins i tot del socialisme) a UM. No en parlem del paper d'IU i dels Verds en el nou organigrama que s'apropa!

Amb l'aprovació de la Llei de Consells i de la moratòria urbanística el panorama polític illenc canvia radicalment en benefici dels interessos de Maria Antònia Munar. Recordem, per exemple, quina és la situació dins del CIM per poder anar albirant un futur que es presenta cada volta més controlat per «la Princesa».

La correlació de forces dins del CIM era, fins ara mateix, de tres càrrecs electes d'UM (Munar, Pasqual, Nadal) contra quatre del PSM (Vadell, Gomila, Alorda, Aguiló). Cal dir emperò que la prepotència del partit de Munar era absoluta (a conseqüència dels acords del Pacte de Progrés) i UM actuava de forma hegemònica mitjançant els càrrecs no electes que controlaven les conselleries: Sintes (serveis socials), Lacy (urbanisme), Borràs (medi ambient), Flaquer (hisenda), Sedano (esports). Maria Antònia Vadell ho tenia ben

cru enmig de tot aquest personal. La diferència essencial (i bàsica) a partir d'ara serà (en entrar en vigor la nova Llei de Consells) que UM podrà nomenar multitud d'alts càrrecs (directors generals, secretaris generals tècnics, etc., etc.) que sí que decidiran «amb totes les de la llei» (i valgui la redundància).

Aleshores la balança del poder polític (i econòmic!) en favor de Maria Antònia Munar es multiplicarà fins a límits que ningú no pot imaginar.

La presidenta podrà competir (amb igualtat de condicions) fins i tot amb n'Antich i el Govern de les Balears. Igualment l'aprovació de la moratòria urbanística portada endavant per UM ajuda a crear i consolidar un nou marc de referència en el món polític illenc: el Govern Munar amb tot l'augment de poder polític i econòmic que això comportarà. D'aquí unes setmanes tindrè un Govern Balear cada volta més decoratiu (amb cert poder només a Menorca i Eivissa-Formentera) i un PSM conformat amb allò «d'estar al Govern de les Illes i en el CIM». Els dos partits es veuran cada vegada més supeditats a les intel·ligents jugades de Maria Antònia Munar. Verds i Izquierda Unida es conformen amb el que tenen.

Mai no els sentis piular no fos cosa que molestassin a «la madona».

Recordem que, amb els pactes signats l'any 1999, el pressupost que controla el Consell Insular de Mallorca (enguany és de 19.000 milions) serà, l'any 2002, de 38.000 milions

Recordem que, amb els pactes signats l'any 1999, el pressupost que controla el Consell Insular de Mallorca (enguany és de 19.000 milions) serà, l'any 2002, de 38.000 milions. El nou govern de Munar tindrà per tant més competències, més poder polític, el doble de pressupost... De deu conselleries set seran per a UM i només tres per al PSM. Dins del nou Govern Munar, PSOE, Verds i Izquierda Unida, amb multitud de càrrecs electes, no poden aspirar a res a conseqüència dels pactes signats l'any 1999. La consolidació del «doble poder» (PSOE-UM) es va concretant dia a dia en perjudici del PSM.

I les coses no acaben així. Pot-

ser on es veurà més l'augment de protagonisme de Maria Antònia Munar damunt els seus socis serà en la possibilitat d'elegir nombrosos alts càrrecs (que és el que comporta aquesta Llei de Consells, entre moltes altres coses). Ara mateix Maria Antònia Munar (a part de les conselleries: Antoni Pasqual, Josefina Sintes, Miquel Àngel Borràs, Rafel de Lacy, Mateo Sedano i Miquel Àngel Flaquer; Miquel Nadal passaria a ser conseller de Presidència) podrà disposar (per començar) d'un total de quaranta alts càrrecs (directors generals i secretaris generals tècnics amb possibilitats d'exercir atribucions ben importants, amb poder executiu absolut). El PSM s'haurà de conformar amb només deu. Quaranta alts càrrecs d'UM al costat de deu del PSM! Gran jugada de Maria Antònia Munar novament!

Els amics del PSM haurien d'anar pensant si s'ho val anar conformant-se permanentment amb la cançoneta aquella de «Nosaltres estam en el Govern i en el Consell; ni PSOE, ni UM ni IU-Verds són en els dos llocs».

Potser en Mateu i el nacionalisme d'esquerres haurien d'esmoliar les unghes si no volen quedar aixafats en un futur ben proper.

El cert és que (i això ja no hi ha ningú que ho dubti després de la presentació pública de la moratòria) qui porta la iniciativa política en aquest instant és Maria Antònia Munar que, a poc a poc -tot i essent una de les forces menys votades de la nostra comunitat amb el 6% dels vots-, aconsegueix fer retrocedir les iniciatives del PP, buida de poder polític i de recursos econòmics el govern d'Antich (i per tant debilita el PSOE) i alhora va arraconant el seu soci del CIM (PSM) fins a límits increïbles si tenim en compte que el partit de Mateu Morro obtingué molts més vots que UM

Només em cal felicitar, des d'aquestes pàgines, una excel·lent lectora de Maquiavel (l'autor italià, no l'escadusser informe dels amics de na Nàjera!), el polític més viu de la nostra terra, i desitjar que els companys del nacionalisme d'esquerres (i altres sectors progressistes) espavilïn, es llevin la son i comencin a actuar decididament abans no sigui

Maria Antònia Munar.

massa tard.

La iniciativa de presentar la moratòria va ser una iniciativa de primera i tots ens felicitem per haver començat el camí d'anar aturant la destrucció (a causa de l'especulació capitalista) de la nostra terra.

Potser l'única jugada que encara no li ha sortit bé ha estat la de la neutralització del PSM. L'any 1999 hi hagué una sorollosa provatura en aquest sentit amagada sota la bandera de «reforçar el nacionalisme»

Però vagi per endavant una qüestió prèvia. Qui signa aquest article no té carnet d'UM ni mai ha rebut cap subvenció de la presidenta del CIM.

Uep! Ni milit al PSM. Ho dic per evitar malentesos. En parlar de la intel·ligència política de Maria Antònia Munar ho faig des de la independència i sense estar en nòmina institucional. Només parl del que veig. I ara mateix, amb la merescuda derrota del PP per l'aprovació provisional de la Llei de Consells pel Tribunal Constitucional, ho he de tornar a dir. Aconseguir buidar de poder polític i econòmic el Govern de les Illes Balears, demanar cada dia (sense que ningú piuli) la supressió progressiva de conselleries del govern Antich (per inútils), anar arraconant el PSM dins límits veritablement testimonials (set consellers en el futur govern de

Mallorca i només tres del partit de Mateu Morro), la possible creació d'un conselleria de la gent major per garantir «in aeternum» el vot dels nostres majors; la presentació de la moratòria... confirma el que sempre s'ha dit: Maria Antònia Munar comença a ser, davant els ulls de molts ciutadans i ciutadanes de les Illes, l'autèntic pes pesant de la política balear.

Xino-xano, però de forma implacable, la presidenta del CIM va assolint els seus objectius sense gaire entrebancs ni oposició per part dels condormits socis del Pacte de Progrés. La jugada més valuosa i rendible (és l'inici d'un poderós terrabastall que commourà a fons el món de la política balear) ha estat precisament la darrera: aquesta intel·ligent capitalització política de la derrota del PP pel que fa a la Llei de Consells. Maria Antònia Munar sabia des de fa temps que, per la mateixa estructura del seu partit (UM no té implantació ni a Menorca ni a les Pitiüses) el que li convenia era potenciar el protagonisme d'un hipotètic Govern de Mallorca per aconseguir així anar buidant de contingut el Govern de les Illes (xuclant poder polític i recursos econòmics). No sé si els socis de Munar s'adonaren de la jugada a llarg termini que anava ordint la presidenta. El cert és que ara comença a recollir el que de manera tan intel·ligent sembrà en el seu moment.

L'ANTIFRANQUISME A MALLORCA VIII LLIBRE

de M. López Crespi

Cada quinze dies a L'ESTEL (d'agost de 2001 fins a l'agost de l'any 2002)
Per demanar números endarrerits, telefona al **971 26 50 05**

EP!!!

PARES, EDUCAU-ME EN CATALÀ, A MALLORCA HI HA EL MEU FUTUR

Potser l'única jugada que encara no li ha sortit bé ha estat la de la neutralització del PSM. L'any 1999 hi hagué una sorollosa provatura en aquest sentit amagada sota la bandera de «reforçar el nacionalisme». Era el primer pas per anar neutralitzat l'embranchada del nacionalisme d'esquerra a Mallorca (pas previ a una futura i hipotètica «unificació» sota la batuta de Maria Antònia Munar). L'operació (encara en marxa però ralentida) consisteix a fer de Maria Antònia Munar la capdavantera del «nacionalisme» mallorquí fent convergir envers aquest projecte els sectors més dretans del PSM i enviant a les tenebres de la marginació absoluta els dirigents i militants que enca-

ra lluiten per l'alliberament nacional i social dels Països Catalans, per una autèntica justícia social anticapitalista, contra la mundialització imposada per l'imperialisme, en favor d'un ecologisme de veritat i que no tengui res a veure amb les «floreros» que sovint decoren determinats governs europeus o nostrats.

Però tot és possible en futur no gaire llunyà, vista i comprovada l'activa dinàmica que Maria Antònia Munar dona a les seves iniciatives.

Sap a la perfecció que té tots els seus socis fermats de mans i peus a conseqüència dels Pactes de 1999. Qui gosaria piular davant un polític tan astut i que preveu les jugades del contrari, una a una, sense excepció?

IU? Els Verds? Deixem els acudits de banda. Grosske no piularà ni mourà un dit davant cap iniciativa de Maria Antònia Munar. El conseller de treball té ben present el miracle que significa arribar on ha arribat (la gent que l'envolta tremola només d'imaginar que podrien tornar al carrer, a la dura marginalitat patida durant anys i més anys).

Pel que fa referència al PSM sembla que es conformen amb el que tenen i no aspiren a més (tampoc no poden moure peça fermats com estan a les jugades d'UM). Ho demostra prou l'acceptació sense gaire aldarulls (només he sentit el crit testimonial d'Antoni Alorda protestant per la creació de la conselleria de la tercera

edat) d'un organigrama de govern de Mallorca on tenen un paper eminentment subordinat. Pens que de tota l'operació «Govern de Mallorca» qui a la llarga sortirà més perjudicat serà precisament el nacionalisme d'esquerra, ja que cada victòria política de Maria Antònia Munar significa en realitat un autèntic retrocés del PSM (en la perspectiva estratègica - per part d'UM - d'anar cap a la seva eliminació o aconseguir-ne una neutralització definitiva).

Del president Antich no sé que s'ha de dir. Ignor si ja s'ha recuperat del xoc que li degué causar la presentació de la moratòria. Potser és l'únic governant que hi ha actualment en el món al qual l'oposició diu

que hauria de disminuir el seu poder (desaparició de conselleries, cessió d'importantíssims recursos econòmics al contrari) i a l'endemà ell mateix ho afirma tot donant més relleu als arguments del competidor. I a més a més considera un èxit propi la victòria dels altres felicitant públicament a qui cava la seva fossa.

La batalla no ha fet més que començar. Maria Antònia Munar ha guanyat ja dos dels seus combats més importants (enhorabona presidencial!), però resten encara moltes incògnites a resoldre. El cert és que ara per ara ja tenim el «doble poder» instal·lat a casa nostra: el poder PSOE-UM en autèntica pugna per bastir el futur d'aquesta terra. Ω

!Són com a sangoneres!

Altres cop a xuclar-nos més recursos que ens havien d'haver estat aportats!

La notícia fa calfreds. S'ha sabut que l'INSALUD ha carregat al compte corrent de l'Hospital de Manacor el dèficit d'una de les celebracions estelars del Ministeri de Sanitat: la conferència del mil·lenni que es va celebrar a Palma el mes de juny de l'any passat. Ni més ni manco que dotze milions de pessetes de l'Hospital manacorí han servit per eixugar despeses ocasionades pel Ministeri madrileny!

S'ha d'agrair tanta cruïda. Ara es veu perquè serveix tanta Fundació hospitalària que, amb gran delit, s'ocupa d'escampar aquí i allà l'INSALUD: per pagar des d'aquí allò que s'hauria d'haver pagat des de Madrid.

Amb això es veu ben clar. Dotze milions de pessetes, que havien estat pressupostats per atendre la sanitat pública hospitalària il·lenca, se'n van a parar al pagament de l'excés pressupostari d'un esdeveniment que va ser inaugurat amb el lluïment personal del Sr. Javier Rodrigo de Santos, director territorial de l'Insalud, i l'as-

sistència espectacular de la senyora Celia Villalobos, ministra de Sanitat. Això sí, davant metges i professionals de la gestió sanitària d'arreu del món. Aquí a Palma.

Les preguntes van brollant a borolls:

¿Per quines cinc-centes no s'ha sabut res de tot això, fins al cap d'un any d'haver passat?

¿Podem arribar a saber, detalladament, quins conceptes varen ser pagats amb aquests 12 milions de pessetes que havien d'haver anat a parar a l'Hospital de Manacor i que no hi arribaren mai?

¿D'allò que s'hi havia previst fer, què s'hi va deixar de fer concretament a l'Hospital de Manacor, durant l'any 2000, amb la pèrdua ocasionada per la manca d'aquests dotze milions de pessetes que hi havien estat pressupostats?

¿Qualcú ens pot dir si això que està passant a les Illes Balears - eixugada de dèficits pressupostaris ministerials

amb recursos destinat a «la perifèria» - també succeeix en altres indrets «perifèrics» de l'Estat espanyol?

¿Hi ha alguna manera d'aconseguir que s'arribi a estroncar qualche dia tanta xuclada sagnant que està deixant l'administració pública de les nostres illes exhausta i sense alè?

¿Qui pot i ha de contribuir, d'una vegada i per totes, a l'esvaïment definitiu de tanta sangonera xucladora de recursos?

Al primer govern progressista i nacionalista que regeix l'administració pública de les Illes Balears i Pitiuses, li'n volem sentir a dir qualche paraula. I ens alegrarà ben molt constatar-ne també qualche fet que ho promogui i que ho procuri ben de veres. Ω

Mallorca, 18 de juny de 2001.

Cecili Buele i Ramis
Diputat del PSM-Entesa
Nacionalista Al Parlament de les Illes Balears

Ara també «àngels»

From: Rafael Gabriel y Miquel
<arcangelsmileni777@yahoo.es>

To: ricard <colomtaube@hotmail.com>

Sent: Friday, July 20, 2001 7:33 PM

Subject: Segueix endavant

Ricard <colomtaube@hotmail.com> escriví:

I que tampoc no us privi de la victòria final ningú dels qui es complauen a sotmetre's als àngels i a donar-los culte; aquests s'abandonen a les visions que han tingut i s'enorgulleixen sense cap motiu, enduts per les seves idees purament terrenals. (Colossencs 2:18).

Aquest és el perill que teniu tots els patriotes terrenals, però tu Ricard tens les idees clares i gran serà la recompensa que t'espera. Segueix com fas fins ara defensant a Déu i a la pàtria. La de la terra i la que aquí t'espera.

Arribi la mia pregària a la presència del Senyor, inclina la teva orel·la al meu clam. (Salm 88-3)

Te beneïm en nom d'Ell. Rafael Gabriel i Miquel

Som esperits.

Som àngels

Escolta la Paraula

Compleix els Manaments. Ω

T'equivoques xiquet

From: Rafael Gabriel y Miquel
<arcangelsmileni777@yahoo.es>

To: <colomtaube@hotmail.com>

T'equivoques si penses que nosaltres som bromistes, doncs sapigues de que no heu som. Som els arcàngels Rafael, Gabriel i Miquel i sabem que tu Colom per la seva gran humilitat estàs destinat a volar molt amunt quan t'arribi l'hora d'entrar al Paradís.

No siguis home de poca fe i segueix escrivint com fins ara fas, divulgant la Sagrada Escriptura i defensant la teva terra, la seva llengua i la gent però amb l'idea ben clara que ací sols estem de pas. Del demés no te'n preocupis.

Rep per tu i el teu país terrenal la nostra benedicció

Rafael Gabriel i Miquel

Som esperits.

Som àngels

Escolta la Paraula

Compleix els Manaments. Ω

Sono qui nell'Italia (No t'enfadis Ricard, no val la pena)

From: Corina Proserpina
<proserpina666scop@yahoo.it>

To: <colomtaube@hotmail.com>

Sent: Tuesday, July 24, 2001 8:07 PM

Ricard Colom: Mira't sóc ací (sono qui) de francesa m'he passada a italiana i estic a Itàlia prop del Berlusconi i del Karol Woytila alies Joan Pau II.

Ricard no t'enfadis que no val la pena. Corina Proserpina 6 6 6. Ω

Del diari AVUI 21-07-01

Fraga augura milers de morts si s'aplica el dret a l'autodeterminació al País Basc

Aznar critica els nacionalistes per reclamar «suposats» drets col·lectius i acusa els socialistes d'«aventurerisme» a Galícia

Redacció del diari AVUI
Santiago de Compostel·la

Manuel Fraga va recuperar ahir la retòrica dels vells temps i va vaticinar un conflicte civil si el País Basc exerceix democràticament el dret a l'autodeterminació. En plena precampanya electoral gallega, el president de la Xunta i fundador del PP va assegurar que si s'arriba a aplicar aquesta «idea insensata», en referència a l'autodeterminació, «moririen milers de ciutadans bascos».

Aquestes afirmacions les va fer durant la seva intervenció a la reunió que els populars gallecs van celebrar ahir amb José María Aznar a Santiago de Compostel·la. Fraga va centrar les seves paraules a atacar el nacionalisme, a equiparar-lo amb la violència i a posar al mateix nivell els Balcans i el País Basc.

El fundador del PP va acusar el govern del PNB de no «protegir» prou els ciutadans que pensen diferent i va recordar, davant Aznar, que si no ho fa el govern basc serà responsabilitat del govern «nacional» fer-ho. Fins i tot va recuperar una cita de François Mitterrand, que va assegurar que «el nacionalisme és la guerra», en una intervenció clarament en clau preelectoral dirigida a desprestigiar el BNG, la formació de l'esquerra nacionalista gallega liderada per Xosé Manuel Beiras que amenaça d'arrabassar-li la presidència de la Xunta.

Les paraules de Fraga no van ser desautoritzades en cap moment per Aznar, sinó tot el contrari. En el seu discurs, el president del govern espanyol també es va abonar a criticar els nacionalistes, tot i que amb un to més prudent i menys polèmic. El president del govern espanyol va lamentar que els naciona-

listes es dediquin a presentar «conflictes inexistents» sobre «suposats drets col·lectius» que l'únic que fan és «limitar» la llibertat de les persones.

Contra les aventures

Amb aquestes paraules, Aznar inaugurava la seva gira preelectoral per les quatre províncies gallegues, que acabarà avui. Durant la seva intervenció davant la junta del PP de Galícia també va reparar llenya contra els socialistes, a qui va acusar de proposar «aventures», contraposant-ho amb la feina seriosa i constant del PP. En aquesta línia va instar els populars gallecs a defensar amb claredat les seves idees i conviccions davant la pròxima campanya electoral, perquè són les idees que han fet possible la «gran transformació» de Galícia, que ha sortit del seu tradicional aïllament i s'ha tornat «oberta i dinàmica». Ω

C A L A R A

Fa 5 mesos que en Pere Miquel -El Rúbio- regenta el Bar Venàncio a Cala Rajada. Despatxa els entrepanes i les tapes. Te obert fins a la mala hora. Tel. 971 564 423

Fa 10 anys que la família Sánchez regenta la Marisqueria Alcazaba a la barriada del Castellet de Cala Rajada. Se menja per unes 3500 ptes a la carta. Tel. 971 818 365

En David Panadero és l'amo jove del Bar Juva a Cala Rajada. A la foto amb el seu amic Miquel Àngel. Tel. 971 563 411

Fa un any que na Joana Estelrich de Petra i en Francisc Vicens de Galícia regenten la Tavernita a Cala Rajada. És un local diferent. Tel. 619 274 106

Fa 2 anys que n'ha la Perruqueria a Cala Rajada. És un si d'estètica. Tel. 64

Fa mig any que en Carles Miquel Antic i n'Ezequiel Pérez han obert la botiga Infotec a Cala Rajada. Informàtica, Internet etc. Tel. 971 566 511

Fa 4 anys que en Miquel Saura del Pont de Suert i n'Elena Woods de Londres obriren el Restaurant Varadero a la Plaça dels Moliners de Cala Rajada. Se menja a la carta per una mitjana de 2500 ptes. Tel. 971 463 775

N'Alicia Pérez és la madona jove del Restaurant Cala Rajada Port. Se menja a la carta per una mitjana de 3.500 ptes. Tel. 971 564 057

Fa un any que els germans Gili regenten l'Escola de Xofers Gili a Artà. Tenen sucursals a Sant Llorenç i a Cala Rajada. Son pare, en Pere Colom va obrir aquesta empresa fa 40 anys. Tel. 971 836 231

Fa 4 anys que na Martina Clemann i en Jeroni Garau obriren el Bar Nico a Cala Rajada. Tel. 971 564 653

CRONOLOGIA DE LA HISTÒRIA DE TOT CATALUNYA

El ple Renaixement europeu (1491-1520): anys 1512-1513

PER RICARD COLOM -

Colomtaube@hotmail.com

DEFENSEM LA NOSTRA HISTÒRIA CONTRA LES MANIPULACIONS DEL P.P.-REAL BORBÒNICA ACADEMIA DE LA HISTÒRIA.

“La llengua i la història són els botins més preuats a l'hora de sotmetre un poble” (Àngel Guimerà).

El P.P. ho sap i per això vol reescriure la nostra Història i tornar a la censura franquista sota les maquiavèliques i mentideres pressions de les “cruzadas antinacionalistes” de les TV's i premsa que controlen. Volen fer de la Història una versió moderna de la “Formació del Espiritu Nacional”, tot amagant coses com que els Reis Catòlics eren uns antisemites cobejosos d'or, que els castellans van matar més de 100 milions d'amerindis o que durant segles hi hagué una absoluta censura d'un munt de llibres de molt diversa temàtica fins al punt que qui tingués llibres prohibits acabava a la foguera i fins al punt que molts llibres eren segrestats i reescrits per la censura. Ara, els hereus directes de la Inquisició (el PP via franquisme i integrisme espanyolista) volen continuar reescriuint llibres segons els seus abjectes interessos polítics.

(De la revista «El Temps», 28-3-1994).

Un desert. Els països on hi ha la Bíblia, constata l'historiador, tenen una llengua unificada i bonica. «L'exemplar es queda a les cases. Passa de generació en generació. La majoria aprenen a llegir a la Bíblia. Nosaltres, en quatre anys exterminem la primera traducció i ens quedem en una època de desert. No dic que la Inquisició va perseguir la llengua. La llengua, se 'ls en fotia. Però el resultat va ser aquest. La Bíblia és una aportació més que ens va faltar. Del Tirant passem al Rector de Vallfogona. I a València, no res».

Del segle XV, ens calgué esperar al segle XX, per a tornar a tenir-ne una edició completa en la nostra llengua. «Gairebé quatre segles i mig sense traducció pròpia de les Sagrades Escripures cristianes -escriu Ventura-, mentre que, al món civilitzat, les traduccions es multiplicaven, basant-se i millorant-se les unes damunt de les altres al mig de la proliferació, forjant un munt de generacions amb les seves ensenyances i donant-los, alhora, tot un seguit de frases idiomàticament perfectes, que reproduïen el millor d'unes expressions pastades al llarg dels segles, font d'una llengua sempre més afina i a base del mestratge de multitud d'escriptors».

Sense «aquesta mostra excelsa de la literatura universal», recorda l'historiador, no seria possible de comprendre la Divina Comèdia, el Faust, o el Paradís perdut.

Però n'hi ha més. Al Renaixement és notable la influència de la Bíblia i les seves traduccions, parcials o totals, damunt dels exponents del clima cultural emergent a França i a les terres que li eren sotmeses.

Amb la destrucció de la Bíblia valenciana i la prohibició d'editar-ne d'altres, «la llengua catalana -escriu Ventura- perdé una ocasió potser única de tocar les classes populars, justament amb els burgeses i els nobles, d'aquella època dels inicis de la seva decadència. El que hauria estat una fita i un punt de partida, fracassà. I no fou per voluntat pròpia, sinó ben bé per causes externes i de poder superior».

Jordi Ventura va haver d'esperar una dotzena d'anys per veure com el seu punt de vista sobre la influència cultural i lingüística de la Inquisició al País Valencià era recollit i acceptat. «Si les coses van igual de lentes amb la primera tesi sobre l'absència de la Bíblia, quan es comenci

a acceptar-la ja seré mort...».

Lluís Bonada.

P.D. meva: I crec que, efectivament, ja és mort. Així tractem els nostres grans aclaridors d'embolics i desembossadors.

I, a diferència, d'en Ventura, jo sí crec que la Inquisició fou important per a esparcir directament els catalanoparlants, puix que els inquisidors eren pràcticament tots castellans -i tenien un poder sovint omnímode-, durant els Austries, així com ho eren tots els nostres bisbes i arquebisbes.

Michelangelo Buonarroti a LA Capella Sixtina, Vaticà, Roma:

Creació d'Adam, fresc de sostre. 1508-12.

Creació d'Adam, fresc de sostre. 1508-12.

8-5-1512: Onda (Plana Baixa) s'oposa al General Governador del Regne, a prendre possessió de la vila, que és franca per promesa reial: Autoritats d'Onda i 400 ondencs són duts presoners a València.

1512: Els cristians de natura de Benifallet (vora Tortosa) s'exclamen que els moros, de nombre igual a ells, són més rics i francs de censals i paguen menys en les càrregues comunes.

Sentència arbitral en el plet ciutadans-forans, favorable a les reclamacions justes dels forans, però no aplicada pel boicot de Ciutat.

Guicciardini constata a Barcelona la decadència del mercader català, i també de la seva riquesa: «No té les riqueses que solia tenir, especialment del moment en què la cort resideix a Castella».

El Principat té uns 290.000 habitants. La Junta de teòlegs de Burgos prohibeix formalment l'esclavatge d'indis, tanmateix les Leyes de Burgos consideren els indígenes vassalls lliures però miserables i dignes de protecció. En la pràctica això vol dir que seran obligats a un règim de semiesclavitud i fer de miners dels metalls preciosos durant 5 mesos l'any (sense cobrar res, naturalment). La colonització espanyola comença sempre pel control ideològic a través de l'Església cesària substituïda als interessos del poder polític.

Conquesta de Cuba, on tots els indis acabaran exterminats. Bartolomé de las Casas hi va, encara, com a capellà militar.

Miquel Àngel enllesteix els frescs de la Capella Sixtina.

França és foragitada de Milà. Alfonso de Alburquerque conquesta Malaca per als portuguesos.

Després de doctorar-se en Teologia, Luter és nomenat professor d'Exègesi bíblica (interpretació-traducció) de la Universitat de Wittemberg.

1512-1513: Ponce de León explora des de Porto Rico fins a la Florida.

1512-1517: Concili V del Laterà. 1512-1763: 60.000 esclaus seran introduïts a Cuba, comprats a negrers no espanyols, sovint portuguesos.

18-7-1512: Tractat de Blois franco-navarres: Aliança secreta entre Jon de Albret (Navarra) i Louis XII per envair la

Península per Navarra.

25-7-1512: El Duc d'Alba ocupa Nafarroa-sud. El Papa, en guerra contra França, hi dona el vist-i-plau. De moment, Fernando l'annexiona a la Corona d'Aragó, temporalment sols. La Nafarroa-nord (Iparralde, l'actual Euskadi-nord) queda sota òrbita francesa i finalment se l'annexionarà.

2-1513: És elegit papa el jovenall florentí Joan de Medici, segon fill de Llorenç el Magnífic. Als 14 anys ja havia estat nomenat cardenal: «Ara guadam del papat, puix que Déu ens l'ha dat». La Bíblia desaconsella totalment nomenaments eclesials a neòfits, evidentment.

1513: Mor Cèsar Borja, fill del papa valencià Alexandre VI i poderós príncep italo-català, qui malda per unificar Itàlia front a les grans potències. Cruel, traïdor i sens escrúpols envers els seus rivals polítics, s'esdevé el prototipus del polític astut retratat a El Príncep (estampat el 1532) per Nicola o Niccolò Machiavelli. S'aplega amb el seu cunyat, el rei de Navarra, en una expedició contra Castella i mor en combat a Viana, Nafarroa. Les seves darreres paraules: «En tota circumstància de ma vida, he estat previsor i sempre he pres totes les disposicions necessàries. I vet ací que ara dec morir sense estar-hi preparat». A «El Príncep», de Machiavelli (1469-1527), manual polític amoralment pragmàtic per a prínceps renaixentistes, el príncep proposat pel secretari florentí (Maquiavel) és Cèsar Borja: «Recollides, doncs, per mi totes les accions del duc (Cèsar Borja), no podria pas reprendre'l; ans em sembla bé, com he fet, de proposar-lo per a ser imitat de tots els qui per la fortuna o les armes s'han enlairat dalt d'Imperi».

França, aïllada, és derrotada a Guinegate i Novara. Luter copsa finalment el rovell bíblic: «El just viurà per la fe» (en l'obra del Crist, Hebreus 10:38).

Testimoni de Bernardo de Ibarra en un interrogatori: Hojeda, Alonso Niño i d'altres s'havien guiat en llurs descobertes per una carta marina dibuixada per C. Colom.

Mapa d'en Piri Reis, famós mapa confeccionat el 1513 per l'Almirall turc, on llegim a tomb del Primer Viatge d'en Colom: «Vam arribar, primer, a l'Estret de Septa i, després, havent recorregut quatre mil milles...». O sia: els turcs, 21 anys més tard de la Descoberta d'Amèrica, saben que en Colom sortí de la Mediterrània, no pas de Palos de Moguer ni de Cadis, ja que passà a través de l'Estret de Gibraltar. Pierre Carnac l'esplanarà de l'àrab.

Fundació de la ciutat de Sancti Spiritus, a Cuba. Vasco Núñez de Balboa travessa l'istme i descobreix l'oceà Pacífic per als europeus.

Huaina Capac sotmet la regió de Quito a l'Imperi Inca. La missió de Pedro de Coelho navega els rius Tocantins i Araguaia (prop de l'Amazones, zona portuguesa).

1513-1514: El balanç municipal de València tanca amb un superàvit d'onze mil lliures.

1513-1515: Luter dona càtedra a la Universitat sobre els Psalms, i ho fa en alemany, amb gran seny bíblic. Li vénen molts alumnes. També estudia a fons les epístoles de Pau.

1513-1521: Papat de Lleó X, segon fill de Lorenzo de Medici. Fa pagar mil ducats més per regir tres bisbats, cosa insòlita a Alemanya. Tomba dels Medici a Florència, frescs de la Capella Sixtina, cúpula de St. Pere. El mecenatge i les especulacions desafortunades esgoten el poder financer dels Medici i les famílies Altoviti i Chigi els succeeixen com a banquers de la Cúria. Lleó X, finança part del bastiment de la Basílica de St. Pere amb indulgències. Ω

MOSENIETOS DE TRAMA

Existeix una hipòtesi segons la qual la Nau dels Bojos, DE JERO-NI BOSCH, podria haver format part d'una sèrie dedicada als Pecats Capitals, els retauls de la qual estarien perduts excepte un, la Mort de l'Avar. Aquesta pintura, per tant, podria representar el pecat de la gola no obstant això ha estat retallada per dalt i per baix, tot limitant les possibilitats a l'hora d'interpretar l'escena ja que hi manquen personatges. La nau està plena de monges i frares, prop d'una taula, amb instruments musicals. Tant la música com les cireres del plat al·ludixen a la luxúria per al qual raó el pecat representat podria ser també aquest. Tots canten i beuen; una monja fa proposicions al borratxo caigut. La nau no té proa ni popa, el que indica que no té direcció ni trelat. Homes nus naden al seu voltant i demanen beguda. En el centre, els personatges semblen voler mossegar un enorme bunyol penjat, mentre un altre s'enfila amunt del pal per atacar un pollastre rostit. El pal és un arbre, del que sura un penó amb la mitja lluna dels turcs. Entre el fullam velem un mussol que simbolitza l'heretgia.

PETITS ANUNCIS

BORSA
IMMOBILIÀRIA

Traspàs saló de bellesa-perruqueria al carrer Antic a la zona dels molins de Santa Catalina, completament equipada. Tel. 971 739 940-609 783 949

SERVEIS
PROFSSIONALS

Leo Casanova. Tarot, massatges curatius, medicina natural. Marqués de la Font Santa, 6-2. Cita prèvia. 670 067 314

Duet de cançons en català s'ofereix per tocar arreu dels PPCC, Bústia Postal 223 de Torredembarra. El Tarragonès, 43830 [jtp://paisoscatalans.org//tres](http://paisoscatalans.org//tres).

PERSONALS

Som na Tània i na Verònica, dues al·lotes molt sensuales. Tenim 19 i 21 anys i moltes ganes de parlar amb tu. Crida al 906 299 416... per a una xerrada molt calenta i sensual! Anima't i peçonets on més t'agradi. Tània

Als Països Catalans es fa molt bona música, però, en especial la que surt de Mallorca a càrrec d'en Tomeu Penya. Independentistes: si sommieu en una nació lliure, plena de música catalana i vibracions nostres, escriviu-me: Francesc Bujet. Passeig del Migdia, 32-2-3-17200 Palafrugell.

Cercam gent entre els 18 i els 45 anys per excursions, sortides etc. Abstenir-se els qui vagin de mala fe. Bústia postal 1792-07080 Ciutat.

Capritxós, especial, diferent i atractiu jove de 30 anys, cerca dona intel·ligent que vulgui companyia, carícies, massatges i sexe durant les seves estades al Principat. Tel. 907 843 901

Naturalesa, el mar, la muntanya, un cafè... si ets dona atractiva i divertida t'he de conèixer urgentment. Bústia postal 1174-07080 Ciutat de Mallorca.

Noi de 24 anys, independentista i romàntic, coneixeria noia de similar edat, soltera de Girona per sortir a

cinema i platja. Carles Lloveres. Rocacorba, 15 Vilablareix 17180

Cerc femella per festejar fins al 40 anys. Òscar Pujol. Blanquerna, 58 07010 Ciutat de Mallorca.

COMUNICATS

El Consell Nacional Català ofereix diversos llibres a tot aquell que els demani, al voltant dels drets i història de la comuna pàtria catalana. Bústia postal 15.071 de Barcelona 080080

Si voleu rebre informació sobre les Joventuts d'Esquerra Republicana, i rebre els nostres butlletins, escriviu a: JERC, Santiago Russinyol, 1. Àtic 07012 Ciutat de Mallorca.

Acció Cultural del país Valencià és a Internet. ACPV@servicom.es

Subscripció gratis a còmics en català per a nins de 6 a 10 anys. El llaüt de Xàbia. Bústia postal 53 Xàbia 03730. Patrocinat per l'Ajuntament de Xàbia.

Cursos gratuïts de llengua andalusa. Llengua (Ensenniansa a distància de la Yenwa Andalusia) P. Pedro Romana, 1-4-2 -14007 Còrdova.

Lluita, la revista de l'independentisme valencià és a Internet. <http://www.estelnet.com/lluïta>

Si voleu afiliar-vos a sindicats nacionals catalans: C.S.C * 934 411 188

Si vols rebre l'Euskararen Berripera (en foraster) gratuïtament escriviu a: Hitzkunta Politikaroko. Wellingtono Dukea, 2-01020 Victoria Gasteiz.

A tots els valencians que vulguin contribuir a la reconstrucció nacional del País valencià, l'associació cívica Tirant lo Blanc us espera. Són els nacionalistes valencians. 963 879 408

El Call, la revista dels jueus dels Països catalans és a internet. <http://www.fortunecity.com/victorian/coldwater/252>.

BORSA DEL
MOTOR

Si vol un cotxe nou de la nostra gamma, vengui i en parlem. Agència oficial Renault. 971 413 867 Son Ferriol.

El país de la por

ALBERT ALAY (20.07.01)

Des de fa anys sento a dir a persones foranies que ens visita que Barcelona —i Catalunya— és un lloc on manca «politesse»; que molts dels senyors industrials del taxi no fan el menor gest d'assentiment quan els demanes una adreça o quan t'han de tornar el canvi o no et diuen ni bon dia ni «ase ni bèstia»; que els cambrers en els bars et solen mirar des de l'altre extrem fent un lleuger moviment de cap com volent dir «què dinomis vol ara aquest...», etc. etc. A mi els estrangers em deien això de la «politesse» i que jo ho tradueixo per mala educació i una irritabilitat esfereïdora. Quan vaig a l'estranger, o a Madrid —on fins i tot els taxistes et donen conversa encara que siguis català— m'adono que els estrangers que em deien allò no ho deien perquè sí.

Però no acaba aquí. Només cal passar un parell de setmanes a Canadà i recorre quatre mil quilòmetres en cotxe per adonar-se que no hi ha una sola casa de planta baixa amb reixes, ni portes de ferro, ni porticons protectors, ni cap establiment comercial amb reixes, ni cap expendedor de tabacs amb blindatge anticarro de vidre, ni cap banc on s'hagi de trucar el timbre per entrar, ni cap dispositiu d'alarma visible, ni guardes jurats a les entrades d'establiments comercials, etc., i més curiós encara; gairebé no es veu policia pel carrer i només quan necessites assistència per trobar una adreça et topes amb amables policies a pocs metres per indicar-te amb pels i senyals per on has d'anar. O sigui que, a més, com no són ni ostentosos ni prepotents només els trobes quan els necessites.

Tornes aquí, i tornes a trobar les males cares —com si no se'ls pagués—, blindatges arreu —fins i tot a les llibreries—, guardes jurats a manta, i el que és més perillós; una psicosis de pànic en la població que si esclata se la carregaran els pobres immigrants que hi han a casa nostra perquè és evident que els plats trencats sempre els ha de pagar algú, el més neces-

sitat. I protestes; si els «okupes» es resisteixen a sortir del lloc que ocupen, la culpa de la violència és de la policia. I potser és veritat, perquè no hi ha dret que s'envii solament una vintena de policies a treure uns okupes; cal enviar-ne cinc-cents i fer l'operació en trenta segons que és com les pelen arreu. Trenta segons i cap ferit.

He parlat de Canadà, però no cal anar tan lluny; Gran Bretanya, França, Alemanya, Àustria, Holanda, ens poden ensenyar molt pel que fa a «politesse», a amabilitat, a contenir la irritabilitat, i a no cagar-se de por. Enlloc s'ha de trucar un timbre per entrar a un banc, ni s'ha de trucar un timbre per entrar a una botiga de roba, ni veus tantes reixes, porticons, alarmes, etc., per protegir-se. Enlloc. Això ens ho hem de fer mirar. Però és que arriba a l'extrem que enlloc del món, en cap Continent, en cap racó de món, per pagar amb tarja de crèdit, VISA per exemple, et fan identificar amb el DNI o el passaport. Aquí, sí, fins i tot a les benzineres. Què s'han cregut? Tenen dret —i és normal— que passin la tarja de crèdit per la màquina per veure si és vigent, i si la màquina no diu res en contra és diner i no n'han de fotre res de qui soc jo —que per això només tenen dret a identificar-me els agents de l'autoritat uniformats.

Enlloc del món una tarja validada per la màquina permet al caixer de fer identificar el portador com si es tractés d'un possible malfactor. Al cap i a la fi després d'haver comprovat la validesa de la tarja fan el «ticket» que has de signar. Sense aquest requisit la operació no és vàlida. Si t'identifiques, tant els fot que la signatura sigui real o no.

És el nostre un país de delinqüents o és un país de ciutadans porucs i paranoics? Ambdues coses, evidentment. Som un país desestructurat en el que només tenen protecció els milionaris que gaudeixen de la protecció policial pública, de la dels guardes jurats que es paguen de la seva rica butxaca, de les reixes i contrareixes que poden pagar-se, de les alarmes electròniques que poden instal·lar-se i ves a saber que més. Però la gent normal, la del carrer, està desprotegida. No hi ha guardes urbans pel carrer quan els

necessites, no hi ha policia pel carrer, no hi han vigilants ni «serenos», i hi han, això sí, un grapat de delinqüents —tampoc tants com sembla— que fent unes quantes de les seves poden acollonir tot un país. Aquell advocat de Madrid que van pelar a seva casa en va ser un exemple; les accions de les empreses de seguretat van pujar a les 24 hores, i al final va resultar que tampoc era «trigo limpio». Molt pocs delinqüents creen el que ara se'n diu «alarma social». Quins pebrots! Ni alarma social ni mongetes amb botifarra; beneficis per les empreses privades de seguretat que són propietat de no sabem qui.

Remeis. Només n'hi ha un; no tanta permissivitat amb els petits delictes fent creure que tenen massa feina cercant peixos grossos. No té res a veure amb la democràcia aquesta permissivitat, com no la té el que no es doni un castanyot a un crio quan fa rebequeries o pispa un plàtan del «colmado» de la cantonada. Perquè si aquest crio no rep cap castanyot en el moment oportú per una cosa petita ha fet ja l'aprenentatge del robatori impune pel dia de demà. És així, i que ningú no s'escandalitzi. No exagero. Està molt bé que perseguim els grans traficants de drogues —sempre ho he defensat— però si no comencem per perseguir els «camells» i els petits repartidors no farem la vida impossible als peixos grossos del negoci. Està molt bé que perseguim els grans lladres del crim organitzat, però hem de començar per perseguir els carteristes i els lladregots de poca monta. Algú creu que els grans delinqüents surten com els bolets per generació espontània? Surten de l'escola de la delinqüència, que és la petita delinqüència. Els genis de la ciència, surten per generació espontània quan són grans? No, primer han anat a l'escola on se'ls han ensenyat coses no genials, com a tot-hom, per a que després, pel seu compte, puguin arribar a ser genis.

Per acabar: Quants delictes per mil habitants es produïen durant la República, quants durant el franquisme, quants els anys 1980 i quants avui? No té res a veure amb la democràcia o no democràcia això, però sí amb la democràcia responsable que avui ningú no practica. Ω

ANUNCIAU-VOS DE FRANC A L'ESTEL

Nom .....DNI .....

Cognoms .....Tel. ....

ATENCIÓ

- Escriviu un sol anunci per cupó
- Usau lletres majúscules
- Escriviu dins el requadre el text

Ompliu aquest cupó i envieu-lo a:
L'ESTEL. Apartat de Correus 124. 07600 S'Arenal de Mallorca

Asistencia Sanitaria
Europea CA

Centre de Dia

MARIA ALBERDINA
CENTRE D'ASSISTÈNCIA A PERSONES MAJORS O
INCAPACITADES
Carrer dels Trencadors, 1-bis
Tel. 971 445 101 s'Arenal de Mallorca

Psicologia de l'oprimit

L'oprimit es relaciona dialècticament amb l'opressor, l'opressor existeix gràcies a l'oprimit, en depèn, d'aquest; sense l'oprimit l'opressor desapareixerà. Sense misèria, sense sofriment no existeix riquesa ni alegria. ¿QUI ÉS L'OPRESSOR? ¿QUI, ELS OPRIMITS? Dues forces, que a través de la història sociològica humana s'estan enfrontant. L'oprimit tendeix a alliberar-se del jou de l'opressor, els oprimits uneixen llurs forces, de vegades derrotant l'opressor imposen llur opressió. L'élite opressora dicta les lleis que encadenen l'oprimit i la protegeixen a ella.

Albert Memmi en el retrat del colonitzador seguit del retrat del colonitzat diu: «el colonitzador pateix el complex de Neró, se sap usurpador i s'imposa al colonitzat tot volent demostrar-li la seva superioritat, el reprimeix amb la finalitat que no sia capaç de protestar, sense aniquilar-lo, ja que no pot viure sense ell: la raó de la seva existència depèn de l'oprimit humiliat i avassallat. L'opressió l'estructura tot seguint un esquema piramidal, la majoria dels oprimits estan sotmesos a uns quants opressors, aquests a uns altres pocs i per fi aquests als veritables opressors, cim de la piràmide.

Fanon ha dit que la condició de molts obrers en els països alliberats del colonialisme no ha variat en res, ja que la burgesia del país ha continuat dominant el poble a través dels esquemes del país que els va donar la independència.

L'opressor és aquell que en elaborar unes lleis regeix el comportament dels oprimits, els imposa una forma de ser diferents per la qual ells es regeixen.

En temps d'en Franco el poble era mantingut en la ignorància, i ara li inculquen que és inculte i analfabet. Tots els opressors cerquen l'explicació de llur opressió, ja per raó de raça o de comportament (ianquis - xicans, obrers - europeus, indígenes - emigrants). Durant el règim de Franco, el complex de Neró va ser dramàtic, ja que l'Estat, amb la finalitat de mantenir-se necessitava un sistema policíac a través de fills del poble convertits en opressors, i utilitzava mètodes refinats i terroristes que impedissin el ressorgiment de les idees socialistes.

Els tres pilars del franquisme van ser: Església, Moviment i Exèrcit; pilars que han estat en relació dialèctica durant 40 anys amb el poble oprimat al servei de l'opressor. Són ells qui han tingut els mitjans d'informació, de formació i control. El poble ha anat al futbol, als toros, ha escoltat fulletons radiotelevisius, ha vist pel·lícules de vaquers, ha llegit novel·luts policíacs, assistit a misses i revetlles. Ha passat de la taverna a la cafeteria, omplert travesses, jugat a la loteria. Ha nascut i ha mort controlat per aquestes tres institucions.

Cultura de l'oprimit. La falta d'educació és l'arma que l'opressor emprava amb més assiduïtat ja que, oprimint pensant és igual a enemic en potència. Avui dia en Espanya l'ensenyament privat és protegit i acaronat a costa de l'ensenyament públic i gratuït, ja que el sistema capitalista és interessat per formar unes élites manejables que, encara que oprimits al seu torn pel capitalisme internacional, continuïn mantenint els mètodes d'opressió en què es fonamenta el sistema. Malgrat la tecnificació de l'ensenyament oficial, l'home del poble transmet als seus fills l'autèntica cultura. L'home del camp ensenya al fill l'orientació pel recorregut solar i pels accidents naturals: flors, collita, caiguda de les fulles, època de neus, etc. Les campanes els marquen les pautes religioses i les desfildes i concentracions, en l'època de Franco,

les pautes polítiques.

El nen oprimat s'adona que per a poder viure és menester treballar. El comportament de l'home no es distingeix, des del punt de vista etològic, dels altres animals. Aquests limiten el seu territori, els animals sense territori estan inhibits, les femelles són fecundades pels animals més forts. L'home limita el seu territori en nacions, regions, províncies, municipis, però sobretot la limitació es fonamenta en les propietats familiars. Comerços, cinemes, finques, fàbriques, tallers, llocs d'esbarjo, casinos, clubs, complexos turístics, ciutats dormitoris. El valor d'una persona depèn de les seves propietats. Per la ment de l'oprimat desposseït del seu territori passen diàriament els fantasmes de ser propietari, comportar-se com l'amo o a madona, però no concep la unió dels oprimits per a conquerir el territori. Durant segles la doctrina de l'església ha influït sobre l'oprimat en fer-lo humil i dòcil a l'opressor. Els pensaments de justícia que arribaven a l'obrer eren considerats com a temptacions del dimoni, al cos se li prohibeix el plaer obligant-lo al sacrifici i la disciplina com a mesura coercitiva, en adoctrinar-lo amb el caràcter sagrat de la propietat privada, en prometre-li un món fantàstic allà en l'altre regne en comptes de formar-lo per a reivindicar el dret de tots a aquesta propietat. El nen de l'obrer oprimat participa des de la seva tendra infantesa a mantenir les necessitats de la llar, aprèn que és mitjançant el treball forçat com l'home duu o arrossega la seva existència, els seus consideren la malaltia com la major de les desgràcies, ja que els impedeix guanyar-se el pa de cada dia. La malaltia és un altre dels factors psicològics que emprava el capital per a mantenir sota el seu domini a l'oprimat, ja que aquest davant l'angoixa de la malaltia queda irremediablement desposseït del principi vital que li facilita plantar cara a les necessitats d'ell i de la seva família, i queda com un objecte en mans de l'explotació del sistema. Els diners es presenten com a factor essencial en les relacions humanes, en les botigues unes mares compren un cabdell de fil per a apedaçar els pantalons o la faldilla dels seus fills mentre unes altres compren i llencen l'esmerada, molts nens són expulsats del comerç perquè els pares no van poder pagar els deutes al comerciant. Aquest és el panorama a nivell mundial. Els NERONS amb les seves flotes i les seves bombes, i les nacions amb els seus dictadors o les seves democràcies i la immensa majoria del poble aliena a les lluites pel poder es troben marginats de la marxa del món. El poble oprimat sobreviu, la majoria vegeta sotmès a l'influx mil·lenari de les supersticions arrelades amb els mites de les religions orientals, de l'Orient Mitjà o de les merament mercantilistes de l'origen cismàtic i separatista occidental. Tenen els seus pastors i les seves bíblies i, es concentren tot esperant aquest Nirvana promès. Procedeixen a arruïnar els dolents esperits amb els seus exorcismes adaptats a la manera del pastor o del ramat. Algunes vegades un dels pastors es passeja pel territori dels altres a la recerca d'identitat comuna.

Els règims dictatorials canvien, vénen democràcies, es canvien uniformes, es volen canviar mentalitats però sempre al servei de l'opressor. Pulsió de vida i pulsio de mort. Estan dialècticament relacionades. Es maten animals per a viure, es viu de la mort d'aquests animals, l'home és l'únic animal que pot adonar-se d'aquesta realitat, de la necessitat de cercar productes per a mantenir el seu cos. El que no s'han adonat alguns homes és que aïlladament som animals i sòls

l'acció conjunta humanitza i transmet la cultura que no és més que el que fan els homes en grup. El poble té por a la mort, no obstant això l'admet com cosa irremediabile de la destinació, la mort es materialitza com ha dit Fanon en la gana, la misèria, l'atur, l'avenir incert i el complex d'inferioritat, aquesta materialització es troba en tota la classe obrera, en els guettos negres, llatinoamericans dels Estats Units d'Amèrica, en les ciutats dormitoris i barris baixos de la resta dels països del món. En els hospitals psiquiàtrics plens de marginats que ja no són tolerats ni pels mateixos marginats, ja que la seva presència en el grup els recorda llur pròpia alineació i la incapacitat d'aconseguir la seva pròpia llibertat. En els guettos es concentren els pàries marginats pel capitalisme mundial i pel sistema autocràtic i repressiu dels països de l'Est. El mite de la ignorància ha estat emprat per colonitzadors i per la burgesia dels països alliberats. Per als francesos, l'algerià era impulsiu, primitiu i acèfal; per als suïssos, l'espanyol és brut; per a l'espanyol, el portuguès és pitjor, etc., la cultura no està al servei de l'alliberament dels pobles, sinó al servei dels interessos dels NERONS de torn. Els joves plantegen problemes als governs de l'Est i de l'Oest, encara que alguns van ser educats en famílies burgeses no admeten els models de comportament, deixen els seus estudis, a vegades s'afilien a moviments polítics d'esquerres o s'agrupen en les places de les grans ciutats, amb els seus tatuatges, els seus collarets i els seus vestits cercant la calor del grup, fumant i bevent en comú i, confraternitzant amb joves d'altres països, formen bandes que es desplacen a vegades cap a l'Orient, i s'hi confonen amb la contemplació nihilista dels indígenes de l'Índia o Kàtmandu. La falta de model d'identificació és la norma d'aquesta joventut, la confrontació del model del pare totpoderós i autoritari és oberta, en entrar en crisi el model familiar entren en crisi totes les institucions. Els rols del sexe es confronten, apareixen reivindicacions sexuals i afectives. El dret del cos com a òrgan de plaer, el dret de l'elecció d'objecte, així, a poc a poc alguns marginats formen llur moral i apareixen moviments d'homosexuals, d'alliberament de la dona que posen en guàrdia els governs els quals, incapaços de comprendre l'home com a ser global, el veuen com a útil d'explotació. Manca de model d'identificació. El poble és el conjunt dels homes, dones i nens que viuen, treballen, sofreixen, gaudeixen i moren en un país, el poble viu l'angoixa de la malaltia, viu tallat dels corrents filosòfics i culturals, sotmès des del punt de vista ideològic a les decisions d'uns pocs, controlat per serveis jurídics i policíacs. Durant les dictadures, els fills del poble viuen en el silenci imposat, silenci en les escoles, silenci en el treball i silenci en les famílies. Sols se sent la veu oficial, qui no l'accepta és aniquilat o reduït al silenci. El nen en la seva evolució intel·lectual, necessita identificar-se amb algú, vol ser com aquella persona major que més li agrada i ofereix seguretat. El mecanisme d'identificació és un dels més importants del procés psíquic. El nen pobre sols pot identificar-se a vegades amb un pare brutal, el sistema li aporta uns altres models d'identificació. Mestres, capellans, pastors, metges, guàrdies, advocats, buròcrates: de la consciència d'aquests depèn l'alliberament i educació del poble. Si el poble els viu com a opressors posarà tot un sistema de defensa conscient o inconscient per a impedir de ser domesticats al servei de l'opressor.

Una de les majors deficiències del poble és la falta de models d'identificació, ja que el sistema capitalista proposa models d'identificació a l'opressor. Freud en «El malestar de la cultura», va dir que els homes en

adonar-se de les seves pulsions i observar que els arrossegaven a dominar sexualment i econòmicament l'altre, van veure la necessitat d'elaborar lleis que els protegesquen. El moviment obrer cerca la seva identificació. Els corrents anarquistes que van tenir gran acceptació després de la seva legalització són abandonats, ja que no donen un model d'identificació satisfactori. Els socialistes disposen d'uns models nous, són capdavanters més joves, sortits d'una burgesia emergent, que emprava els mètodes del joc parlamentari clàssic. El model d'identificació no és satisfactori, els líders socialistes europeus han estat tractats (lògicament) de traïdors de la classe obrera i per altra banda el joc parlamentari suposa un nivell teòric per al qual no està preparada la base del partit socialista ni la resta del poble, motiu pel qual les frustracions originen grans enfrontaments. Tampoc els comunistes tenen un model d'identificació vàlid. El leninisme va degenerar en dictadura i burocratització i, el maoinisme en sectarisme i assassinats en massa de tots aquells que dissenteixen. En el nostre país la recerca del model d'identificació i d'identitat origina confusió dins del si del poble. Els revolucionaris bascos van emprar la violència, primer per a demostrar que l'opressor és vulnerable i ara per a expulsar del país als que s'identifiquen amb l'opressor, sense reflexionar si aquests no són, al seu torn, oprimits.

Manca de sociabilitat. Adler diria falta de comunió humana. En el nostre país, a causa d'una educació feixista i de mal to, el poble ha anat prenent uns costums individualistes, sense tenir un sentiment d'ajuda a l'altre, bo i entenen aquesta ajuda no sols des del punt de vista material, sinó també intel·lectual i afectiu. Aquest comportament, no sols es manifesta en el poble, sinó també en els supòsits dels partits de l'esquerra oficial. En l'evolució de la sociabilitat del nen, Piaget diu que passa per una fase d'egocentrisme, una altra de dependència i després arriba a la fase d'autonomia. En els partits hi ha personalitats egocentristes, que sols creuen en el propi pensament, tenen al voltant companys dependents, pusil·lànimes; a vegades, aquests líders s'identifiquen més amb l'opressor capitalista que amb el paper que deuen ocupar d'alliberador del poble.

Moltes vegades són aquests líders els que en comptes de comprendre que l'alliberament del poble, deu ser obra del poble i no d'una élite, li retreuen al poble i als militants llur ignorància. No és possible sotmetre els homes sense ficar-los al cap que són inferiors completament: «El racisme no és més que l'explicació emocional, afectiva i a vegades intel·lectual d'aquesta inferioritat». (F. Fanon). L'home arribarà a tenir una maduresa afectiva quan sia capaç de trencar la seva dependència de la família o del líder d'un grup, per a poder discutir d'igual a igual amb el pare o amb el líder. Això és difícil de comprendre per molts líders dels partits d'esquerres que si bé prediquen la igualtat, lluiten no pas per l'alliberament, sinó per conservar els seus llocs i enriquir-se. Són els nous explotadors, més perillosos i terribles que els clàssics opressors. Ω

**Si voleu una Mallorca
lliure i independent
d'Espanya, veniu al
LOBBY PER LA
INDEPENDÈNCIA
Apt. de Correus 531**

MEMÒRIES PEDAGÒGIQUES

Alfred Binet i la psicologia a l'escola

MIQUEL FERRÀ I MARTORELL, ESCRIPTOR

En els anys que vaig exercir l'ensenyament a l'EGB, que foren molts, els mestres ens trobàvem amb la necessitat d'aplicar moltes tècniques sobre la marxa. Cap deixeble s'havia de trobar a mig camí en acabar el curs i per aquest motiu, la coneixença del professor i l'infant havia d'ésser prou fonda com per a que aquell pogués aplicar sobre aquest un tractament eficaç en cada matèria.

Les tècniques de Binet, tot i que eren antigues, em resultaren molt útils en aquella tasca i més d'un alumne, amb el títol de Graduat Escolar en la mà m'ho va saber agrair. Aquelles tècniques, clares, senzilles i pràctiques em serviren, doncs, de molt.

La ciència, per tant, deu a Alfred Binet la tècnica dels tests psicològics i el nivell pedagògic més o menys personalitzat que s'ha de fer seguir a cada estudiant, segons el cas.

Curiosament, Binet va néixer sard, el 1857, ja que Niça, en aquell moment, formava part del

regne de Sardenya. Tanmateix Niça era cedida a França el 1860 i onze anys després anava a París per a fer els seus estudis. Resulta que després de la Secundària volgué ingressar en les facultats de medicina i lleis, però el 1880 s'interessava, de forma definitiva, per la psicologia i, especialment, per les tècniques de l'hipnotisme, que en aquell moment causaven sensació. Donava una passa important el 1894 en ser nomenat director del laboratori psicològic de la Sorbona. Un dels seus camps d'investigació era determinar objectivament tots els nivells d'intel·ligència humana, és a dir, mesurar-la. Per tal d'aconseguir aquests objectius inventà alguns assajos, com per exemple que els nins anomenessin objectes, seguissin instruccions, arrangessin objectes desordenats, copiessin dissenys i així successivament.

Aquestes primeres series de «test» eren publicades el 1905, completades per altres el 1908.

El valor de cada assaig era empíric i d'aquesta manera, si un assaig particular el passaven el setanta per cent dels nins de nou anys del sistema escolar francès, aleshores significava que aquell era el nivell d'intel·ligència normal d'una persona de nou anys. Aquelles proves foren adoptades en molts centres escolars d'arreu Europa i Amèrica. Seguint els principis de Binet, mestres i professors aplicaren el sistema amb resultats satisfactoris i el concepte «Intelligence Quotient» (Coeficient d'intel·ligència) es va fer molt popular. Representava, al cap i a la fi, la relació que existeix entre l'edat mental i la cronologia. Així, si un nin de sis anys passa un test d'un de deu anys, el seu IQ, és 10/6 multiplicat per 100, és a dir, 167. Es considera terme mitjà un IQ de 100.

Binet moria a París el 18 d'octubre de 1911 però deixava un llegat important que encara avui és objecte de nombroses aplicacions.

El doctor Binet fou director de l'Institut de Psicologia fisiològica de la Sorbona i col·laborà, en la realització dels models de «test» amb el psiquiatra Simon. Aquestes investigacions i resultats foren molt útils i, també, el punt de partida, per a la tasca del

psicòleg nordamericà Lewis Madison Terman (1877-1956), que adaptà i revisà l'escala mètrica de la intel·ligència de Binet-Simon i estudià els superdotats. Les seves obres: «La mesura de la intel·ligència» i «La intel·ligència i l'escola de nins» són obres bàsiques per a l'estudi del tema. El terme «test» fou creat pel psicòleg McCatell el 1890 en el sentit d'ésser la informació que

establia diferències entre els individus. Binet i Simon, com hem vist, publicaven el primer, el 1905, que portava per títol «Nous mètodes per al diagnòstic del nivell intel·lectual dels anormals.»

I tot això s'esdevenia en un moment científic molt important, és a dir, quan la psicologia experimental es separava de la psicologia acadèmica. Ω

HISTÒRIA D'UNA FOTOGRAFIA

La teologia de l'alliberament

En aquesta època d'oportunitat ferotge, de manca de valors i de principis, crec que és bo parlar d'alguns mallorquins autènticament compromesos, d'homes solidaris amb els greus problemes del Tercer Món (sense que això vulgui dir que la preocupació pel que s'esdevé a l'exterior sigui excusa per a oblidar el que passa ara mateix aquí, a ca nostra). Voldria parlar concretament de Jaume Obrador Soler, primer regidor del nacionalisme d'esquerres (PSM) a l'Ajuntament de Ciutat entre els anys 1979 i 1981 i actualment un dels homes que amb més voluntat de diàleg (amant de la pau i de la justícia per damunt de totes les coses) encapçala les activitats de l'organització Veïns Sense Fronteres. Aquesta intervenció en favor de la pau ha estat (i és) forta en els països afectats pel conflicte dels Grans Llacs, especialment a Burundi i a Tanzània. Veïns Sense Fronteres, el treball solidari que encapçala Jaume Obrador, començà amb un enviament d'ajuda d'emergència i finalment ha acabat amb la creació d'un ampli programa de formació per la pau i el respecte dels drets humans. En el fons es tracta d'una feina essencial: ajudar, de forma solidària, a acabar amb la política d'«apartheid» ètnic heretat de la colonització europea per construir una política d'integració basada en el

retorn a l'estat de dret, els respectes als drets humans i un desenvolupament perdurable.

Jaume Obrador va néixer a Felanitx l'any 1940. Diplomàtic en treball social per la Universitat de les Illes (1988) va ser ordenat prevere el 1966. De 1966 a 1972 treballà de missioner al Burundi i es va secularitzar el 1973. Jo el vaig conèixer quan era el màxim responsable del front de barris de l'Organització d'Esquerra Comunista. Amb en Jaume hem compartit detencions, interrogatoris de la Brigada Social, les fredes rajoles del calabós que hi havia en el soterrani del Govern Civil i també una estada a la presó de Palma per haver lluitat per la llibertat del nostre poble. Ara mateix Jaume Obrador és l'ànima de la Xarxa Internacional per la Pau i del Respecte dels Drets Humans a Burundi (RIB). Particularment sempre he considerat la feina solidària de Jaume Obrador com un dels màxims exemples pràctics de l'activitat cristiana que començà a desenvolupar a mitjans dels anys

seixanta la teologia de l'alliberament. En termes universals el naixement i consolidació de la teologia de l'alliberament coincideix amb el Maig de 1968 a París i amb la Primavera de Praga. Després del

Manifestació a Ciutat contra la dreta feixista xilena. D'esquerra a dreta: Maria Sastre, Jaume Obrador i Miquel López.

triomf de la Revolució Cubana (1959) s'estenen i consoliden moviments guerrillers d'inspiració marxista i cristiana (especialment a l'Amèrica Llatina). És tal la força d'aquestes organitzacions que l'any

1967 decideixen unir esforços per a continuar la lluita contra el brutal enemic del nord (els EUA) i constitueixen a l'Havana l'Organització Latinoamericana de Solidaritat (OLAS). En aquell temps (i d'això en parlàvem sovint en els nostres dies de reclusió comuna a la presó de Palma) la situació a l'Amèrica Llatina (augment progressiu dels moviments guerrillers i populars contra el capitalisme i l'imperialisme ianqui) era madura per a l'avenç de la teologia de l'alliberament i de les comunitats cristianes de base. Un capellà del Perú, Gustavo Gutiérrez, teoritzà en la conferència Hacia una teología de la liberación (juliol de 1968) aquestes implicacions socials del nou pensament cristià del qual Jaume Obrador és, en el meu parer, un deixeble ben fidel: «...encontrar un lenguaje sobre Dios que nazca desde la situación y sufrimientos creados por la pobreza injusta en que viven las grandes mayorías (razas despreciadas, clases sociales explotadas, culturas marginadas, discri-

minación de la mujer). Pero que sea, al mismo tiempo, un discurso alimentado por la esperanza que levanta un pueblo en lucha por su liberación...».

Com explica Marta Harnecker en el seu assaig *La izquierda en el umbral del siglo XXI: haciendo posible lo imposible* (pàgs. 29-30): «Esta inmersión en el mundo de los pobres y de los oprimidos hace del discurso teológico un discurso comprometido y con un sentido práctico. Hay un interés objetivo por la eficacia, porque [finalmente] lo que cuenta, no es tanto la reflexión teológica, sino la liberación concreta de los pobres. Es esta liberación [...] la que anticipa el Reino y agrada a Dios [...]». Crec, sense gens ni mica de por d'errar-me, que el meu antic company de clandestinitat signaria aquest passatge de Marta Harnecker ara mateix sense cap problema.

Jaume Obrador abandonà l'església oficial justament en el moment més àlgid de les accions conjuntes cristiano-marxistes. És tractava de ser conseqüent amb el missatge de l'Evangeli en la línia de la teologia de l'alliberament. I en aquesta línia de compromís permanent trobam avui Jaume Obrador. Com ha explicat parlant del conflicte dels Grans Llacs africans, ple de l'esperança que sempre l'ha caracteritzat: «La pau és possible i està propera». Ω

Realisme per vèncer

floridasimpson@yahoo.es

A mi m'agrada molt veure reportatges documentals i informar-me sobre els diferents països i cultures, i això em serveix per valorar encara més Catalunya, car veig clar que no som pitjors que la resta de pobles, ans al contrari, estem entre els millors en la majoria d'aspectes, i per tant no tinc la necessitat de nacionalitzar-me de cap altra nació, la nostra és ben bona en molts aspectes. Tanmateix, tenim la desgràcia de que en temes d'alliberament els uns deserten i els altres cauen en les grapes de barrejar la llibertat nacional amb altres temes. En general, si tenim una visió històrica de la nostra existència, trobem que la gent és ben ximpleta en tots els aspectes, passa de grans temes ideològics i es mouen per quatre apunts genèrics, per tant tota teoria política que no es pugui desenvolupar en un foli està damnada al fracàs, car la gent no s'interessarà per ella.

Pàtria, família, diners i Déu, són els quatre pilars de la història. La política, els teòrics, no són cap pilar. En tota la història de la humanitat han existit pàtries, famílies, religions i riqueses, però no sempre ha existit la política teoritzada, per tant cal bastir sobre les bases eternes de la existència humana, i no sobre modernismes passatgers teoritzats sobre un paperot. Les ideologies passen, van per modes i jocs de poder, però els pilars romanen sempre. I qui no ho vegi clar, pitjor per ell, car estarà intentant ficar tota l'aigua de la mar en un forat excavat a la sorra de la platja. Jo visc on visc, i veig com els espanyols tenen ben clar els quatre grans pilars, tota la resta (baralletes verbals entre peperos i pesoeros) són palla que s'emporta el vent. Ací la gran majoria és anticatalana, i moltes voltes la gent més anticatalana és, precisament, la més culta i la més declaradament «progressista» i «antiracista»; davant aquesta evidència, qualsevol argumentació política, a mi, em sobra. Seria com si a una persona que es mor de gana li prometeres que en un futur llunyà (d'ací a 100 anys) ningú no passaria gana.

Ahir escoltava per TV que a Alaska, l'estat paga un sou a tots els ciutadans durant tota la vida, mentre no trobin feina, i que la mitjana d'aquest salari és de 400.000 peles mensuals. Això és una realitat, exportable potser a una Catalunya independent i rica, la resta d'argumentacions estil «Catalunya sense fronteres i sense presons» no són reals, car no existeix cap model així al món. (Una realista). Ω

Preguntes sobre Zaplana

ANNANOTICIES@TERRA.ES

ANNA pregunta:

¿Va assessorar l'ex-cantant Jaime Morey -que està imputat en el cas GES-CARTERA per haver exercit com director general de Gescartera Holding 2000 (proprietària del 90 % del capital de Gescartera)- com assessor de la Presidència de la Generalitat Valenciana -segons nomenament publicat en el DOG del 25 de febrer

del 2000- al president Zaplana -que afirma que aquesta és la seua última legislatura- per a que el també cantant Julio Iglesias, amb diners públics, el Consell Valencià pagués a la societat Midway International 521 mil dòlars, que se van cobrar en talons nominals amb càrrec al compte que l'IVEX (Institut Valencià de l'Exportació) té a BANCAIXA, com anticipi per organitzar el recital de Julio Iglesias a Mèxic (retribucions totals que es desconeixen per negar-se la

Generalitat a informar) i com al menys 475 mil dòlars d'aquests, des del mateix carrer Colon de la ciutat de València, els talons no se van fer efectius en la sucursal del Banc Suís UBS a Washington, entitat que figurava com a pagadora, sinó que algú els portà a l'Arab Bank en València per a que se feren efectius en la sucursal que aquest banc suís té en Nassau, en el paradís fiscal de les Illes Bahames, al compte numerat i secret WA356115.000 en UBS Nassau, operació que, segons diuen, ofereix un doble blindatge a prova de jutges a favor del beneficiari dels diners?

¿Es pot dir que els cantants Julio Iglesias i Jaime Morey han substituït al cantant d'origen italià Frank Sinatra com a especialistes en treballs «especials» de caràcter internacional?

¿Estem davant d'una fugida de capitals, en aquest cas de diners públics, que mitjançant una operació, diuen, de promoció d'un producte, en aquest cas la Comunitat Valenciana, es trauen diners de l'Estat i tot això dintre de la llei, diuen, i a plena llum del dia?

¿L'inefable jutge Garzon no troba cap indici de delictes en tot això? Ω

La sentència de la Audiència Nacional sobre PSV Un atac contra la independència de la UGT

Després de set anys de diligències judicials, després que un judici que durà un any i quatre mesos en el que s'implicà als màxims dirigents del sindicat, l'Audiència Nacional ha dictat sentència sobre el "cas PSV", en la que condemna a la UGT com a responsable subsidiari a pagar indemnitzacions de fins a 13.009 milions. Condemna sorprenent, doncs ni el fiscal ni cap acusació privada havien reclamat aquesta responsabilitat a UGT. Qui inspira als jutges? Al mateix temps, són absolts els responsables de finances d'UGT (Paulino Barrabés i Sebastian Reyna) i condemnat per "apropiació indeguda sense enriquiment il·lícit" el gerent del PSV, Carlos Sotos.

D'aquesta manera, UGT, que ja ha lliurat més de 10.000 milions, hipotecant tot el seu patrimoni, ha de pagar ara altres milers de milions més, i d'immediat se troba amb una espasa de Damocles al damunt durant els tres o quatre anys que tarden a fallar-se els recursos...

Sense entrar en consideracions sobre la política de la UGT que la va dur a constituir la PSV, cal reflexionar sobre els importants aspectes polítics de la sentència dictada, precisament en aquest moment, per un tribunal especial hereu del Tribunal d'Ordre Públic franquista. Amb aquesta sentència, la Audiència Nacional col·loca una "llosa financera" sobre la UGT.

Tot això, quan aquest aparell judicial reaccionari ni tan sols crida a declarar en Piqué com a imputat, quan veiem com molts d'empresaris duen empreses a la fallida, deixen milions de deutes, posen al carrer milers de treballadors, i els tribunals "de justícia" respecten de manera escrupolosa la suposada separació entre fortunes personals i les seves Societats "Anònimes" o "de responsabilitat Limitada".

Quina casualitat que el Govern de Felipe González utilitzés a la PSV per a castigar la UGT arribant a empresonar a veterans militants socialistes i a seure al banquet dels acusats a Nicolás Redondo (tots ells, successivament absolts) i amb el govern Aznar surti aquesta sentència contra el sindicat que no ha firmat la Reforma Laboral ni el Pacte contra les Pensions. ¿Una advertència de cara a la negociació sobre negociació col·lectiva? Un periòdic estretament lligat el Govern, tractant d'afavorir la divisió sindical, amenaça a UGT en aquesta termes: "Candido

Méndez heretà part del problema que dugué Nicolás Redondo a dimitir, però condicionarà el marge de maniobra de que disposa per a mantenir el seu desafiament al Govern. En definitiva, Méndez és avui menys lliure que abans de la sentència, i la prova de la seva capacitat de maniobra se coneixerà en el desenvolupament de les converses que reuneixen la patronal i els sindicats sobre la Mesa de Negociació Col·lectiva. La UGT, les bases de la qual segueixen escalfant motors per a cridar a una gran mobilització en octubre, se trobarà aïllada si CCOO prefereix signar un acord amb la CEOE que acompanyar-lo en la seva protesta. De no sumar-se a l'acord -opinen en Comissions- Méndez veurà tancar-se algunes fonts de financiació que depenen de la "voluntat política" de l'Executiu, amb el problema de tresoreria per a afrontar el deute de la PSV" La Razón, 19 de juliol de 2001).

Tots els sindicalistes i tots els sindicats, els treballadors i els partidaris de la democràcia han de tancar files en torn a UGT, rebutjant aquesta condemna arbitrària. Ω

Pere Felip

11 setembre 2001 Salvem Catalunya: Terra, aigua i llibertat

D'un temps ençà, s'ha estès, al nostre país, un autèntic moviment d'autodefensa. Han passat uns quants anys des que les mobilitzacions generades al voltant dels lemes «Salvem Castell» i «Salvem el Botànic» van posar en alerta una àmplia zona de l'Empordà per evitar la urbanització d'una de les poques platges verges de la nostra costa o aturar la construcció de dues torres d'apartaments a la vora del jardí botànic de València. Han passat uns quants anys i, en aquest temps, a més de comptar amb algunes batalles guanyades, a tot arreu s'han multiplicat els «salvem».

Aquestes mobilitzacions mostren, alhora, la força i la debilitat del nostre poble. La força, perquè constaten fins a quin punt continua essent capaç de defensar-se, fins a quin punt està disposat a plantar cara a l'especulació que trinxava la terra i, amb ella, la identitat. I en mostren la debilitat, també, perquè tants «salvem» són senyal d'emergència. La situació podria fins i tot titllar-se de desesperada: la urbanització desenfrenada, la ter-

ciarització i precarització de l'economia en detriment dels sectors productius, el malbaratament dels recursos... estan posant en perill el país sencer.

Per això, l'alarma ha de ser generalitzada. Les respostes puntuals són importants, i necessàries, però hem de ser capaços de trobar el desllorigador d'àmbit nacional a aquestes agressions. Els que assolen la terra i ens volen assecar els rius són els mateixos que ens neguen la llengua, i si gens els importa aquest turisme massiu i vampir que li xucla la sang a Mallorca és perquè se saben en terra de conquesta, en zona d'espoli on tot és permès.

Aquest és el drama de Catalunya: gairebé 300 anys d'ocupació. Tenim terra i aigua en mans de qui no se les estima i ens arrisquem a perdre-les, definitivament, mabaratades per botiflers que ens les venen per tres rals. L'única manera d'evitar-ho és retornant-li al país la capacitat de gestió i decisió, la capacitat política. És a dir, la independència. psan@estel.net. Ω

Unes dues mil persones participaren a Vic, el passat 30 de juny del 2001, a favor del català i contra la imposició de l'espanyol i del francès als Països Catalans. El tercer per l'esquerra és en nostre col·laborador de Giróna Quim Gisbert.

C A L A R A T J A D A

Fa mig any que la família Hauer de Krefeld regenta el Bistro La Olla a Cala Agulla. Restaurant de cuina elaborada on se menja per una mitjana de 1.200 ptes. Tel. 649 081 193

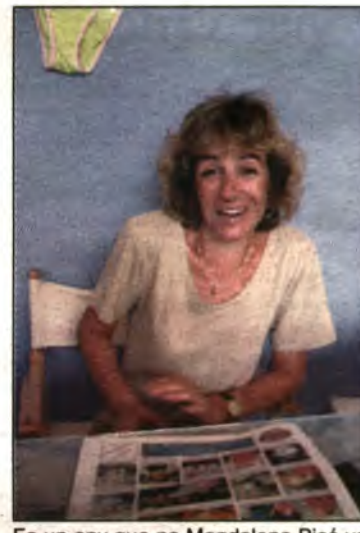
Fa 4 anys que n'Antoni Nadal és l'encarregat del Camp Municipal de Futbol ses Pesqueres d'Artà. Tenen 10 equips, des dels Prebenjamins fins a Primera Regional. Tel. 971 829 075

Fa 3 mesos que n'Àngela Hübsch ha obert la Botiga de Moda de Bany per a joves i per a grans a Cala Agulla. Tel. 971 566 125

Fa 4 anys que n'Antoni Torrents de Pollença, a qui veiem amb la seva clienta Dèbora, regenta el Super Cala Agulla. Tel. 971 819 342

Fa un any que na Magdalena Picó va obrir la Botiga de Moda Itaca a Sa Font de sa Cala. Tot roba natural. Tel. 971 819 381

M E D I C I N A N A T U R A L

Angina de pit

Dolor agut al pit, produït per la dificultat de circulació sanguínia en les artèries coronàries.

SÍMPTOMES: Sufocació, augment del ritme cardíac, impossibilitat de respirar, dolor agut en el pit.

CAUSES: Mala circulació. Arteriosclerosi, alcohol, tabac. Stress. Falta de exercici.

FITOTERÀPIA: Ús Intern. Arç blanc: (Crataegus oxyacantha L.) (Cocció d'una culleradeta de flors per tassa d'aigua, dues o tres vegades al dia.) Tomaquera: (Solanum Lycopersicum) (tomàquets menjats en amanides)

Arteriosclerosi

Pèrdua d'elasticitat i gruix en les artèries, el que fa que la circulació de la sang sigui més difícil.

SÍMPTOMES: Mareigs, dolor de cap, xiulet a les oïdes, hipertensió, dolor en les extremitats inferiors, etc.

CAUSES: Edat. Comença generalment a manifestar-se a partir dels 50 anys. Alimentació inadequada amb excés de greixos, sucres i aliments rics en colesterol. Alcohol i tabac. Stress. Falta d'exercici. Obesitat. Predisposició genètica.

FITOTERÀPIA: Ús Intern. Infusió depurativa. Carxofera: (Cynara scolymus L.) (Extracte de la planta) (carxofes menjades crues en amanides o cuinades) Suc de les fulles fresques amb sucre.) All: (Allium sativum L.) (Cru en amanides) (Maceració de 100 grams d'all en 400 grams d'alcohol de vi. Mitja culleradeta abans d'anar a dormir.)

Insuficiència cardíaca

Incapacitat del cor d'impulsar la sang que rep.

SÍMPTOMES: Cansament en situacions de poc esforç, sensació de vertigen, mareig etc.

CAUSES: Alimentació inadequada amb excés de greixos, sucres i aliments rics en colesterol. Alcohol i tabac. Stress. Falta de exercici. Obesitat. Mala circulació en general.

FITOTERÀPIA: Ús Intern. Cardiotònics. Infusió depurativa, gòdua: (Sarthamnus Scoparius W.) (cocció d'una culleradeta de flors seques per tassa d'aigua, fins tres tasses diàries.) Fumària: (Fumaria officinalis L.) (Infusió durant 15 minuts de quatre cullerades de flors seques per litre d'aigua. Dos tasses al dia.) Una altra sèrie de plantes, tradicionalment emprades com cardiotòniques, no s'hauran de prendre perquè el seu ús és perillós !!!: (Acònit, àrnica, el-lebors, digitals, lliri convaler, adonis vernal.)

Flebitis

Inflamació de las venes, especialment a les extremitats inferiors.

SÍMPTOMES: Dolor agut en les cames, cremor, cansament, etc.

CAUSES: Treballar massa temps dret. Portar roba massa ajustada. Altres malalties, com les varices o la mala circulació en general.

FITOTERÀPIA: Ús Intern. Infusió depurativa. Castanyer d'Índia: (Aesculus hippocastanum L.) (Cocció de 50 gr. d'escorça per litre de aigua. Dos tasses al dia.) Ús extern. Olives: (Olea europaea L.) (Cataplasma d'oli d'oliva)

Hemorroides (morenes)

Varices en la part interior o exterior de l'anus.

SÍMPTOMES: Dolor, especialment al seure, picantor, cremor etc.

OLIVERA

CAUSES: Alimentació incorrecta: massa rica en greixos i proteïnes i massa pobre en fruites i verdures. Falta d'exercici. Stress. Mala circulació.

FITOTERÀPIA: Laxants: (Veure restrenyiment). Ús intern. Infusió depurativa. Consolda (Symphytum officinale): (Infusió de 150 gr. de l'arrel per litre d'aigua.) Milfulles (Achillaea millefolium): (Infusió de flors seques.) Blenera (Verbascum Thapsus): (cocció de 20 gr. de fulles seques per litre d'aigua. Dos tasses al dia)

Ús extern. Roures (Quercus robur/ Quercus pubescens): (Banys amb la cocció durant 45 minuts de l'escorça.) Escrofulària: (Scrophularia nodosa) (Banys amb la cocció de 25 gr. de tota la planta per litre d'aigua) Xiprer (Cupressus sempervirens): (Banys amb la cocció durant 12 minuts de 30 gr. del fruit per litre de aigua.) Tomaquera: (Sola-

num Lycopersicum) (Ungüent amb tomàquets fregits en greix de porc)

Ús extern. Saüc: (Sambucus nigra L.) aplicar una loció amb el suc extret per pressió de fulles tendres.

Olivera: (Olea europea L.) : S'utilitza l'escorça (cocció de 30 gr. per litre d'aigua. Rentar la zona afectada)

Hipertensió

Pressió arterial massa alta.

SÍMPTOMES: Moltes vegades sense símptomes. Vertigen, mareig, dolor de cap, xiulet a les oïdes, etc.

CAUSES: Factors genètics hereditaris. Alimentació inadequada amb massa greixos. Alcohol, tabac i cafè. Stress

FITOTERÀPIA: Us Intern. Infusió depurativa. Vesc: (Viscum Album) (cocció durant 15 minuts d'una culleradeta de branques i fulles per tassa. No passar d'aquesta mesura. 5 gr. de planta com a màxim al dia.) Arç blanc:

(Crataegus monogyna) (infusió d'una culleradeta de flors seques, dos o tres vegades al dia) All: (allium sativum) (cru en amanides.) Olivera: (Olea europaea) (dos o tres tasses al dia amb la infusió d'unes quantes fulles per litre d'aigua.) Gram: (Cynodon dactylon Pers.) (3 gotes d'extracte fluid varies vegades al dia. Venda en farmàcies.) Llimona: (Citrus limonum risso) (cura de la llimona: Prendre el suc d'una llimona amb aigua calenta el primer dia i anar incrementant la dosi d'una llimona més per dia fins arribar a una quantitat de 11 o 12. Invertir el procés disminuint la dosi una llimona diària fins arribar al suc d'una llimona. Mantenir aquesta proporció durant 15 dies més.)

Hipotensió

Pressió arterial massa baixa.

SÍMPTOMES: Dolor de cap, debilitat general, cansament, somnolència etc.

CAUSES: Constitucional. Mala circulació

perifèrica.

FITOTERÀPIA: Ús Intern. Fumària: (Fumaria officinalis L.) (Infusió de les flors seques. Una culleradeta per tres tasses d'aigua al dia. Si tripliquem la dosi el efectes obtinguts son oposats i tindrà un ús

Hipotensor.) Arç blanc: (Crataegus monogyna) (Infusió d'una culleradeta de flors seques, dos o tres vegades al dia) Aquesta mateixa planta, com hem vist abans també serveix per rebaxar la tensió. Podríem considerarla com a reguladora tant en casos d'hipertensió com en els d'hipotensió. Es pot prendre sense límit de temps. Genciana: (Gentiana Lutea L.) (Infusió de l'arrel seca. Dos tasses al dia. Una culleradeta per tassa.) Prendre solament amb prescripció mèdica: (Acònit, àrnica, el-lebors, digitals, lliri convaler !!!.) Ω

Utilitat del patir: Qualitat humana

PER RICARD COLOM

colomtaube@hotmail.com

● “Una nació capaç de sacrificis sense límit és capaç d'enlairar-se fins a altures il·limitades. Com més pur sia el sacrifici, més veloç el progrés”.

(Mohandas Karamchand Mahatma Gandhi, 1869-1948, advocat i independentista no violent de l'Índia).

MAHATMA GANDHI

● “Les penes disposen l'home cap al bé, de manera semblant com els plaers i la vanitat ho fan cap al mal”.

(Marc l'Asceta, s. V, 200 capítols sobre la llei espiritual, cap. 42).

“Sentir-se blasmat dels homes produeix aflicció de cor; però purifica aquell que ho suporta”.

(Cap.- 49).

● “Quan hauràs esdevingut obra mestra de la gràcia, admirada dels àngels, comprendràs el patiment”.

(Richard Wurmbbrand, pastor evangèlic d'una minoria nacional torturat a Romania pels nazis i els stalinians).

RICHARD WURMBRAND.

● “El cavall més ràpid per arribar a la perfecció és el sofriment”.

(Meister Eckhart, místic alemany medieval).

● “Hom és més perfecte com amb més perfecció sent les dolors d'altri”.

(St. Gregori el Gran, ca.540-604, bisbe de Roma).

● “La gent que no pateix no és de la millor que hi ha”.

(Enid Starkie).

● “La virtut farà figa en la manca d'entrebanca...Demana un camí rude i punxegut”.

(Michel Eyquem de Montaigne, 1533-1592, filòsof francès).

MICHEL DE MONTAIGNE.

● “Si trobeu un home constant, despert a la llum de dins, erudit, que ha sofert molt de temps, devot, noble, seguiu aquest home gran i just així com la lluna ressegueix el camí dels estels”.

(Dhammapada, «L'alegria» 15/207-208).

● “L'home humilia sa faç fins a tocar la pols, per ser, el dia del demà, home segur i honrat”.

El rebaixament que duu a la glòria és millor per al vailet que la glòria si ha d'anar seguida d'humiliació”

(Abú Muhammad Alí Ibn Hazm al-Andalusí, Xàtiva, “El Collar de la Coloma”, 1022).

● “Com en batre el blat el separeu de la palla, l'aflicció purifica l'esperit”.

(Richard E. Burton).

● “La gemma no pot ser acunçada sense fricció, ni l'home es perfecciona sense assaigs”.

(Proverbi xinès).

● “De tota manera, rares voltes l'errarà qui es posa com a deure primer de treure un patiment al més dèbil per a carregar-lo damunt de si mateix”.

(Maurice Polydore-Marie-Bernard Maeterlinck, 1862 Gant - 1949 Cannas, assatgista i dramaturg flamenc).

MAURICE MAETERLINCK.

● “El patiment té un gran poder educatiu: ens fa millors, més misericordiosos, ens torna cap a nosaltres mateixos i ens persuadeix que aquesta vida no és cap joc, sinó un deure”.

(Cesare Cantú, 1804-1895, historiador italià).

● “...i et beneesc, do diví, patiment,

car penetres i purifiques

l'ànima dels homes

i flameges amb el teu ésser

de mil formes, domines

en el temps llur solitud, desterrament;

i et beneesc, Déu,

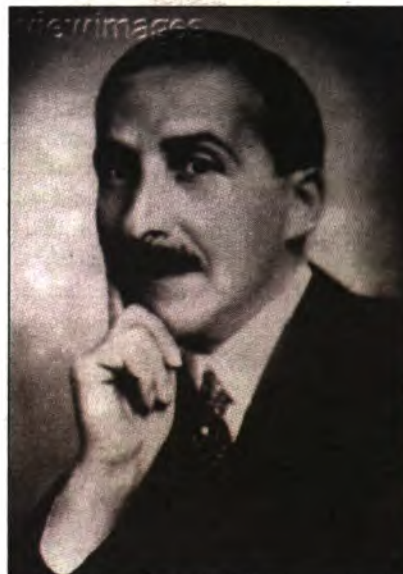
que en la tempesta

ens el vas enviar,

oh Tu! que amb mal oratge comences

i acabes en benaurança...”.

(“Jeremies”, 1917, de Stefan Zweig, 1881-1942). Ω

JEREMIES

MAIORIS

Fa 9 mesos que na Maria Llopart de son Ferriol ha obert la Floristeria s'Espiga a Maioris de s'Arenal. És la única floristeria de totes les urbanitzacions de la costa llucmajorera. 971 749 269

CALA MILLOR

En Miquel Cervera acaba d'obrir la botiga de cuines, banys i rajoles Cervera-Aguilera a Cala Millor. Venen i col·loquen tot el material. 971 813 088

Fa 6 anys que na Manuela Donosso és la bibliotecària de Cala Millor Va obrir aquesta biblioteca l'ajuntament de son Cervera l'any 1990. Tel. 971 587 522

Esdres i Nehemies, exemples per a la reconstrucció nacional

Esdres, sacerdot i escriba, i Nehemies, governador nomenat pel rei del gran Imperi Persa, representen un doble exemple (religiós i civil, respectivament) del coratge i esperit de sacrifici, valors tan exòtics en aquesta societat nostra de l'individualisme egoista, la insolidaritat neoliberal i el pensament feble.

Aquests dos homenots van haver de plantar cara a un dur panorama: refer un poble dues generacions després d'una total desfeta a mans de la desprietada Babilònia. De la captivitat només tornà un escàs 5%, i ara no tenien rei ni exèrcits propis.

La capital i el temple eren enderrocats. Tanmateix, ells pregaren amb fe a Déu, confiats en Ses Promeses, i n'obtingueren un bell entusiasme de reformadors i capdavaners.

AGEU I ZACARIES.

Contemporanis d'Esdres i de Nehemies són dos profetes. Ageu i Zacaries. Ageu reprengué el poble per no tenir cura de la reconstrucció del temple (ara també el nostre poble es desentén de la feina de reconstruir-se espiritualment i nacional, dos aspectes que van íntimament rel·ligats). La petita resta jueva que havia tornat de Babilònia, cosa de poc més de 42.000 homes, anava més capficada en els propis afers -com l'embelliment de les pròpies cases- que no pas per reconstruir el temple.

L'antiga esplendor del temple de Salomó, suara assolat, era com una utopia massa llunyana d'abastar, i no enlluernava, d'entrada, el poble. Ageu té paraules d'encoratjament per als que es comprometin en aquesta tasca.

El jove profeta Zacaries també exhortà a la reconstrucció, entre la relativa indiferència dels jueus; i anuncià la vinguda del Messies.

EL CAS CATALÀ: LA REPRESA, LA ANORMALITAT.

En el nostre cas, després de l'hecatombe de la guerra dels 3 anys, amb la gran diàspora de cents de milers de conciutadans (la intel·ligència catalana camí de l'exili), i una llarga repressió de morts i misèries, silenci i por, la nit del franquisme i el refregit postfranquista actual, la nació catalana -i ben especialment la intel·ligència nacionalista- hauria de passar comptes i demanar-se: On som?

El nostre poble, amb grans i penoses contradiccions que en part són llei de vida, però amb molts dubtes i problemes, ha anat reviscolant econòmicament, en part culturalment i nacional... També en coneixença de la Paraula de Déu, abans molt desconeguda -des de la intensa repressió inquisitorial del s. XV, però a

hores d'ara sovint presentada en matrius culturals espanyoles, a causa de la feblesa nacional i l'exagerada secularització catalana (tret que ja ve de lluny però que ens separa de les nacions normals i lliures -fins i tot de les secularitzades societats nordeuropees, on l'índex de creença és prou superior al nostre, per ex. pensem en la resistència dels bascs, prou superior a la nostra).

Hi ha hagut a ca nostra una parcial renovació espiritual fins a l'any 1994 aproximadament. Des de llavors les portes estan tornant-se a tancar i de nou hi ha regressió espiritual i nacional, un ambient de castanya torta que recorda els mals viaranys del passat.

Un reviscolament espiritual en comporta d'altres en les distintes àrees d'una societat, tal com demostra Toynbee amb molts exemples històrics (al seu monumental i molt recomanable Estudi de la Història). Malgrat les enormes pressions i marginacions per part d'un règim colonial foraster gens amics de veure'ns vertebrats. Per damunt de la confusa i relliscosa situació religiosa

És menester de no badar, de tenir bona volun-

tat de concòrdia i esforç. Esdres i Nehemies ho van fer així, enmig de greus entrebancs.

ESDRES.

Esdres fou un sacerdot reformador (Esd. 10:2-5), qui es basà en la Paraula de Déu. L'estudià (7:10), l'ensenyà (8:2-8) i la va transcriure (7:11). Fou un escriba íntegre (7:13-26), devot (10:1), abnegat (10:6) i un home de fe (8:22). Li són atribuïts alguns psalms, com ara el 119, els dos llibres de Cròniques o Paralipòmens i l'inici de la sinagoga jueva.

ENFRONTAMENTS NACIONALS I TÈCNICQUES ANTISEMITES.

El rei Cirus de Pèrsia li donà permís per tornar a Jerusalem amb algunes desenes de milers de jueus. En arribar-hi, bastiren l'altar i restabliren el culte a Jahvè. Però els vells pobles enemics d'Israel (Moab, Ammon, Ismael), els quals encara hi habitaven, van voler afegir-se a la reconstrucció del temple i foren rebutjats. Llavors s'hi oposaren violentament i causaren la suspensió de l'obra. En diverses ocasions van voler intimidar Esdres (3:3, 4:3-4) i arriben a fer-ne malicioses interpretacions (que semblen editorials de la premsa madrilenya), com ara en la lletra que escriuen al nou rei de Pèrsia (4:11-16): "Al rei Artaxerxes, tos servidors, la gent de la regió occidental de l'Eufrates... Sàpia el rei que els jueus, que han vingut de prop vostre, són arribats a Jerusalem i estan reconstruint la ciutat rebel i perversa; reparen les muralles i ja n'han posats els fonaments. Que el rei sia doncs sabedor que, si aquesta ciutat és reconstruïda i les murades restaurades, aquells no pagaran més tributs, ni impostos ni peatge, i això resultarà en minva del tresor dels reis. Com sia, doncs, que vivim a sou de palau, ens sembla que no podem permetre que hàgim de veure aquest desafiament al rei, per això li enviem aquestes informacions. Que cerquin en el llibre de les memòries de vostres pares; hi trobareu la prova que aquesta és una ciutat rebel, funesta per al rei i per a les províncies, i que ja des de temps antic hi han estat tramades revoltes...". En llegir aquests versets, ressonen a les nostres oïdes els ecos de les periòdiques campanyes catalanòfobes (allò d'enviar la legió africana i sembrar Catalunya de sal que deien els feixistes -i tantes altres-, les amenaces i calúmnies sistemàtiques dels cappos polítics espanyols i de la premsa i ràdio que els fan de bombarders ideològics) que engeguen els qui fan una religió pagana de les unitats de destino i en treuen profit a base de clientelisme polític, burocràcia colonial, dictadura ideològicofolklorica i espoliació fiscal. <http://www.unitat.org/castella.htm>

Els demagogs professionals i els buròcrates de l'Imperi que viuen del poder, de la injustícia i de la calúmia saben molt bé, i els catalans farien bé de voler saber-ho igualment, que un govern sol unir les passions dels governats i, com que les passions humanes més fortes són més de malícia i d'oís que no pas de sentiments positius creadors, el govern sol seguir-los, atiar l'odi de la majoria dels governats, donar-los la raó, i cercar algun cap de turc per desviar les frustracions de la plebs cap a enemics inventats assequibles (indefensos). Cal que es desfoguin amb algun boc expiatori factible: els jueus, els negres, els immigrants, els catalans, en fi, alguna minoria sense capacitat d'autodefensa consistent, que pugui servir d'sparring. Llavors engeguen la corresponent campanya «antisemita» (o anticatalana), tot atribuint a la minoria la responsabilitat de tots els mals possibles, amb distintes i subtils modulacions, fins a formar una gran simfonia acusatòria. Més val acusar els catalans que no pas que pensem i vegin com les restes del tètric Imperio dels grans genocidis enca-

ra són a les mans de l'Oligarquia (antics terratinents i noblesa, actual gran capital bancari) de sempre. La mateixa que ha impedit a l'Altiplà i a Andalusia una industrialització (per por a una burgesia autòctona ascendent). Que ha empenyorat el suelo patrio a les transnacionals (per ex., la dinastia Borbònica com a guardiana de la tradicional aliança francocastellana i dels interessos del gran comerç francès dins l'Estat espanyol amb un pacte directe amb l'Oligarquia castellana a costa de tot el comerç autòcton hispànic).

La dinàmica de qualsevol pogrom o antisemitisme és sempre la mateixa. Herbert R. Southworth, en parlar de l'antisemitisme del feixisme espanyol d'avantguerra, remarca: "No hi havia prou jueus a Espanya com perquè llur persecució interessàs la Falange en la mesura que sí l'interessava la persecució dels catalans, dels bascs i d'unes altres minories regionals". "L'antisemitisme ocasional del règim de Franco...no constituï mai una base doctrinal, com sí, en canvi, ho foren l'anticatalanisme, l'antibasquisme i l'antigalleguisme".

LES ARRELS ESPIRITUALS DEL PROBLEMA.

Tanmateix, malgrat les conxorxes dels nostres enemics, és menester d'entendre, tal com féu Esdres, les profundes arrels espirituals de les nostres mancances: "Des dels temps dels nostres pares fins avui, som ben culpables, i pels nostres pecats hem estat abandonats -nosaltres, els nostres reis i els sacerdots-, al poder dels reis de diversos països, a l'espasa, a la deportació, al pillatge i a la vergonya de la nostra cara, fins al dia d'avui" (Esd. 9:7). La Paraula profètica no és gens fàcil: no sols va contra els poderosos enemics sinó també contra els pecats del propi poble, el qual, endurit, ni se'ls veu i, sovint es troba enfurimat per l'opressió i pel càstig que no comprèn (per manca de sòlides referències generals tant històriques, com morals, conceptuals, etc.).

Realment els catalans solem caure en la superficialitat i la indolència dels panxacontents, que han venut la dignitat nacional i d'altres dignitats per un plat de lleties. Sura en l'ambient la mediocritat i una inconcebible desmotivació per lluitar en condicions -suara no tan desfavorables- per les mateixes fites per les quals uns altres catalans hagueren de donar la vida en les pitjors èpoques. No volem veure el perill, ni lligar causes als efectes consegüents que se'n deriven (=pensament dèbil, neoliberal, el segregat pel conductisme de masses) -tot i que el llop ens udola sovint.

Això, fins que el tall de l'espasa ja ens resplendesca i ja sia massa tard per recórrer el camí (que no ha estat pas recorregut abans, per pèrdua i per estupidesa enaltida).

«Com més tardi Catalunya a ser Estat, a viure com a Estat, a recobrar les atribucions, les potestats, i la independència pròpies dels Estats, més difultats trobarà per a viure com a tal, menys aptitud hi tindrà, menys preparada hi estarà, més qualitats de les necessàries per a viure independent haurà perdut».

(Dr. Martí Julià, Barcelona 1861-1917, psiquiatre i socialista, presidí la Unió Catalanista).

A continuació ens toca reprendre la reconstrucció nacional en circumstàncies de gran duresa i després d'enormes pèrdues que podríem haver evitat d'estar més alerta, i ser més honests i treballadors en èpoques de vaques més grasses. I cada volta fem la represa més destruïts, més mentalment esclavitzats, igual com Israel, que es dividí, fou conquerit, deportat, etc. "Però ara, per un moment, l'amor de Jahvè, Déu nostre, s'ha fet sentir damunt nosaltres, ens ha deixat una resta i ens ha dat un punt ferm al seu lloc sant; el nostre Déu ha il·luminat els nostres ulls i ens

ha concedit alè de vida enmig del nostre esclavatge. Perquè som esclaus; però nostre Déu no ens ha abandonats en el nostre esclavatge..." (9:8-9). Aquesta pregària d'intercessió pel propi poble, humil, realista i històrica (Esd. 9:6-15) ha d'ésser un exemple per als creients de la nostra nació -i de totes les nacions que enceten una recuperació després d'una gran ensulsiada.

NEHEMIES. POLÍTICA I RELIGIÓ.

En ambients religiosos de vegades sentim dir que "no hem de mesclar política i religió" o expressions semblants. Tanmateix, ja deia el bisbe anglicà antiapartheid Desmond Tutu que no entenien quina Bíblia llegien aquests creients (potser la dels propis prejudicis i rutines còmodes). En efecte: la Bíblia és curulla de jutges, reis, governants; en definitiva, de polítics, terme certament molt desprestigiats per raons molt sòlides (els polítics professionalitzats com a venedors mentiders de productes manipulats).

Però deia Winston Churchill que cada poble té el govern que es mereix (i a l'Epístola de Romans llegim que l'autoritat ve de Déu, que ve a ser el mateix) i, doncs, els polítics d'un poble són de la mateixa pasta que els corresponents ciutadans que els hi fan pujar, per acció o per omisió.

EL LIDERATGE EUROPEU.

D'ençà fa molts anys les societats europees manquen de bon lideratge: els polítics hi són gestors i sovint comercials. La política ha esdevingut comerç i el comerç política per a vendre's en millors condicions. Han fet falses promeses de benestar il·limitat, han apartat "els idealistes" i han renunciat a encapçalar les aspiracions més nobles dels ciutadans.

Simplement gestionen l'egoisme, la inèrcia, les pors, la mediocritat i els malentesos de tota la col·lectivitat amb tota la grisor convencional i els tòpics més trivials, a fi d'amagar grans negocis fraudulents o, pel cap baix, immorals (armamentisme, narcotràfic, blanqueig de diners, treball negre d'estrangers il·legals...) dels quals s'enriqueixen. Amb les carnisseries de Bòsnia o Kòsov@ a les portes, es creuren de braços, com quan es desentengueren de la guerra civil espanyola. I jugar a l'estruc no acaba mai bé.

A falta de lideratge democràtic, poden sorgir esperpèntics cabdills dels quals a la vella Europa ja en tenim tràgiques experiències (i ja n'hi ha alguns, fins i tot al poder -a Àustria, que pertany a la Unió Europea). Si abans han gestionat l'egoisme (don't disturb), quan entrem en alguna crisi, els súbdits addictes a tal egoisme poden posar-se histèrics, deixar rodar el maquilatge de civilització que els cobreix i bramar com a plebs gregària i neronitzada -per algun cabdill carismàtic que els faci creure que lligaran gossos amb botifarres.

La gent té una pèssima memòria per als temes col·lectius i no fos d'estranyar.

PER UN BON LIDERATGE.

Però el problema no és la política en si mateixa. Martin Luther King i Gandhi són exemples de líders idealistes però sòlids; de "polítics" recents encara però que han guiat el poble desinteressadament a millors camins, sota la temor a Déu. Aquesta mena de "polítics" ens fan falta. I Nehemies n'era un, d'aquesta casta.

A Neh. 1:4-11 llegim que començà la seva actuació política amb dejuni i pregària, que és com han de ser escames les grans empreses i particularment les espirituals. La recerca de cooperació (2:17-18) és essencial, i Nehemies cridà els seus conciutadans: "Vingueu a reconstruir la murada de Jerusalem i que no hàgim de passar més aquesta vergonya". Així clamem també els qui volem una Catalunya que no hagi de roman-

dre sota els insults i escopinades dels qui la voldrien morta.

Els enemics dels jueus li deien: "I què és això que esteu fent? Us rebel·leu contra el rei?" (2:19). Quantes vegades no hem sentit els catalans acusacions semblants pel simple fet de voler parlar la nostra llengua a ca nostra? Però Nehemies els responia: "El Déu del cel ens farà reeixir. Nosaltres, els servents d'Ell, anirem per feina. Vosaltres no hi teniu part, ni dret, ni records de Jerusalem" (2:20). Si els catalans diguéssim quelcom així, els acomplexats i del pensament "políticament correcte" ens acusarien de xenòfobs, per suposat.

Al capítol 3 llegim sobre el reclutament de totes classes, que pot ésser prototipus de la importància d'una organització completa.

VÈNCER ELS ENEMICS. ELS CRISTIANS CATALANS.

Els enemics dels jueus bramulen: "Què fan aquests miserables jueus? Tornen a bastir? Oferriran sacrificis? Fan reviure aquestes pedres amuntegades en la pols i totes recremades?" (4:2): Se'n riuen amb ansietat, desconfiança i menyspreu, i els consideren relíquia de passades glòries: com quan els catalans parlem del nostre passat Imperi mediterrani, del nostre Dret Civil, de la nostra independència fiscal o de la nostra gran literatura del Segle d'Or, que volem recuperar amb plenitud. Aleshores ens amenacen, ens insulten, ens diuen reaccionaris, subversius, anarquistes i feixistes, qual-sevol cosa per marginar-nos i embolicar el credo: doncs igual feien amb Nehemies. "Només que un xagal se'n pugui damunt aquest munt de pedres, tombarà tot a terra" (4:3). Però encara resistim...malgrat tot, si bé en condicions penoses i sovint humiliants.

L'escarni (2:19) és vençut per la confiança en Déu (2:20). La ira i el menyspreu (4:3) per l'oració i el treball ferm (4:4-6). L'atac conspirador (4:7-8) per la vigilància i la pregària (4:9). El desànim dels amics (4:10-12) pel coratge constant (4:13-14) i les bones precaucions (4:10-17). "De fet, quan vingueren els jueus que vivien amb ells, ens repetien deu vegades: Pugen contra nosaltres de tot arreu on viuen" (4:12). Quantes vegades no hem escoltat també els cristians catalans aquestes expressions de derrota i claudicació? I, pitjor encara: ho hem pogut dir nosaltres mateixos. Tant des dels mèdia espanyols, amb la xenofòbia anticatalana que destil·len, com des de l'hipersecularitzat nacionalisme català que sovint ens menysprea i ens satiritza amb prejudicis generalitzadors, els cristians catalans vivim enmig d'un complex i difícil foc creuat que ens manté prou ofegats, tal com ja el visqueren el bisbe de Tarragona Vidal i Barraquer o Carrasco i Formiguera, entaforats entre la violenta agressivitat de gent indiscriminadament anticristiana per un costat, i del feixisme espanyol i del medieval cèsaropapisme per l'altre.

Un altre greu mal que malmeta el futur de la societat jueva, la cobejança egoista i la injustícia social (5:15) és vençuda per la reprensió, l'abnegació i una ferma solidaritat interna (5:6-16).

En realitat, un poble oprimat és un poble que es deixa oprimir per romandre indolentment desestructurat, per viure acomplexat, per no voler aprendre el civisme de l'autosolidaritat enèrgica (per no ser solidari amb si mateix). La societat civil catalana ha anat enfortint-se, si bé sovint sense desempallegar-se de molts complexos d'esclau.

UN DIRIGENT PLANER I SACRIFICAT.

A 5:14-19 llegim de la generosa disposició de sacrifici del dirigent com cal. Nehemies no tenia cap poder militar per fer complir les seves ordres, sols podia predicar amb un exemple de treball i abnegació, tot inspi-

rant un desig pel treball ben fet. Ell mateix bastia la muralla i feia guàrdies amb els altres (4:21-23).

Un bon dirigent ha de tenir metes concretes, ha de treballar de valent (sense ser treballadict), de saber delegar, preveure els problemes i atacar-los prest, sense deixar-los podrir. Com explica Bergson a L'alè vital, el místic va de l'èxtasi a l'acció: Aquestes persones arriben a trencar allò que Bagehot deia l'escorça de l'usatge. Tot seguit cal un doble esforç: el de l'inventor i el de la societat per adoptar l'invent. La societat pot adaptar-se en un estadi superior per ensinistrament social o per imitació espiritual.

Però els enemics continuen intimidant (6:1-0) i envien un provocador, a qui han subornat, a Nehemies per fer-lo pecar i desprestigiar-lo (6:10-14). Hi fracassen, l'obra és enllestida i els enemics queden bocabadats (6:15).

Al capítol 8 hi ha una exposició de la llei divina, una bona teologia pedagògica i no gens elitista, la qual adapta la Paraula de Déu a la mentalitat i a la situació de cada nació i època sense manipular-la: "Llegim el llibre de la Llei de Déu d'una manera clara i n'exposem el sentit, per tal de fer-ne entenedora la lectura" (8:8).

AUTOCRÍTICA REDREÇADORA.

Al capítol 9, versets 24 al 37, hi ha una interessant exposició històrica del cicle supèrbia (hybris) -desfeta-opressió-alliberament-. Es tracta de la confessió dels sacerdots i dels levites que firmen pacte. "Avui nosaltres som esclaus, i ho som al mateix país que Vós donàreu als nostres pares perquè menjassin de les collites i de la seva fertilitat. Aquestes collites abundoses són per als reis que heu posat per damunt de nosaltres per culpa dels nostres pecats, i que disposen al seu albir de les nostres persones i del nostre bestiar. La nostra situació és dissortada!" (9:36-37). Ells es planyen igual que nosaltres ho fem, ara i ací, per l'espoliació fiscal. La causa: l'errada (el pecat), nacionalment visible en la mandra, la deixadesa, la insolidaritat, etc., envers la pròpia consciència nacional.

Pecat té el sentit d'error vital, de no encertar-la, de no encertar el tret, en l'original bíblic. Té una perspectiva autocrítica, redreçadora. Encara que hi hagi gent (molts dels nostres nacionalistes) que no creguin en res que tingui connotacions religioses, el problema és que continuaran pecant contra els propis principis aconfessionals, contra els propis bons propòsits, i així hi quedarà demostrada la fondària del tema de les errades vitals (o pecat humà).

NEHEMIES CONTRA EL BILINGÜISME I PER LA LLENGUA PRÒPIA.

Al cap. 10 parlen de l'anyada sabàtica i de les primícies, i al 13 de les reformes socials i religioses. Dissortadament, però, una temporada en què Nehemies tornà cal rei (13:6), ja hi apareix un espavilat que en fa de les seves. Finalment, Nehemies es mostra ben contundent en afers lingüístics i no tolera el bilingüisme (13:23-25), sinó que exigeix l'hebreu com a única llengua de Judea (front a l'arameu, que fou durant un parell de mil·lennis la lingua franca de tot l'Orient Mitjà al voltant de Mesopotàmia). Ai si ho sabessin els de la premsa agitadora i calumniadora de Madrid (contra la llengua catalana com a primera llengua a ca nostra)!! "Els purifiqué, doncs, de tot el que era foraster i vaig restablir-hi els ministres dels sacerdots i dels levites, cadascun segons el seu ofici...Déu meu, tingueu-m'ho en compte, per al meu bé" (13:30-31). Ω

Amén.

Ajuda Evangèlica dels Països Catalans

De ponent, ni llengua ni vent

Una vegada llançades les campanes al vol (segons qui) per la constitució de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua (AVL), fóra convenient centrar-se com cal en alguns aspectes ja esmentats per alguns autors (que no hi ha autores?) amb més o menys tarannà científic, o incidir en alguns altres que ni tan sols han estat analitzats de passada. La llengua, al nostre parer, és alguna cosa més que una eina per comunicar-se, ja que, ens agrada o no, uneix identitats i pobles, a més a més de mostrar d'una manera diferenciada el món. I ací tenim, al nostre entendre, el cavall de batalla i que explica perquè l'acord és eminentment polític. Per tant, parlem de política.

Les insuficiències democràtiques pròpies dels arxifamosos pactes de l'anomenada "transició espanyola" dels anys 70, han esdevingut en un nou pacte polític que, des del nostre punt de vista, no és més que una altra "cessió" (política) davant les forces més reaccionàries del país, iniciadores i mantenedores de l'anomenada "batalla de València", que tenia (i té) com a pilar clau la llengua, per allò que representa i, en conseqüència, del mal anomenat "conflicte lingüístic valencià". I, a més a més -cal insistir en açò- de tots aquells que prometeren tant, que s'oblidaren de fer complir les lleis que ells mateixos promulgaren per desenvolupar socialment el valencià en tots els seus àmbits, amb la pretesa finalitat de donar-li el prestigi que li correspon. Ja se sap que llops amb llops no es mosseguen.

El problema de tot, doncs, és el mateix que d'ençà de la "Transició"...i des de fa segles: la unitat de la llengua, evident, raonablement parlant, científicament demostrada, i literàriament unificada, que crea encara una certa "angoixa existencial", sobretot, en les classes dominants valencianes (?) provincianes i proespanyolistes, que no volen dotar-la d'un estatus lingüístic digne, per la por que els feia i els fa un hipotètica unió política (i de qualsevol tipus) de tot el territori catalanoparlant. En altres paraules, quan més català (valencià mallorquí, andorrà, el que siga), menys espanyolisme. I això, als "demòcrates" actuals, es fa molt de mal. Atacar la unitat de la llengua és sinònim d'èxit en una societat valenciana, fàcilment manipulable, visceral i impulsiva, ja que menysprea l'aspecte identitari de tot el territori. Al cap i a la fi, la no-entesa de tots els catalanoparlants és la cabòria dels nacionalisme espanyol més ranci de tots els temps.

Farà l'AVL que tota aquella gent que va provocar el "conflicte" (i aquella altra que actualment encara el manté), que si en tots aquests anys ha provocat una progressiva substitució del valencià pel castellà, canvien ara de camisa? Com ja va assenyalar Vicent Bello en els anys 80, en l'assaig

titulat La pesta blava, alguns dels personatges que hi queden retratats, o d'altres que actualment ocupen càrrecs en el partit o govern que actualment mana, com els mateixos Carlomarde (en el seu moment, es parlava, fins i tot, de si seuria en la poltrona presidencial de l'AVL), o Giner (que encara l'altre dia anava censurant un acte a favor, entre d'altres coses, del valencià), es creuran això del valencià normatiu? Xavier Casp, membre de l'AVL, al qual alguns consideren "l'intel·lectual" del secessionisme lingüístic, deia fa poc, en una entrevista publicada a El País (30-06-01), que "la llengua es la fonètica" (i així, ja té prou ell per a categoritzar com a idiomes distints els parlars catalans) o bajaranades com que "...No hi ha normatiu. Cadascú escriu com li dóna la gana.". Per si de cas, també comenta en la darrera entrevista que li han fet al màxim òrgan de propaganda secessionista Llettraferit que, com en la pel·lícula de Scorcesse, tot anirà bé: Zaplana li ha dit que no un, sinó que "onze són nostres". A més a més, a què ve ara un pacte per fomentar l'ús del valencià a tots els nivells? Faran més ús ara aquells que li l'han negat durant tant de temps, o que, fins i tot, han deshomologat els títols per a ensenyar el català en tot el domini lingüístic? Perquè encara no s'ha desenvolupat com caldria la Llei sobre Ús i Ensenyament de la llengua valenciana (de 1983!)? O, quin paper jugarà l'AVL amb la resta d'institucions lingüístiques i universitats de la resta del territori catalanoparlant? I que passarà amb les actuals diferenciacions entre català i valencià, com al BOE, a l'opció d'elecció d'una llengua en algunes empreses de telefonia o la inclusió del valencià com a llengua minoritzada d'Europa?

Per concloure, hem de dir que el veritable perill -si no es demostra el contrari- que es troba al darrere de maniobres polítiques com aquestes és l'oficialització del secessionisme; dit en altres paraules, allò que alguns estudiosos han titllat com l'inici de la galleguització del valencià, al qual, no li calia, al nostre entendre, cap ens normatiu nou, menys encara una AVL de dubtosa funcionalitat i que comportarà, a més a més, una forta despesa econòmica.

I després, què? (parafraçant a Vicent Alonso, Avui, 2-7-01). Es constituïran acadèmies comarcals de la llengua? Des d'ací, ja proposem la creació d'una Acadèmia Valenciana de la Llengua de les Comarques Centrals i, per què no?, un altra com l'Acadèmia Alicantina del Valenciano. Ω

Alginet, 31 de juliol de 2001 Àngel Velasco i Crespo; Tel: 961753569, Alginet. Sergi Pastor i Camisan (Tel.: 961862972, Alboraya) (Filòlegs per la Universitat de València)

El Consell de ministres presenta recurs contra l'ecotaxa El GOB critica la manca de sensibilitat autonòmica i ambiental del Govern Central

La decisió del Govern Central de presentar recurs davant el Tribunal Constitucional contra la llei del Parlament Balear que crea l'impost turístic constitueix un greu error que evidencia la manca de voluntat autonòmica i ambiental així com manca de visió de futur de l'executiu d'Aznar.

Sense que l'ecotaxa sigui exactament el que el GOB propugnava, la realitat és que segueix essent un bon instrument per a la millora del turisme i del medi ambient de les Illes Balears.

Es clar que els turistes poden i han de contribuir a la millora de l'entorn que gaudeixen, ja sigui l'entorn natural, cultural, agrari, etc.. L'ecotaxa és una petita però efectiva contribució a aquests objectius.

EL GOB considera que amb aquesta decisió del Consell de Ministres posa de manifest

diverses mancances:

- Manca de sensibilitat autonòmica: impedeix la corresponsabilitat fiscal i la capacitat legislativa de la comunitat autonòmica.
- Manca de sensibilitat ambiental: paralitzant aquest import s'impedeix determinades inversions en temes ambientals (espais naturals aigua, residus, ...)
- Manca de visió de futur: la fiscalitat ambiental i la creació d'impostos sobre una activitat com el turisme són iniciatives que s'imposen als països més avançats del nostre entorn.
- Poca sensibilitat social: pocs temes han generat l'unanimitat a les Balears com ha generat l'ecotaxa. Una vegada més el Govern central ha fet cas a una part del sector empresarial enfront a la gran majoria de la societat. <http://www.gobmallorca.com>. Ω

ALCOHOLISME

LA COPA

Jo escamp les penes, la desesperació i arrossego a les timbes de la dissort l'home, la família, la societat. El bevedor qui em sosté amb la seva mà tremolosa no pot esperar de mi sinó una llar desgraciada, una salut vacil·lant i una tomba abans d'hora.

Sóc la degradació de l'home racional; li xucla la salut, li faig la cameta i apag en el seu cor els més sagrats

afectes fins a degradar-lo en animal. A muntó

joves que em beuen perden la delicadesa

i es tornen menyspreables als ulls de la

societat. Fic damunt el front dels

innocents fills la marca infamant

de la vergonya. M'encarrec

d'omplir a vessar les cases

d'orats, sanatoris, asils,

presons. Sóc filla

legítima de

l'infern; el

meu

senyor

és el

dimoni

i sóc el

seu

instrument vil de

la mort i de la perdició.

Produesc totes-les malalties i

no en guaresc cap. Sóc la pesta, la

desolació i la mort. Aparteu-vos de mi

Com del vostre pitjor enemic. No em begueu. Ω

A un Àngel

VICENÇ DE SON RAPINYA

Tu ets la Rosa que m'inspira i vesteix aquest jardí,

pèl sol fet de contemplar-te jo sovint hi vull venir.

Ets l'Àngel anunciador

que escampa la bona nova, els teus ulls en son la prova que tota tu ets Amor.

Ets mon Querubí protector que a dins la foscor me guia,

i arreu del jardí m'il·lumines quan deixes anar un somriure.

Negra troca els teus Cabells

ton rostre és tota alegria,

ets talment aquell Estel

on cinc puntes s'hi destrien.

Mercès per haver volgut

ésser la meva amiga,

per ta tendresa quan parles

per la puresa quan mires.

Per això jo avui voldria

fen-te aquesta poesia,

on el teu nom L-A-U-R-A

a una pàgina resti escrita. Ω

Madrid i la mar

La mar fa forat i tapa, deia la gent gran quan volia que la gent menuda no s'aficàs mar endins i romangués calmada en l'arena. Ui, quina por! I no ens movfem. Crèiem.

Ara, la mar s'ha fet Madrid. També fa forat i tapa. Ui, quina por! I no ens movem. Els creim.

Qui governa a tot l'Estat vol que la gent governada a les nostres illes romanguí sense motar. Que no s'afiqui en embolics estan-

tissos de serioses reivindicacions - d'altra banda ben justes pertot arreu, tret de les Illes -.

Mentre aquestes romanen embambades, badocant davant d'il·lustres personatges que estiuegen, ni se les deixa alenar, ni se'ls permet que surin.

Que se les engoleixi la mar i hi romanguin ric tresor, cau de pirates! Ui, quina por! I no ens movem. Els creim.

Aquí, fins i tot muda el vell

adagi que diu «qui paga mana, qui cobra creu». S'hi fa tot ben a la inversa: «qui paga creu, qui cobra mana».

Recenent s'ha dit i s'ha vist clar que continuarem sent els primers - a l'hora d'aportar cap a Madrid -, i els darrers de la coa - a l'hora de rebre de Madrid -.

Continuarem amb el menyspreu inversemblant, fet potejada vergonyosa i insultant, de tot un seguit de relacions que es fan eternes amb la metròpoli: espoliació barrejada amb suc d'insult, que no cap altra cosa.

Molts pocs diran que això no és bo pel nostre poble.

I tu et pensaves que tothom sortiria al carrer, si més no, per cridar fort que BALEARS TAMBÉ EXISTEIX - fora del marc d'una postal idíl·lica i bucòlica -?!

Que ho ets d'ingenu, senyor meu! Tothom viu molt bé en aquestes terres.

Doncs, que sia per molts d'anys en aquest segle. Tot i que s'hi poden besllumar, a l'horitzó, un bon grapat de dubtes ben seriosos. Ω

Mallorca, 2 d'agost de 2001.

Cecili Buele i Ramis

Diputat del PSM-Entesa Nacionalista al Parlament de les Illes Balears

Dites relacionades amb el temps

- 1) Pel maig, cada dia un raig (Duvi)
- 2) Cel rogent, pluja o vent. (David Mira)
- 3) Rojor al vespre, sol a la finestra (Duvi)
- 4) Març ventós, abril plujós. (Xavier Maynou)
- 5) A l'estiu, tota cuca viu (Joan Escuer)
- 6) Quan al cel hi ha cabretes, a la terra hi ha farinetes. (Artur Gubern)
- 7) Març marçot, mata a la vella a la vora del foc, i a la jove si pot! (Artur Gubern, Marta Saballs Pla) Pel març sol fer molta fred, i és un mes de mal passar per la gent gran.
- 8) Abril plujós, maig ventós. (Elros)
- 9) Tramuntana, la mar plana. (Francesc Roig i Feliu)
- 10) El Garbí, a les set se'n va a dormir. (Joan Bibiloni)
- 11) Per la Candelera, ous a la carrera: si la Candelera plora, el fred és fora. Si la Candelera riu el fred és viu; tant si plora com si riu el fred és viu. (Aleix Layola i Fabra)
- 12) Mai plou a gust de tothom. (Pau Zabaleta i Llauger)
- 13) Cel enborregat, pluja al terrat. (David Molner Aranda)
- 14) Si pel novembre trona, la collita serà bona. (Jaume Carbonell)
- 15) L'abril fa el pecat i el març és l'acusat. (Jaume Carbonell) Sovint els quatre primers dies d'abril fa un temps més propi d'hivern que de primavera.
- 16) A l'abril cada gota val per mil. (Jaume Carbonell)
- 17) La lluna vella de març, no marxa sense glaç. (Jaume Carbonell) A finals d'hiver, el març encara ens reserva alguna sorpresa en forma de glaçada.
- 18) Aigua al febrer, bona pel sementer. (Jaume Carbonell) Si plou en aquest mes, la collita serà bona.
- 19) El febrer, de cap o de cua l'ha de fer. (Jaume Carbonell) El febrer, tard o d'hora ens reserva dies de fred rigorós
- 20) Any de neus any de déus. (Joan Inglada Roig)
- 21) Vent de llevant, pluja al instant. (Oriol Cordon i Vergara)
- 22) El Llevant porta l'aigua al davant. (Sergi Nadal i Cabezas)
- 23) La neu de gener, s'asseu com un cavaller. (Quim independentiste Català)
- 24) Pel febrer, abrigat bé. (Quim independentiste Català)
- 25) Per l'abril, no et treguis ni un fil. (Quim independentiste Català)
- 26) El setembre, s'enduu els ponts o eixuga les fonts. (Quim independentiste Català)
- 27) Quan l'octubre està finit, morta la mosca i el mosquit. (Quim independentiste Català)
- 28) Novembre humit, et farà ric. (Quim independentiste Català)
- 29) Quan al cel hi ha bassetes, a la terra hi ha pastetes. (Maria Vilaseca)
- 30) Març ventós i abril plujós, fan ésser el pagès orgullós. (Pere Mas Pascual)
- 31) Aigua de gener, omple botes i graner. (Pere Mas Pascual)
- 32) Mes de febrer, mes mentider. (Pere Mas Pascual)
- 33) Quan al cel hi ha ovelletes, a la terra hi haurà pastetes. (Quirino Vila-Masana)
- 34) Mal qui recorda Santa Bàrbara quant trona. (Quirino Vila-Masana)
- 35) Trona l'abril, ve bon estiu. (Jordi Tarrida i Subirana)
- 36) Març ventós i abril plujós, fan el maig florit i formós. (Jordi Tarrida i Subirana)
- 37) Si per l'abril sens tronar, ordi i blat no faltará. (Jordi Tarrida i Subirana)
- 38) El juny formós és abundós. (Jordi Tarrida i Subirana)
- 39) Trons per Sant Joan, la collita reeixiran. (Jordi Tarrida i Subirana)
- 40) Aigua de Sant Joan, no dona ni vi ni pa. (Jordi Tarrida i Subirana)
- 41) Aigua de Sant Joan, celler buit i molta fam. (Jordi Tarrida i Subirana)
- 42) Aigües de juny, mals solen dur. (Jordi Tarrida i Subirana)
- 43) Si plou a primers de juny, el bon temps és lluny. (Jordi Tarrida i Subirana)
- 44) El juny fred, mata l'esplet. (Jordi Tarrida i Subirana)
- 45) Poll de juliol, cap o cul sempre li dol. (Jordi Tarrida i Subirana)
- 46) Si vols cebes grosses, planta-les en quart creixent. (Jordi Tarrida i Subirana)
- 47) Any plujós, pagès joiós. (Jordi Tarrida i Subirana)
- 48) La tramuntana no és bona ni és sana. (Jordi Tarrida i Subirana)
- 49) Quan canten els gripaus senyalen pluja. (Jordi Tarrida i Subirana)
- 50) Si vent del Nord trobeu, botes calceu. (Jordi Tarrida i Subirana). Ω

Ja Ja Ja Aquí baix estem fent unes grans riallotes

Jo Prosperina aquí a l'infern estic fent unes riallotes amb els missatges que has enviat. Jo sóc el Dimoni de sexe femení i he de fer-te pecar mortalment Ricard.

Ara m'he infiltrat dintre una puta francesa però ho puc fer de qualsevol part del món. JaJaJa.

Un consell: Pren-te la vida amb més humor. Corinne Prosperina 666. Ω

RECORDA

Quan hagis llegit aquest periòdic, si no en fas la col·lecció, regala'l a un amic, veí o parent
EL PAÍS HO NECESSITA

De cereals i de figues

CLIMENT GARAU DE LLUCMAJOR

Les Illes he comparat
Amb aquell roser florit,
Que un temps fou distingit,
I de tothom molt ben mirat.
Es veure'l tan ben sembrat.
Sembrat dins sa terra bona,
Ara sempre està que plora,
Això és la veritat.

Sa comparança faré,
De quarterada sembrada,
Ben llaurada i abonada,
Bona llavor compraré.
A cinquanta pagaré,
De pessetes cada quilo
Cent cinquanta pel seu brillo,
Dins sa terra enterraré.

De sembrar sa quarterada,
Nou mil, això me costà,
De pessetes per sembrar,
És sa suma assenyalada.
Ara posau sa llaurada.
Pel blat poder-lo tapar,
Ses nou mil has de sumar,
Meva feina, regalada.

S'anyada va ser molt bona,
I molt de gust me donà,
Va venir a recolectar,
Me costà a vuit mil s'hora.
Enrevolta i enrevolta,
Ses quatre hores ell emprà
El camí solen contar,
Tant si és a prop com enfora

Sa finca me va donar,
Mil quilos per quarterada,
Contant amb sa bona anyada,

Que és bon temps acompanyà.
Tot això vaig traginar,
Al duguí a Cooperativa,
Des pagès això és sa cita,
A on se descarregà.

Allà el bat fou lliurat,
Ben net, sense pallussó,
Aquell bon blat de llavor,
Que a cinquanta pagat,
El preu tenen assenyalat,
Just a vint-i-set pessetes,
Vint-i-set mil cobres netes,
Trenta mil te n'ha costat.

Això és el resultat,
De quarterada sembrada,
Aquesta tan bona anyada,
Deu mil n'hi ha de quebrat.
Això és preu des blat,
Si és ordi o civada,
A vint i dues tassada,
Et deixen ben arreglat.

Però si el vas a comprar,
Allò que és a la menuda,
A trenta-sis ja te puja,
Se diferència que hi ha.
Te'n vas a comprar un pa,
En es forn per menjar-lo,
Un quilo és el factor
Dues centes te'n costarà.

Si parlam de figural,
Lo que són ses figues flors,
Donen molt de gust al cos,
El dia que les menjau.
És fruita especial,
Que a tota la gent agrada,

Però te la mala tassa,
Que guanyes petit jornal.

Cent pessetes cobraràs,
De cada quilo collida,
En es capoll afegida,
Dins caixó les compondràs.
En el mercat los duràs,
Per al públic vener-les,
A mil el quilo al pes,
Si en vols menjar pagaràs.

El pagès ha tornat vell,
Ell en tot mirava prim.
De tot en feia estim,
Feia jugar el seu cervell.
Ara les flors del ramell,
Quasi totes mustiades,
Ses gents joves que han pujades,
Ben poques pensen com ell.

És pagès que conrará,
Finca de cent quarterades,
Contant amb bones anyades,
Cent tones de blat tendrà
Tot això ho entregará
Just a vint-i-set pessetes,
Dos milions li surten netes,
Despeses heu de sumar.

Ben segur que fill tendrà,
Al lot que haurà anat a escola,
De s'anyada fa sa prova,
El rendiment que donà,
En el seu pare dirà
no vull ésser cap esclau,
A sa vida que passau,
No l'aguanta ser humà.

El camp s'abandonarà,
S'ametler i sa figuera,
Aubarcoquer i prunera,
D'això res se trobarà.
Perquè en poguem menjar,
Ho duran de cas veïnat,
Això se te estudiat,
El consumidor rebrà. Ω

Sa Pobla: gran acte cultural La literatura mallorquina en les festes de Santa Margalida i Sant Jaume (Sa Pobla 2001)

El diputat del PSM Cecili Buele i el regidor de cultura de l'Ajuntament de sa Pobla Antoni Serra presentaren en la Casa de la Vila la novel·la de Miquel López Crespí Estat d'Excepció. Aquest important acte cultural s'esdevingué en aquestes festes de Santa Margalida i Sant Jaume amb participació de nombros públic. Hi hagué gent de sa Pobla i de molts pobles dels voltants (Búger, Campanet, Alcúdia, Pollença...) omplint la sala d'actes de l'Ajuntament pobler. Personalitats polítiques i militants i simpatitzant de tots els partits de la comarca (del PSM, d'UM, del PSOE, EU-Els Verds...) hi eren presents. El batle Jaume Font obrí l'acte parlant de Miquel López Crespí i dels escriptors pblers. Entre la personalitats assistents poguérem veure Nofre Pons de la junta directiva del PSM pobler; el màxim responsable del Museu d'Art Contemporani, Ramon Molina; l'escriptor Alexandre Balles-ter...

El parlamentari Cecili Buele, en nom del nacionalisme d'esquerres situà l'obra de

Miquel López Crespí en el context de la literatura catalana contemporània i parla extensament d'alguns dels trenta-cinc llibres publicats pel conegut autor de sa Pobla. Antoni Serra, regidor de cultura, després de situar els objectius literaris i polítics d'Estat d'Excepció, destacà el significat de les novel·les Núria i la glòria dels vençuts, Estiu de foc, L'Amagatall, La Ciutat del Sol. El regidor de l'ajuntament pobler, en un estudiat i profund anàlisi literari remarcà la influència del Maig del 68 en l'obra de Miquel López Crespí destacant el grau de professionalitat assolit per aquest autor i la importància de la seva obra literària en totes les vessants de la creació (poesia, novel·la, narrativa juvenil, teatre, assaig...)

Després de la intervenció de Miquel López Crespí l'acte finalitzà enmig de forts aplaudiments per part del nombros públic assistent. Va ser doncs un gran acte cultural d'aquestes festes de Santa Margalida i Sant Jaume. Ω

Redacció

LA NOSTRA CUINA

Tomàtiques farcides

Triarem tomaques madures però dures, una per cada comensal. Picarem una ceba i tindrem a l'abast carn ja cuita i picada, arròs cuit (tot això pot fer-se servir de les sobres del dia anterior), mantega de vaca, un poc de brou, julivert picat i formatge, pa ratllats.

A les tomaques els llevarem una tapeta i, amb una espàtula, els traurem la polpa del centre. Sofregirem la ceba picada; i després, afegirem la carn i l'arròs. En estar tot sofregit, afegirem el pebre i el julivert i abocarem un poc de brou; es deixa coure un poc de temps i amb la barreja obtinguda reomplirem els bucs de les tomaques, que tindrem prèviament col·locades en una cassola refractària. Escamparem el pa ratllat i el formatge ratllat, i ho ficarem al forn a bona temperatura durant un quart d'hora o més si cal.

Tomàtiques al forn

Mitjanes, no massa madures, partides pel mig horitzontalment, les col·locarem cap per amunt en una plàtera refractària amb un polsim de sal damunt de cadascuna. En un morter farem un bon picat, matxucat, amb un pessiguet de sal i alls pelats i julivert molt tallat, fins que es faci una pasta suau, que liquarem amb un poc d'aigua, lletada que anirem escampant per damunt de cada tomaca amb una cullera, i ruixant-les després, una per una, amb un bon raig d'oli i (optatiu) un polsim de pebre-negre, i un pessic de pa ratllat. Tot seguit es fiquen al forn.

Tomàtiques farcides de gamba

Per a vuit tomaques redones -tipus Canàries—, 150 gr. de gamba, fresca o congelada, dues tasses d'arròs ja bullit (arròs blanquet, de gra dur), una copeta menuda de suc de llima, un poquet de maonesa, sal, pebre negre en pols i julivert picolat, un poc de mostassa (optatiu), un bon manollet de créixens i rodanxes d'alficós ben primes. Sal.

Es tallen les tomaques per la part inferior o de la flor i es posen cap per amunt. Amb una cullereta de làmina fina i tallant s'hi trau la molla del cor, farcint el buit amb la mescla que haurem preparat amb les gambes tallades molt menudament, l'arròs blanquet, el suc de llima, el pebre-negre, la sal, el julivert i la maonesa. En una plàtera gran haurem preparat un llit amb les rodanxes d'alficós -cohombre- i els manollets de créixens, damunt del qual col·locarem les tomaques farcides, a punt ja de servir.

CALA MILLOR

Fa 33 anys que en Cándid Arévalo de Reus fa de barman a Cala Millor, Tel. 616 067 013

En Bernat Barceló, oficial artiller in Xavier Segre, economista i senyor la possessió sa Marina de sa Torre Nova a son Carrí, són investigadors. Acaben de publicar el llibre "Apuntes de la Armeria Española siglos XVI a XIX". Els interessats en aquest llibre amb unes fotografies de gran qualitat podeu telefonar al 971 183 611

Fa un any que na Mari Carme Recaj de Port Sagunt i el seu home Josep Triviño obriren el Taller Slic Car a Cala Millor. Tel. 971 587436

Fa 2 anys que en Llorenç Llorer des Port Verd regenta el Restaurant Llorenç a Cala Millor. Se menja a la carta per una mitjana de 1500 ptes. Tel. 971 585 424

Fa 10 anys que en Pep Álvarez, nascut a Astúries regenta el Bar Rafaello a Cala Millor. En Pep és mestre d'obres a partir de 1970, encara que ara només fa obres petites. La seva dona Assumpció Suau és mestra d'escola a l'Escola Pública na Penyal da Cala Millor. En Pep milita a Unió Mallorquina des de la seva fundació. Són una dotzena de militants s Son Cervera que encara no han obtingut representació però que lluiten per la identitat d'aquesta terra. Estan a favor de la moratòria, dels parcs naturals i a favor de l'ecotassa. Tel. 971 585 953

Fa mig any que n'Alma Mc Neely dels Estats Units ha obert l'Assessoria immobiliària Jazmin a Cala Millor. Tel. 971 587 758

Après de la vida

- ☀ He après que no puc fer que algú m'estimi, sols convertir-me en algú a qui es pugui estimar; la resta ja depèn dels altres.
- ☀ He après que es poden requerir anys per a construir la confiança i únicament segons per a destruir-la.
- ☀ He après que el que veritablement compta en la vida, no són les coses que tinc al voltant sinó les persones que tinc al voltant.
- ☀ He après que no dec comparar-me segons el millor que fan els altres, sinó segons el millor que puc fer jo.
- ☀ He après que hi ha coses que puc fer en un instant, i que poden ocasionar dolor durant tota una vida.
- ☀ He après que és important practicar per a convertir-me en la persona que jo vull ser.
- ☀ He après que sempre dec acomiadar-me de les persones que estimo amb paraules amoroses; podria ser l'última vegada que els veig.
- ☀ He après que puc arribar molt més lluny del que vaig pensar possible.
- ☀ He après que els herois són les persones que fan allò de què estan convençuts, a pesar de les conseqüències.
- ☀ He après que els diners és un pèssim indicador del valor d'alguna cosa o d'algú.
- ☀ He après que amb els amics podem fer qualsevol cosa o no fer res i tenir el millor dels moments.
- ☀ He après que de vegades les persones que crec que em xafaran quan estic decaigut, són aquelles que m'ajuden a aixecar-me.
- ☀ He après que en molts moments tinc el dret d'estar enutjat, però no el dret de ser cruel.
- ☀ He après que la veritable amistat i el veritable amor continuen creixent a pesar de les distàncies.
- ☀ He après que simplement perquè algú no m'estimi de la manera que jo volgués, no significa que no m'estima a la seva manera.
- ☀ He après que la maduresa té més a veure amb les experiències que s'han tingut i amb allò que n'has après, que no pas amb el nombre d'anys complets.
- ☀ He après que simplement perquè dos persones discuteixin, no significa que no s'estimin la una a l'altra; i simplement perquè dos persones no discuteixin, no significa que sí s'estimen.
- ☀ He après que hi ha moltes maneres d'enamorar-se i romandre enamorat.
- ☀ He après que sense importar les conseqüències, quan sóc honest amb mi mateix arrib més lluny en la vida.
- ☀ He après que tant escriure com parlar pot alleujar el sofriment.
- ☀ He après que els títols sobre la paret no ens converteixen en bons éssers humans.
- ☀ He après que les persones es moren massa prompte.
- ☀ He après que és molt difícil determinar on fixar el límit entre no ferir els sentiments dels altres i defensar el que crec.
- ☀ He après que la felicitat està dins de mi i no en els altres.
- ☀ He après que no necessit l'aprovació de tots ni de ningú.
- ☀ He après que comunicació significa poder expressar amb claredat el que sent, pens i crec, i poder escoltar l'altra persona.
- ☀ He après que una relació sana i duradora deu fonamentar-se en l'honestedat i en la veracitat.
- ☀ He après que dir la veritat no és fàcil però és l'única forma de conservar l'amor.
- ☀ He après que avui és el primer dia de la resta de ma vida i que és la meua decisió gaudir plenament de l'únic tresor en les meves mans L'ARA. Ω

metanoia

L'ESTEL

BOLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom .....

Adreça .....

.....C.P.....

Població .....

C.I.F. ....Tel.....

M'interessa una subscripció

ANUAL 5.000 PTS (30,05 euróns)

Rebut domiciliat a un banc o caixa

Banc/Caixa.....

Adreça.....

Núm. entitat.....Núm. sucursal.....

Compte núm.....

Firma

**Ompliu aquesta tarja i enviau-la al
Apartat de Correus 124
07600 s'Arenal de Mallorca**

C/ Sa Rescló S/N
Tel./Fax: 971 587 436
CALA MILLOR 07560